PAZARTESİ
27
TEMMUZ
1936

TAN EVİ
İstanbul Ankara caddesi
TELEFON : 24318, 24319, 24310.
TELGRAF : TAN, İSTANBUL
İKİNCİ YIL — No. 457.
5 KURUŞ

TAN

SİYASAL GÜNDELİK GAZETE

İtalya Habeşistandaki imparatorluğun tanınmasını hiç bir zaman istememiş

[Yazısı 3 üncü sayfada]

İspanyada kan ve ateş devam ediyor

Dahilî harp gittikçe şiddetleniyor

Malagada 500 gemi battı sokaklarda cesetler yatıyor!

İspanyada iki taraf

Dünyada bugün herkes kendi derdile meşgul... Uzakça bir komşu evinde olup biten şeylere ancak uzak bir seyirci gözile bakabiliyoruz. Fakat Ispanyada olduğu gibi, bu olup bitenler, yüz binlerce kardeşin biribirile boğuşması, milyonlarca insanın tehlike,yoksuzluk, ıztırap içinde kıvranması şekline girince bu vaziyete karşı alâkasız kalmak imkân haricindedir.

Hergün gazetelerde biribirine zıt haberler okuyoruz. Gerek Ispanyada ve gerek hariçte Ispanyol dahilî harbi hakkında malûmat neşreden kaynaklar tesir altındadır. Ispanyada mücadele eden iki taraf, kendi kendilerini muvaffakıyetli gösteriyorlar. Hariçteki kaynaklara gelince bunlardan bir kısmı faşist unsurlarının, diğerleri amele unsurlarının kazanmasına candan taraftardır. Hâdiseleri bu taraftarlığa göre ölçerek şu veya bu tarafın kazanmakta olduğunu iddia ediyorlar.

Memleketimiz gibi hiçbir tarafgirliğin tesiri altında olmıyan bir müşahede noktasından Ispanya hâdiselerine bakınca gördüğümüz manzara şudur :

Ortada kazanan yoktur. Ispanya hesabına her iki taraf ağır zararlara uğramaktadır.Sellerle kardeş kanı boş yere heder oluyor. Iki taraftan biri silâh kuvvetile mücadeleyi bugün kazansa bile kardeş kavgasına sathın altında devam edilecektir. Her iki taraf, bütün Ispanyollar için müşterek olan millî kıymetleri, biribirine zarar vermek emel ve iddiasile yıkmaktan vazgeçmiyeceklerdir

Mücadele eden tarafların salladığı bayrakların birinde faşistlik, diğerinde komünistlik yazılıdır. Fakat bu isimler üzerinde fazlaca durmaya lüzum yoktur. Ispanyollar tarihin dünkü devirlerinde de biribirlerile çok çarpışmışlardır. O zamanlarda umumî prensip ve tarikat ihtilâflarından bahis yoktu. Ayni mücadele, ayni ikilik ruhu, filân veya falan sergerdenin arkasından yürümek veya filân ve falan ecnebi devlete taraftarlık etmek saikile devam edip gitmişti. Merkezî ve cenubî Amerikada Ispanyol ırkından insanların, kurduğu hükûmetlerden birçoğunda da ayni vaziyete ve ayni kararsızlığa tesadüf edilmektedir.

Demek ki, işin içindeki mesele, bugün moda olan iki nevi dünya cereyanına taraftar ve aleyhtar iki kısım Ispanyolların, Ispanyada biribirlerinin zararına olarak hakimiyet kurmağa çalışmalarından ibaret değildir. Asıl dert şudur: Ispanyada müşterek millî menfaat ve kıymetlere ait ölçüler teessüs edememiştir. Hâdiseleri bu ölçüler bakımından görecek, milletlerine gösterecek ve millî kuvvetleri müşterek millî menfaatler üzerine teksif edebilecek istidat ve kudrette millî rehberler yetişememiştir.

Milletlerin hayatında büyük cüssede rehberler zaten güç ve nadir yetişir. Ispanya tarihine bakacak olursak kabiliyet sahibi adam yetişmek imkânlarını kurutmak için asırlarca müddet çılgınca uğraşıldığını görürüz. Engizisyon teşkilâtının ortaya koyduğu çok dar nümuneye uymıyan, uyamıyan her insan derhal imha ediliyor. İçtimaî ıstıfa hep korkakların, dar görüşlülerin, kıymetsizlerin baka bulması ve cesaretlilerin, istıdatlıların ezilmesi şeklinde cereyan ediyordu. Engizisyon teşkilâtının asırlarca müddet Ispanyada istidadı imha siyaseti gütmesi-

[Arkası 3 üncüde]

TAN

Devletler isyanın beynelmilel aksülâmellerinden korkuyorlar

Bugün viraneye dönen Granadadan bir manzara

Asîlerin liderlerinden Franco

Paris, 26 (A.A.) — Bitaraf devletler, Ispanyadaki dahilî mücadelenin ne suretle neticeleneceğini henüz kestirememektedirler. Bu mücadelenin beynelmilel bir takım aksülameller hasıl etmesinden endişe edilmektedir.

Bütün devletler tebalarının hayatlarını temin etmek için uğraşmaktadırlar.

Brazen adındaki Ingiliz torpito muhribi, 140 Ingiliz ve Amerikalıdan mürekkep bir kafileyi hamil olduğu halde Malagadan Cebelüttarike gelmiştir. Yolcular, Malaga'da 300 geminin batmış, 500 kişinin ölmüş ve 2000 kişinin yaralanmış olduğunu söylemektedirler.

Sokaklarda birçok cesetler yat-

[Arkası 3 üncüde]

Kral Edvard Fransada

İngiltere Kralı umumî harpte ölen Kanadalılar için dikilen âbidenin küşat resminde bulundu

Londra 26 (Tan)— İngiltere Kralı Sekizinci Edvard bugün Kale'ye gitmek üzere saat 1,37 de Anşan toreş yatiyle Portsmut'tan hareket etmiştir. Kral büyük merasimle uğurlanmıştır. Anşontores yatı, iki torpido muhribinin refakatinde olarak Fransaya yollanmıştır. Bir tayyare filosu teşyi resminde bulunmuştur. Kral Kale'ye vâsıl olduğu zaman Fransa Reisicümhuru Alber Löbrön tarafından karşılanmış ve askerî merasim yapılmıştır. İngiltere Kralı Sekizinci Edvard tahta çıktığından beri ilk defa olarak Fransayı ziyaret ettiğinden kendisine bilhassa büyük bir tören yapılmıştır. Kral, Fransa Reisicümhuru ile beraber Vimy'de harpte ölen 11 bin Kanadalı için dikilen âbideyi açmıştır. Vimy tepesi umumî harpte esaslı bir müdafaa hattı olmuş ve burada bütün harp müddetince çok kanlı müsademeler cereyan etmiştir. Fransa hükûmeti bu araziyi Kanadaya hediye etmiştir. Bu âbidenin açılması münasebetile gerek Fransa Reisicümhuru, gerek Kral Edvard tarafından hararetli nutuklar söylenmiştir. Kral Edvard bundan sonra istirahat için Fransanın Kan şehrine gidecektir

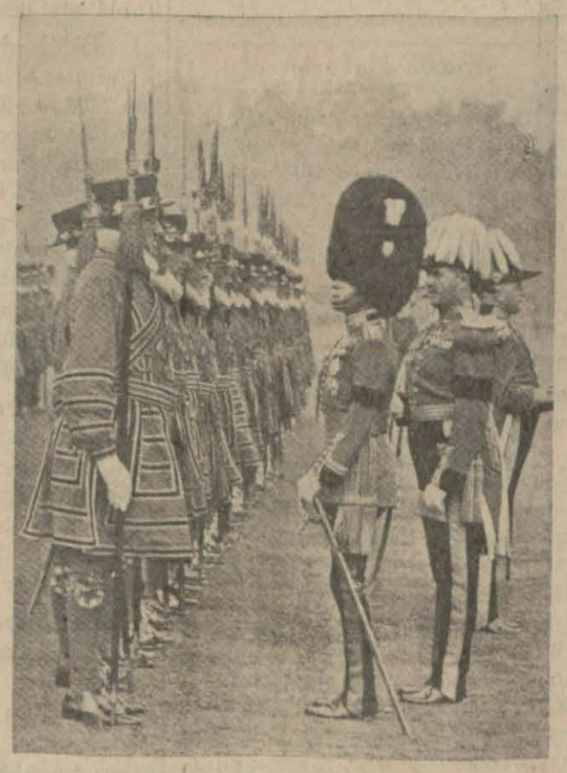

Kral Edvard hassa alayını teftiş ederken

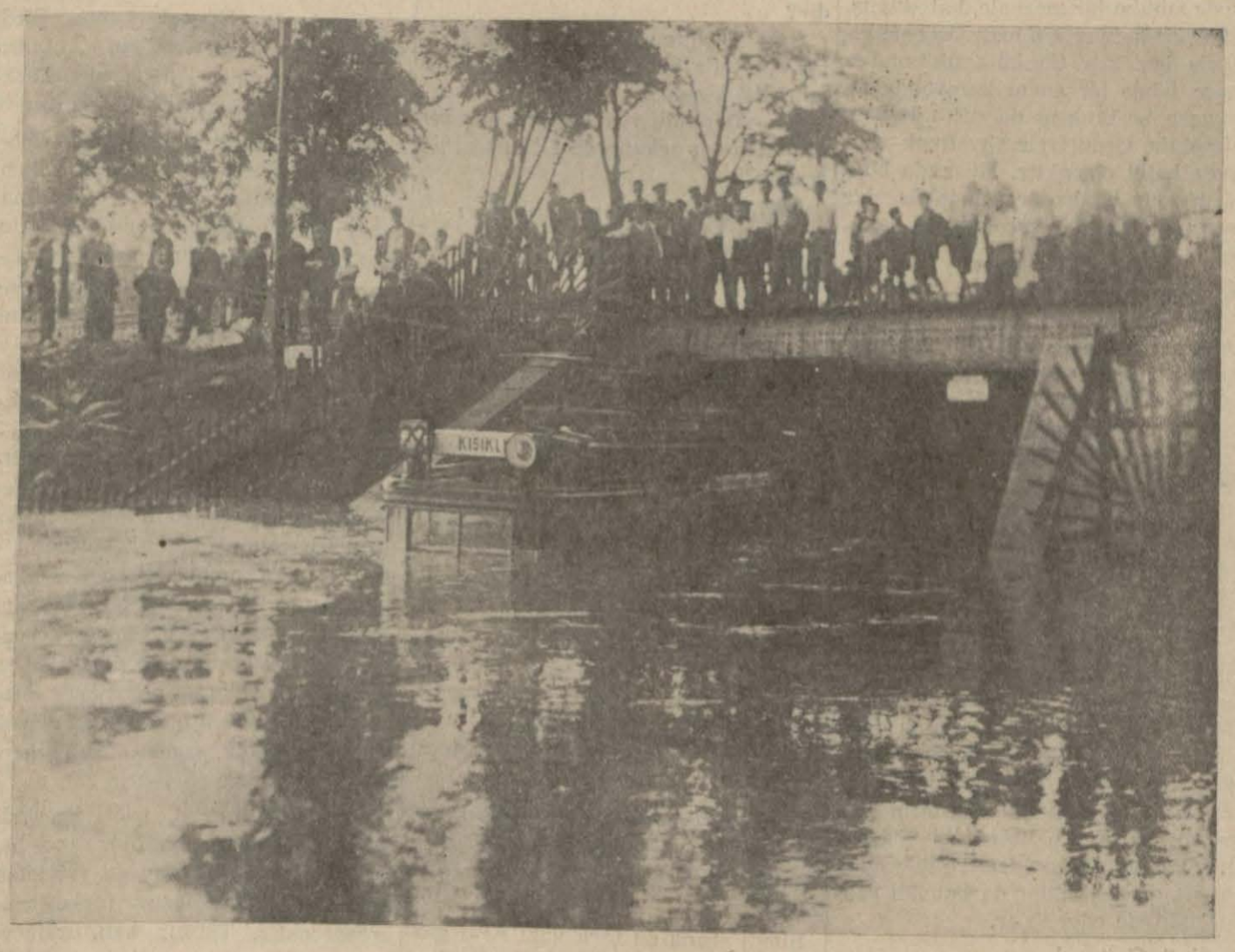

Kadıköyünde İbrahimağada sellerin hücumuna uğrayan tramvay arabası

Sel dün de devam etti

Bilhassa Üsküdar ve Kadıköy taraflarında büyük zarar var

Bir tramvay arabası İbrahimağada sellerin hücumuna uğradı, içindekiler zorla kurtarıldı

Kasımpaşada halk birbirinin sırtında karşıdan karşıya geçiyor

İstanbul, evvelki gün müthiş yağmur tehlikesini atlattıktan sonra dün yine korktuğuna uğramıştır. Umumiyet itibarile, evvelki yağmur derecesinde olmamakla beraber, dün sabah-

[Arkası 10 uncuda]

İstanbuldaki sel felâketine ait çok şayanı dikkat resimler 7 inci sayfamızdadır

M. Fevzi Çakmak

Çanakkaleye bugün gidiyor

Verilen malûmata göre, Genel Kurmay başkanı Mareşal Fevzi Çakmağın bugün Çanakkaleye giderek tahkimat mıntakasını ve askerî kıtaatı teftiş etmesi muhtemeldir. Mareşal, Çanakkalede beklenmektedir.

Büyük karşılama merasimi

Çanakkale, 26 (Tan) — Yarın Istanbuldan torpito ile buraya gelecek olan Mareşal Fevzi Çakmak için büyük bir karşılama merasimi hazırlanmıştır. Mareşal, burada askeri kıtaları teftiş edecek ve tahkimat mıntakasında tetkikatta bulunacaktır.

Cim Londos'la Dinarlı maçı haftaya kaldı

Dün Atinada dünya serbest güreş şampiyonu Cim Londosla Dinarlı Mehmet pehlivan arasında bir güreş yapılması mukarrerdi. Fakat bu maç gelecek haftaya tehir edilmiştir. Dün gerek Cim Londos, gerek Dinarlı Mehmet Pehlivan gösteriş nümareseleri yapmışlar ve büyük bir rağbet görmüşlerdir .

Dinarlının Atinadaki istikbâline dair Atina muhabirimizin verdiği tafsilât beşinci sayfamızdadır.

Mussolini - Hitler konuşmaları

Londra, 26 (A.A.) — Sunday Chronicle gazetesinin yazdığına göre, Musolini ile Hitler Beşler konferansına vaki olan davet hakkında telefonla görüşmüşlerdir.

İtalya mezkûr konferansa iştirâk için Akdeniz anlaşmalarının tamamiyle kaldırılmasını istemekte, Almanya da Afrikada kendisine ittisa hakkının verilmesini şart koşmaktadır.

Yurtta bayındırlık

Yeniden 15 tane büyük köprü yapılıyor

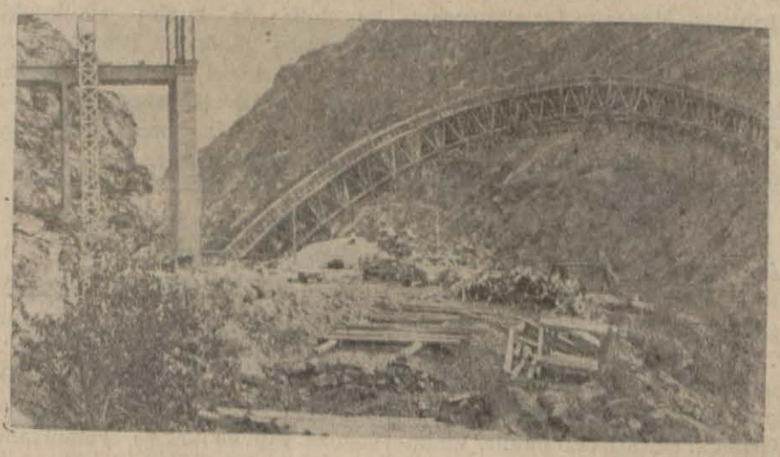

Firatta Kömürhan'da 160 metrelik büyük [illegible] köprüsü

[Yazısı 10 uncu sayfamızdadır]

GÜNÜN İÇİNDEN

Müthiş bir şua

Ingilterede adamın biri 20 sene çalıştıktan sonra bir şua' keşfetmiş. Bu şua' ile dağların arkasındaki cisimleri, tankları, orduyu, siste kaybolan tayyareleri derhal bulmak kabilmiş.

Eğer bu icat doğru ise, harp tekniğinde mühim bir merhale, katedilmiş, fakat medeniyette o nisbette geri gidilmiş demektir. Çünkü artık bundan sonra böyle bir şuanın karşısında ne tayyare, ne tank ne de zırhlı dayana bilecektir. Orduları mahvetmek kolayca kabil olacaktır. Müsaade buyurursanız bu kadar tahripkâr bir vasıtanın icadına medeniyet demiyelim.

Bu şua neye yarar?

Halbuki bu icadı başka yollarda kullanmak pekâlâ mümkün olabilir. Meselâ bu şuai neşreden aletlerle mücehhez tayyareler, bir sis anında top rağı kolayca görebilirler ve bir dağa çarpmadan yollarını bulurlar. Otomobiller virajlarda biribirlerinin vücudünden haberdar olurlar ve meselâ.Maslak yolundaki faciaların kolayca önü alınır. Daha bunun gibi bu şua daha birçok faydalı yerlerde kullanılabilir.

Polis taharriyatında, çalınmış malları bulmak, cânileri gizlendikleri yerlerde keşfetmek için bu şuadan istifade etmek kabil olamaz mıydı dersiniz.? Kâşifin söylediklerine ve yapılan tecrübelere bakılırsa, bu şua'la bir dağın arkasındaki çöküzlerin beyaz mı, kara mı olduğunu bile öğrenmek kabilmiş. O halde sevgililerinden ihanet gören âşıklar da bundan pekâlâ istifade edebilirler.

Adiyö Grönada

İspanyadan gelen haberler dehşet! Kan gövdeyi götürüyor. Asiler Madrit kapılarına dayandılar. Öyle anlaşılıyor ki, yalnız Madritle ufak bir saha hükûmetin elinde. Şehirler harap oluyor. Endülüs zamanından kalma tarihî bideler yıkılıyor. Merkezî hükûmette yiyecek sıkıntısı başlıyor. Hükûmet Fransadan, İngiltereden muavenet istiyor.

Dün akşam merak ettim Madrit radyosunu açtım:

Mütemadiyen İspanyolca, İngilizce, Fransızca ve Almanca neşriyat yapıyor, ve hükûmet kuvvetlerinin yer yer muzaffer olduğunu bildiriyordu. Bundan sonra havadis neşriyatı durdu ve bir İspanyol kadını tatlı bir sesle:

— Adiyö Grönada şarkısını söyledi.

Adiyö Grönada!...

Bu şarkıyı duyduğum zaman şunu hatırladım:

Bundan çok zaman evvel, İspanya kralı on üçüncü Alfons, memleketinden kaçtıktan sonra birçok yerleri dolaşmış sonra da İstanbula uğramıştı .

Alfons bir gece Gardenbara gitmiş ve orada bir İspanyol artisti kendisine: Adiyö Grönada şarkısını söylemişti. Kral dayanamamış ve ağlamıştı.

Şimdi arada şu fark var: Kral gardenbarda şampanyalar içerek güzel kadınlar arasında Adiyö Grönada'yı dinlemişti. Halbuki, bugün yanan yıkılan Ispanya, öksüz kalan yaralanan binlerce insanın ıztırabı iniltisi arasında Adiyö Grönada'yı dinliyor..

Bu da bir hesaptır

Ispanya harbi bir facia halini aldı. Gelen haberlerden öğreniyoruz ki, şimdiye kadar 30.000 kişi ölmüş ve yaralanmıştır. Halbuki yedi ay süren Habeş - İtalyan harbi esnasında, İtalyan istatistiklerine nazaran bunun ancak 20 de biri kadar İtalyan ölmüştü.

Ispanyollar bu kadar ölü vermeyi göze almış olsalardı biribirlerini yiyecek yerde 20 kere Habeşistanı fethedebilirlerdi.

Bu da bir hesaptır.

Ata sözleri

— It derisinden post olmaz, hilekârdan dost olmaz.

— Kılıçla oyun, kurtla koyun bir yerde olmaz.

— Para değersizdir ama insanı değersizlere muhtaç etmez .

— İşi ehline ver, bir ekmekte üste ver.

Bilginizi yoklayınız

Sorular

S — Büyük Okyanusun genişliği kaç metro murabbaıdır.?

S — Avustralyanın diğer ismi nedir?

S — Tarihte halifeliği uzun yıllar ellerinde bulunduran Abbasilerin müessisi kimdir?

S — Dominik cümhuriyeti nerededir? Nüfusu nekadardır? Merkezi ne residir?

Dünkü soruların cevapları

S — Antebe (Gazi Antep) ismi ne vakit verilmiştir?

C — 8 şubat 1921 de.

S — Kars muahedesi kimler arasında, ne zaman imzalanmıştır?..

C — Kars muahedesi, Türkiye ile Azerbaycan, Gürcistan ve Ermenistan arasında 13 teşrinievvel 1921 de imzalanmıştır.

S — 1933 yılında en büyük zelzele nerede oldu? Yaptığı tahribat nedir?

C — 1933 te en büyük zelzele Los Ancelosta olmuş ve 9 dakika sürmüştür. 11 şehir harap olmuştur.

S — Cümhuriyet Halk Partisi için kırmızı zemin üzerine altı oklu bayrak nümunesi ne zaman kabul edilmiştir.

C — 14 ağustos 1933 perşembe günü.

ŞEHİRDE OLANLAR

Balkan antandı iktısat konseyi

Toplantıya iştirak eden delegelerimiz döndüler

Geçenlerde Yugoslavyanın Bled şehrinde toplanan Balkan Antantı iktısat konseyine iştirak eden Türk delegeleri şehrimize dönmüşlerdir.

Türkofis İkinci Reisi Burhan Zihni, konsey tarafmdan ittihaz edilen kararların Balkan iktısadî inkişafma çok müsait olduğunu, müzakerelerin dostane bir hava içinde cereyan ettiğini ve Yugoslavyanın misafir delegelere büyük bir alâka gösterdiğini söylemiştir.

İktısat konseyinin Balkan hükûmetlerinin ticarî münasebetleri tetkik edilmiş, mübadele eşyalarının hacim itibarile artırılması kararlaştırılmıştır. Bundan sonra ihraç maddelerinin satış tarzlarının müşterek bir teşkilâtla ıslahı muvafık görülmüştür.- Balkan memleketlerinden tedarik olunacak herhangi bir eşyanın başka yerlerden getirtilmiyerek konseye iştirak etmiş olan dört Balkan devletinden sipariş olunması esası kabul edilmiştir. Bu cümleden olarak Yugoslavya tuz ithalâtında Türkiye mallarını tercih edecektir.

İthalât ve ihracat işleri üzerinde Yugoslav ticaret heyeti bir rapor hazırlıyarak martta Atinada yapılması mukarrer olan konsey toplantısına arzedecektir. Tütün, halı, üzüm ve incir, müştereken organize edilmesi teklif olunan maddeler arasındadır.

Turizm işine de hususî bir ehemmiyet verilmiş, daimî bir turizm komitesi kurulmuştur. Deniz münakalâtında müşterek hareketi temin için ayrıca bir deniz ticaret komitesi teşkil edilmiştir.

Şeker sanayii için teknisiyen gençler yetiştirilecek

Şeker Fabrikaları Şirketi, şeker sanayiinde çalışmak üzere teknisiyen gençler yetiştirmeğe karar vermiştir. Bu gençler, lise ve ortamekteplerle san'at okulları mezunları arasmdan seçilecektir. Gençler, tahsil derecelerine göre, verilecek bir ücretle stajiyer olarak çalışacak, bilâhare gösterdikleri liyakate göre maaş alacaklardır.

Büyük muvaffakıyet gösteren stajiyerler Avrupaya gönderilecektir.

Königsberg panayırına iştirak için hazırlık

Berlindeki Türk Ticaret Odası,Königsberk panayırına iştirak etmek için hazırlıklara başlamıştır. Panayır, 23 Ağustosta açılacak ve dört gün sürecektir. Panayırın Türkiye pavyonunda bütün mahsulerimizin nümuneleri bulundurulacak ve diğerlerinden daha zengin olmasına dikkat edilecektir. Panayıra nümune göndermek istiyen tacirler, şimdiden Berlin Türk ticaret odasına müracate başlamışlardır.

Kuruçeşmedeki depolardan bir kısmı kaldırılacak

Ankaradan gelen haberlere göre, Kuruçeşme kömür depolarının yeri hakkmda yapılan tetkikler nihayet bulmuştur. Depoların yine Kuruçeşmede bırakılmaları münasip görülmüştür. Ancak, alâkadarlar Kuruçeşmelilerin vaki şikâyetlerini de nazarı dikkate alarak evlere pek yakın olan depoları kaldırmağa karar vermişlerdir. Bu depolar 9 - 10 kadardır. Bu hususta verilen karar, İcra Vekilleri Heyetinin tasdikından sonra kat'î mahiyet alacaktır.

İmar bürosu kuruldu

Nafıa Vekâleti tarafından teşkil edilen imar bürosu kadrosu üzerinde çalışılmaktadır. Yeni kadroda memleketin tanınmış mühendis ve mimarlarından 50 kişi vazife almıştır. Bunların tayinine başlanmıştır. Büro, yakında faaliyete başlıyacaktır. Büro dahilinde yapılan yol,ev, apartman, resmî daire inşaatile imara müteallik diğer bütün işler, bu büro tarafından idare olunacaktır.

Ne dersiniz?

Vazifelerimiz

İstanbul, iki gün devam eden şiddetli bir yağmur yüzünden altüst oldu. Caddeler çöktü, evlerin duvarları yıkıldı, akmadık yer kalmadı, yıldırımlar düştü, insanlar öldü ve yaralandı. İtfaiye ve polis, birçok faciaları vaktinde önlediler.

Muhakkak ki, böyle tabiatten gelen âfetlerde hükûmet kuvvetleri, halkın sağlığını koruduğu kadar umumî heyecan ve endişeyi de teskin ediyor. Zaten, teşkilâtın bütün içtimaî kıymeti, bu gibi fevkalâde zamanlarda daha iyi anlaşılıyor. Böyle olmakla beraber, sular altında kalan bir mıntakada asayiş ve nizamı koruyan polise, su baskınına uğramış bir mahallede çalışan itfaiye teşkilâtına karşı maatteessüf, halkımız henüz mukabil vazifesini yapamamakta, bilâkis böyle tehlikeli zamanlarda uluorta bütün umumî hizmetlere müdahale etmektedir.

Bize kalırsa, halkın hakikî vazifesi, devlet teşkilâtı, iş başında iken onu müşküllere sokmak değil, işini en iyi görebilecek zemin ve imkânı hazırlamaktır.

Biz böyle düşünüyoruz.

Siz ne dersiniz ?

Bahreyn Sultanı

Bu sabah Toros ekspresi ile Basraya hareket ediyor

İki gündenberi şehrimizde bulunan Bahreyn Adaları Sultanı Şeyh Hamed, oğulları Şeyh Daij ve Abdullah ile birlikte bu sabah Toros ekspresile Basraya müteveccihen hareket edecektir.

Sultan, dün öğleden sonra şehrimizin muhtelif yerlerini gezmiş, Ayasofya Müzesini de gezmiştir. Sultana refakat eden İngiliz Müşaviri Belgrav İngiltereye dönecektir.

Şark Demiryollarında hazırlık

Şark Demiryolları heyeti umumiyesi 6 Ağustosta toplanacaktır. Toplantıda kumpanya işletme imtiyazının hükûmetçe satmalınması hususundaki tebliğ görüşülecektir.

Verilen malûmata göre, şirketin Paristeki komitesi erkânından Devis'in riyasetinde bir heyet, içtimadan sonra Ankaraya gidecek ve Nafıa Vekâletile temaslara başlıyacaktır.

Gümrük Muhafaza Komutanının tetkik ve teftişleri

Gümrük Muhafaza Komutanı General Seyfi, cenup vilâyetlerindeki muhafaza teşkilâtı üzerinde teftişlerine devam etmektedir. Komutan, bu mıntakadaki teftişleri bitirdikten sonra şark vilâyetlerine geçecek, Türk - İran hudutları arasındaki muhafaza teşkilâtını teftiş edecektir.

Küçük Haberler

*** Darüşşafakalılar cemiyeti kongresi** — Darüşşafakalılar cemiyetinin fevkalâde kongresi, dün sabah Eminönü Halkevinde toplanmıştır. Toplantıda, istifa eden idare heyeti yerine yenisi seçilmiştir.

*** Parti baş sekreterliği** — Cümhuriyet Halk Partisi İstanbul başkanlığı baş sekreterliğine tayin olunan üçüncü umumî müfettişlik kalemi mahsus müdürü Hikmet, yeni vazifesine başlamıştır.

*** İpekli kumaş fabrikatörleri** — İpekli kumaş fabrikatörleri perşembe günü ticaret odasında bir toplantı yapacaklar, ipek sanayiinin inkişafı yolunda alınacak olan tedbirler üzerinde görüşeceklerdir.

*** Londra'ya giden heyetimiz** — İngiltere ile yeni bir ticaret ve klering anlaşması yapmak üzere bir müddettenberi İstanbulda bulunan ticaret heyetimiz, Londraya müteveccihan hareket etmiştir.

Heyet, Prağ, Berlin ve Paris gibi bazı merkezlerde de iktisadî temaslarda bulunacaktır.

*** Kaptanlar cemiyetinin toplantısı** — Türk kaptan ve makinistler cemiyeti idare heyeti, âzalarını fevkalâde bir toplantıya çağırmaya karar vermiştir. Toplantı 7 ağustos cuma günü yapılacaktır.

Sultanahmette mozayik bulundu

Profesör Bakster bugünlerde bekleniyor

Sultanahmet camiinin arkasına isabet eden hafriyat mıntakasından yeniden birtakım mozayikler çıkarılmıştır. Bunların tamamile temizlenmesi için bir hafta daha çalışılacaktır. Daha önceki araştırmalarda mozayiklerin Sulhtanahmet camii avlusuna doğru uzandığı kanaati hâsıl olduğu için kazıya başka bir istikamet verilmiştir. Fakat, Profesör Riket'in bu mıntakada yaptırdığı sondaj, mozayiklerin, bu tahminin tam aksine olarak aygır deposu istikametine doğru uğandığını göstermiştir. Geçen sene çıkan mozayiklerle Bizans duvarları arasındaki ikinci hafriyat yerinde de araştırmalar ilerlemiştir. Buradaki toprak mikdarı fazla olduğu için bunların nakli işinde geceli gündüzlü çalışılmaktadır. Bu mıntakada kazı, Bizans sarayı duvarlarından on beş metre aşağıya kadar inmiştir.

Şimdiye kadar çıkan tarihî kıymeti haiz eserler, peyderpey tasnif edilmektedir.Bu işlerle Rober, Hanri ve Makuli isimlerinde üç asistan meşgul olmaktadır. Hafriyat, daha beş hafta sürecektir. Profesör, Baksterin önümüzdeki günlerde şehrimize dönmesi muhtemeldir.

Poliste

Köprüiskelesinde yaralama vak'ası

Bir erkek karısını ve dostunu yaraladı

Dün akşam üzeri Köprünün Kadıköy iskelesinde bir yaralama hâdisesi olmuştur. Yaptığımız tahkikata göre vak'anın tafsilâtı şudur:

Şehremininde Kanlıkuyu karşısmdaki 20 numaralı evde Seyfi ile karısı otuz yaşlarında Muazzez ve sekiz yaşlarmdaki beslemeleri oturmaktadır. Muazzez, dün sabah Üsküdardaki annesine gideceğini söyliyerek evden çıkmış ve çocuğunu beraber götürmiyerek bırakmıştır.

Seyfi, bir müddet evde yalnız oturmuş ve neden sonra beslemeyi komşularından birisine bırakarak sokağa çıkmıştır. Muazzezin, çocuğu yanına almak istemeyişinden şüphelenen Seyfi, hemen vapurla Üsküdara geçmiş, fakat, karısını orada bulamıyarak tekrar İstanbula dönmüştür. Kadıköy iskelesi civarında dolaşırken karısının bir erkekle beraber Kadıköy vapurundan çıktığını gören Seyfi, yanında taşıdığı ustura ile üzerlerine hücum etmiştir. Neticede, Muazzez yüzünden, Yusuf isimndeki erkek te muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Hâdiseye zabıta vaz'iyet etmiştir. Tahkikata devam edilmektedir.

Bir kadını yaraladılar

Fatihte Arifzade sokağında oturan Mediha, Küçükpazardan geçerken tam Asmaaltında önüne iki kişi çıkmıştır. Bunlar, kadının yanına sokulmuşlar, bıçakla sağ ayağından yaralıyarak kaçmışlardır. Kadın, yürüyerek karakola geldiği sırada fazla kan kaybettiği için bayılmıştır. Mediha, beş senedir ayrı bulunduğu kocasından şüphelendiğini söylemiş, tahkikata başlanmıştır.

Üsküdarda bir ev yandı

Üsküdarda Arakiyeci Hacı Mehmet mahallesinde Sabrinin ahşap evinden yangın çıkmıştır. Yangın ev kâmilen yandıktan sonra söndürülebilmiştir. Hâdise etrafında tahkikat yapılmaktadır.

Bir kuyu ansızın çöktü

Akbıyrkta 80 numaralı evin alt katındaki kuyu çökmüş ve ev sahibi Mediha çöken kuyu ile beraber yuvarlanmıştır. Mediha, bir müddet sonra topraklar arasından yaralı olarak çıkarılmış ve hastanye kaldırılmıştır.

Berlin Sefiri gitti

Bir müddettenberi mezunen şehrimizde bulunan Berlin Sefirimiz Hamdi, Romanya tarikile vazifesine dönmüştür.

Dış siyasa

ıspanya vakayii karşısında devletler

Hâlâ sonu gelmiyen ve kolayda gelmiyecek olan Ispanya karışıklıkları Avrupada büyük akisler uyandırmıştır. Hattâ bu yüzden İngiltere ve bilhassa Fransa çok nazik bir vaziyet karşısında kalmışlardır.

Cebelüttarik boğazının emniyeti için daima titriyen İngiltere şimdiden birtakım tertibat almış, İspanya manlarının bazılarına harpgemileri göndermiştir. Diğer taraftan Mısırla anlaşmasından bilistifade de orda ki askerinin küçük bir kısmını Cebelüttarike sevketmek mecburiyetini duymuştur .

Fakat İngilterenin Ispanyadaki menfaatleri yalnız siyasi değildir. Aynı zamanda iktisadi ve malidir de. Ispanyanın büyük maden ve sanayi şirketlerinde Londra mali mahfilinin mühim alâkası vardır. Bilhassa Rio Tinto bakır şirketi bunların başında gelmektedir.

Akdenizin şarkında ve merkezde menfaatlerini tehdit eden tehlikelere karşı bazı tedbirler alan İngiltere, bu denizin garbinde de beklenmedik vak'alar karşısında kalmaktan temez. Bunun içindir ki, İngiltere meşru Ispanya hükûmetinin muvanet talebini reddetmekle beraber kayii dikkatle takip etmektedir.

*

Fransanın vaziyeti tabii daha ziktir. Fransanın da İspanyada çok mali ve iktisadi menfaatleri vardır. Ve sonra bugün Fransayı idare eden halk cephesi hükûmeti karşı mukavemette bulunan İspanyol halk cephesi hükûmetine müteveccihtir. Onun için Madrit hükûmetinin zaferi Paris resmî mahfilinde büyük bir sevinçle karşılanacaktır.

Fakat Fransa ve İspanyanın aksi fikirde bulunan adamlar tarafından idaresi birçok rivayetlere meydan vermiştir. Söylendiğine göre İspanya hükûmeti Rransadan yardım talebinde bulunmuştur. Evvelce sipariş edilmiş birçok tayyarelerin teslimü için Parise bir İspanyol heyetinin varması bu rivayetleri kuvvetlendirmiştir.

Diğer taraftan dahili ve hariç siyaset icabı, Fransız sağ fırkaları hükûmetin İspanyaya herhangi bir yardımda bulunmasını şiddetle tenkid diyorlar.

Fransanın bu meselede bitaraf görünecek bir siyaset takip edeceği hakkak gibidir. Çünkü âsilerin galebe gelmesi ihtimalini de nazarı itibara almak lâzımdır.

Fakat Fransa resmen silâh ihracını menetmekle beraber ticari tayyarelerinIspanyaya satılmasını menetmemiştir. Sonra da Ispanya hudutlarının civarında bulunan sağa mensup bazı Ispanyol devlet adamları da buradan uzaklaştırılmıştır.

Işte bugün bu alâmetler Franmânen hattâ kısmen olsun maddeten Madrit hükûmetine yardım etmektedir.

Bunun başka türlü olmasına imkân yoktur. Çünkü İspanyada halk cephesi aleyhtarlarının galebesile Fransada da bir aksülâmel yapmasına imkân yoktur. Ve Fransa hükûmetinin telâşı da bundan ileri gelmektedir.

*

Ispanya karışıklıkları Almanya ve İtalyada da derin tesirler yapmıştır. Ve tabii bu iki faşist hükûmet muhtelif vesilelerle Ispanyol âsilerine sempatilerini göstermekten çekinmemişlerdir.

Denilebilir ki, Ispanya isyanı şimdi bir Faşizm - Demokrasi muharebesi şeklini almıştır.

Ne olursa olsun İspanyadaki dahili muharebenin biran evvel bitmesi herkes için şayanı temennidir. Hattâ bizim bile bunda menfaatimiz vardır. Çünkü senede, İspanyaya bir buçuk milyon lira kıymetinde elli bin kantal yumurta ihraç etmekteyiz.

İsyanın sonunu kestirmek henüz mümkün değildir. Fakat son bir kaç gün zarfında hükûmetin mukavemeti kuvvetlenmiş gibi görünüyor.

Bununla beraber hariçten iki tarafa da yapılabilecek yardımlar vaziyetin gidişine herhalde çok müessir olacaktır.

Raif N. METO

Ruam mücadelesi

Önümüzdeki yıl için bir program hazırlanıyor

Birinciteşrinde başlıyarak 937 şubatı sonunda nihayet bulacak olan Trakya ve İstanbul mıntakaları ruam mücadelesi programları hazırlanmaktadır. İstanbul mıntakası ve İstanbula bağlı kaza hudutlarına ait programlar ikmal edilmiştir.

Şarbon mücadelesi ilerliyor

Sistematik şarbon mücadelesi devam etmektedir. Mücadeleye tâbi mıntakalarda şimdiye kadar 320 köy gözden geçirilmiş, 287 bin baş muhtelif cins hayvana koruyucu şarbon aşısı tatbik olunmuştur.

Yaş meyva ihracatımız

İktısat Vekâleti, yaş meyva ihracatı işi üzerinde yaptığı tetkikleri bitirmiştir. Masrafın fazlalığı yolunda ileri sürülen şikâyetler muhik görülmüş ve yaş meyva ihracatı yapacak tacirlere yardım edilmesine karar verilmiştir.

Yeni alınan denizaltı ana gemisi

Almanyadan satınalmarak şehrimize getirilen denizaltı ana gemisi tesellüm edilmiş ve Halice alınmıştır. Bugün saat 15 Haliçte Deniz Kumandanlığı binası önünde geminin ad konma merasimi yapılacaktır.

Geminin sür'ati 13,5 mildir. Ve kuruluş itibarile, 10 tahtelbahir müretteb atının istirahatini temin edecek tesisatı havidir.

Rıhtımların tamiri

Galata rıhtımı her yıl 5 santim çöküyormuş

Liman İdaresi Galata ve Sirkeci rıhtımlarının tamiri için hazırlıklarını ikmal edecektir. Galata rıhtımından başlıyacak olan tamir esnasında rıhtım seviyesi yükseltilecektir.

Rıhtımların her sene beş santim kadar çöktüğü tesbit edilmiştir. Bu çökmenin önüne geçmek için takviye yapılacaktır. Galata rıhtımının deniz seviyesinden itibaren bir buçuk metro yükseltilmesi kararlaştırılmıştır.

Unkapanı köprüsü

Eski Unkapanı köprüsünün sökülmesi işi yarın ikmal edilecektir. Köprünün bir kısım dubaları Balat atelyesi önündedir. Halen Azapkapı ve Unkapanı taraflarında bulunan iki baş duba da bugün sökülecektir. Çarşamba gününden itibaren yeni köprünün temel işleri hazırlıklarına başlanacaktır. Köprünün temel atma merasiminin cumartesi günü yapılması mukarrerdir.

Yumurta tacirlerinin müracaatleri

Bazı tacirler, Türkofise müracaat ederek İtalyaya yapılacak yumurta ihracatı için kolaylık gösterilmesini istemişlerdir. Türkofis, müracaat sahiplerine İtalyanlarla henüz bir anlaşma yapılmadığı ve yumurtalara karşılık ithal edilecek eşyanın umumî gümrük rejimine tâbi tutulacağını bildirmiştir.

Baytar ve Ziraat Fakültelerine talebe alınacak

Önümüzdeki ders yılı için Ankarada Ziraat Enstitüsü Baytar ve Ziraat Fakültelerine parasız yatılı talebe alınacaktır. Bu yıl Enstitünün Baytar Şubesinden 25 i sivil, 10 u asker olmak üzere 35 baytar, 42 si sivil, 14 ü asker olmak üzere 56 ziraatçi mezun olmuştur.

SON HABER

Ispanyada dahili harp

Malaga şehrinde 500 tane gemi batırıldı

—— Başı birincide ——

maktadır.

Borea torpito muhribi, 112 yolcuyu hamil olduğu halde Huelvadan buraya gelmiştir. Bu yolcular, seyahatleri sırasında Tarifayı bombardıman eden iki Ispanyol denizaltı gemisi görmüşlerdir.

Saint Nazaire'den bildirildiğine göre Ispanyol bayrağını hamil bir şalupa, 100 kadar mülteciyi hamil olduğu halde bu limana gelmiştir. Mültecilerin Fransız memurları tarafından muayene edilmeden evvel karaya çıkmalarına ruhsat verilmemiştir.

Seville telsiz istasyonu, asilerin muzaffer olmakta olduklarını bildirmektedir. Dün akşam bu telsiz istasyonu General Franco'nun bir tebliğini neşretmiştir. General bu tebliğinde Madrid istasyonu tarafından verilmekte olan bütün haberleri tekzip etmektedir.

Sen - Sebastien'de kanlı bir çarpışma

Madritten, San Sebastien'de şiddetli muharebeler vukua gelmiş olduğu haber verilmektedir. Orada jandarma kıyafetine girmiş olan genç faşistler, gazinonun taraçasına mitralyözler yerleştirmeye muvaffak olmuşlardır.

Hükûmet kuvvetleri, bunlara karşı taarruza geçmiş ve bir saat süren bir muharebe olmuştur. Muharebenin sonunda faşistler, beyaz bayrak çekmişlerdir. Bunun üzerine askerler gazinoya yaklaşmışlarsa da şiddetli bir tüfek ateşi ile karşılanmışlardır. Muharebe daha büyük bir şiddetle yeniden başlamış ve Faşistler yeniden beyaz bayrak çekmişlerse de askerler onları tam hezimete uğratıncaya kadar muharebeye devam etmişlerdir. Diri olarak ele geçirilen faşist lideri Moles hemen idam edilmiştir.

Hükûmetin bazı muvaffakıyetleri

Eyaletlerden pek az haber alınabilmiştir. Yalnız hükûmetin biraz muvaffakiyet kazanmış olduğu bildirilmiştir.

Albay Mangada'nın kumandası altında bulunan hükûmet kuvvetlerine Otela üzerine yürümeleri emredilmiştir.

Ancak bu kuvvetler, Villacastine doğru ileri hareketlerine devam etmişler ve oradan Leon geçidini geçmeğe teşebbüs etmişlerdir.

Guadarrama'dan gelen milisler hükûmet tayyarelerinin asilerin topçu kuvvetlerinin bulunmakta olduğu Pierto Leon geçidini bombardıman etmiş olduğunu beyan etmişlerdir.

İyi malûmat almakta olan mahafile göre, Guipuzcoa eyaleti tamamile hükûmetin elindedir. Asiler ise Navarre'a hakim bulunmaktadırlar.

Madrite erzak getirtiliyor

Madrid, 26 (A.A.) — Madrid belediye reisi, kıtlıktan ve erzak yokluğundan endişe edilmemesi lâzım geldiğini ve Valans'dan Madrid'e doğru elli büyük kamyon erzak yola çıkmış olduğunu bildirmiştir.

Anarşist kadınlar bir tabur teşkil ettiler

Hükûmet, milis teşkilâtı vücuda getirmek üzredir.

Hususî bir kadın taburu vücuda getirilmiştir. Bu tabur, sosyalist ve anarşist kadınlardan mürekkeptir.

Harbiye nazırı, Carthagene'deki ussubahriyi ziyaret etmiştir. Oradaki hükûmet kuvvetleri, nazıra hararetli bir kabul resmi yapmışlardır. Madrid, Alicante, Murcie, Carthagene ve Albaceta arasındaki telefon muhabereleri kesilmiştir.

Albaceta'da hayat, normal şeklini almıştır. Asilerin bir tayyaresi Algesiras'da yere düşürülmüştür. Milislere ekmek yetiştirmeleri için fırıncılara kat'î emirler verilmiştir.

İsyan hareketinin başlangıcından beri Barcelone'da ölenlerin mikdarı 310 a baliğ bulunmaktadır.

Albacete'deki asiler reisi kendini öldürdü

Madrid, 26 (A.A.)— Albacete'deki asiler, reislerinin muntazam kuvvetlerin şehre girmiş olduklarını öğrenir öğrenmez kendilerini öldürmüş oldukları bildirilmektedir.

İki bin telefat

Madrid. 26 (A.A.)— Chebus ajansının öğrendiğine göre asi general Molla'nın karısı Biarritze hareket etmiştir. General Mola'nın kumanda etmekte olduğu kuvvetin Guadarrame mıntakasında 2000 kişi telefat vermiş olduğu söylenmektedir. Faşistlerin geçmesine mâni olmak için Navarre'deki Ispanyol hududu tamamile kapatılacaktır.

Amerika sefiri ve ailesi

Hendaye, 26 (A.A.) — Amerikanın Ispanyadaki sefirinin kızı ile karısı Hentarra'daki köşklerinde her taraftan alâkaları kesilmiş bir halde bulunmaktadırlar.

Sefaret kâtibi, gece San Sebastien'ye gitmeğe muvaffak olmuş ve sefirinin ailesinin Ispanyadan ayrılabilmeleri için icap eden makamlar nezdinde teşebbüslerde bulunmuştur.

İspanya sularına giden Fransız gemileri

Paris, 26 (A.A.) — Fransız tebaasını almak üzere İspanya sularına gönderilmiş olan gemiler, gönderildikleri yerlere varmışlardır. Veyahut varmak üzredirler.

Duquesne kruvazörü, Barcelon'a vasıl olmuştur. Emile Bertin kruvazörü, Bolbao'ya vasıl olmuş olup oradan Saint Ander'e gidecektir. Kersaint torpito muhribi bu akşam Majorque adasında kâin Palmaya varacaktır.

Idomptable ve 68 chasseur muhripleri, Saint Sebastien'e vasıl olmuşlardır.

Umumî transatlantik kumpanyasının Mexique vapuru dün Ispanyanın garp sularına hareket etmiştir. Bu vapur Saint Sebastien'den 27 yolcu almıştır. Ayni vapur, 25 yolcu aldıktan sonra Bilbao'ya giderek 150 yolcu daha alacaktır.

İtalyanın tekzibi

Roma, 26 (A.A.) — Giornale d'Italia İtalyanın Hahmburg tarikile General Francoya tayyareler göndermiş olduğu haberini tekzip etmektedir.,

Sovyetler aleyhinde bir uydurma

Moskova, 26 (A.A.)— Bir Sovyet petrol gemisinin Ispanyol Fasında askeri harekâta iştirâk ettiğine dair Ispanyol generalı Franko'nun bir çok alman ve italyan gazetelerinde intişar eden beyanatını Tass ajansı katî surette tekzibe mezundur.

Bu beyanat tamamiyle manasız ve Sovyetler aleyhinde bir uydurmadır.

Fransa İspanyaya silâh satmıyacak

Paris, 26 (A.A.) — Fransız kabinesi, dünkü toplantısında Ispanyaya silâh ihracatı yapılmasını menetmeğe karar vermiştir.

Kabine, Ispanya vakayii hakkında müzakeratta bulunarak,, Fransanın diğer devletlerin dahili işlerine karışmamaktan ibaret olan ananevi siyasetine devam edilmesini karar altına almıştır.

Bu meselenin ortaya atılmış olmasının sebebi Ispanyol hükûmetinin bazı ajanlarının harp ve tayyare malzemesi satın almak üzere son zamanlarda Paris'e gelmiş olmalarıdır.

Ticaret tayyareleri ihracatı serbest bırakılmıştır

Fakat diğer taraftan da Matin ve Echo de Paris gazeteleri., Ispanya hükûmetinin yapacağı mübayaata tahsis edilecek 144.000 altın İngiliz lirasını hamil bir Ispanyol tayyaresinin Bourget'ye gelmiş olduğunu haber vermektedirler.

Balear adaları asilerin elinde

Paris, 26 (A.A.) — Şarki Prenelerden alınan haberlerde Balear adalarının asilerin elinde olduğu teeyüd etmektedir.

Yine bu haberlere göre bir asi harp gemisi Sen Sebastien önünde dolaşmaktadır. Geminin şehri bombardıman etmesinden korkuluyor.

TAN

"TAN", evde erkek, kadın, genç, ihtiyar herkesin gazetesi olacaktır. "TAN" da, çocuk, büyük, kadın, erkek bütün ev halkı okuyacak mevzu bulacaktır.

Bu sebeple (TAN) evinizin en samimî dostu,en mahrem dert ortağı, en cana yakın arkadaşı olacaktır.

TAN girdiği evden bir daha çıkmıyacaktır

Habeşistan İmparatorluğu

İtalya İmparatorluğun tanınmasını istememiş!

Roma, 26. (A.A.)— Bazı yabancı gazeteler, Italyanın Avrupa iş birliğinde mevkiini yeniden alması için koyduğu şartlar arasına, zecrî tedbirlere müşabih son tedbirlerin kaldırılmasını ve Afrikadaki Italyan İmparatorluğunun katî tanınmasını da ithal etmekte olduğunu yazmışlardır.

İyi haber alan mahafilin bildirdiğine göre, bu son şart muhakkak surette inanılmıyacak bir mahiyettedir. Zira Italya hiçbir zaman Habeşistanın elde edilmiş olmasının tanınmasını istememiş, fakat yalnız emrivakiden devletleri haberdar eylemiştir.

SEYAHAT NOTLARI

Muallimler Almanyada samimî karşılandılar

Dresden muallimler cemiyeti reisi "Atatürk çocuklarını selâmlamakla bahtiyarlık duyuyoruz! „ diyor

Dersden belediyesinin tarihi altın kitabına Türk muallimleri namına Zeki Cemal tarafından imza atılırken

Deresdenden gazetemize yazılıyor: 11 temmuzda Almanyanın muhtelif şehirlerinde bir tetkik gezisine çıkan 69 muallim arkadaşla beraber Istanbuldan hareket ederken gördüklerimi Türk muhitine bildirmeye karar vermiştim. Bugün ilk mektubumu yazıyorum.

Istanbuldan Köstenceye geldiğimiz gün oradaki Türk konsolosluğu tarafından karşılandık.

Romanya gümrük memurları bize âzamî kolaylık gösterdiler ve eşyamızı muayeneye lüzum görmediler. Köstenceden Türk muallimlerine ayrılan hususî bir vagonla Bükreşe hareket ettik.

Köstence - Bükreş yolu hep mezruat arasından bizi mısır ve buğday tarlalarında geçirdi.

Çermonoda'da başlıyan muazzam Tuna köprüsünü hayret ve gıpta ile seyrettik.

Ayni gün ve yine ayni vagonla Bükreşten Polonyaya hareket edildi. Gecenin birine kadar insan kuvvetinin ziraatte neler yapabileceğini hayretlerle seyrettik. Ne küçük bir Bozkır, ne de bir karış boş toprak.. Hep ekilmiş tarlalar ve küçük küçük bağlar..

Gece saat birde Polonya topraklarına girdik. Polonyada ziraat daha fennî ve daha mütenevvi bir haldedir. Trenimiz alabildiğine bir süratle yeşil, sarı tarlalar arasından geçiyor..

Buğday, yulaf, haşhaş, böğrülce tarlaları önümüzden sıyrılıp gidiyor.. Tarlalarda gördüğümüz demetler çok muntazamdı.

Burada nazaridikkati celbeden bir nokta var: O da her tarafın yesillik olması ve orman çokluğudur. Bilhassa karaçam ormanları pek çoktur. Delbica çam ormanları saatlerce devam ediyor. Düşününüz ki, trenimiz asgarî 70 kilometro süratle yol alıyordu.

Yeşil ve camlı bir sahanın sinesinde bizi. Oder nehri karşıladı. Plâjlarında kesif ve neşeli bir halk tabakası vardı. Burada orman yerine fabrika bacaları görüyoruz.. Baca.. Baca.. Her taraf baca. Karacaahmet mezarlıklarındaki serviler kadar baca var.. On iki saatte Polonyanın Romanya hududundan Almanya hududuna vardık. Saat 13,30 da Almanya topraklarına girdik. Ilk hudut istasyonu olan yarım milyon nüfuslu Boyte şehrinde bacadan başka bir şey yok denilse mübalâga edilmemiş olur Almanyaya girince intizam ve süratte ve temizlikte büyük bir değişiklik na zaridikkatimizi celp etti.

Haydelberg'te vagonumuzu değiştirdik.. Önümüzde tarlalar.. Fabrikalar.. Muntazam bahçeli zarif köşkler ve ara sıra ormanlar geçit resmi yapıyor..

Gaybiz'de trenin sürati yıldırımlaştı.. Sanki uçuyoruz. Hemen her istasyonda hümmalı bir faaliyet ve insanî şaşırtan bir kalabalık var.

Appeln'de üç dakikada üç ayrı istikamete beş trenin kalktığını gördüm. Üstümüzden, altımızdan, sağdan ve soldan çift tren hatları birbirini kovalıyor.

Saat dörtte Breslâva vardık.. Bu muazzam istasyonda harekete âmade 12 tren vardı.. Burada birinci mevki vagonlara geçirildik. Alman muallimlerinden mürekkep bir kafile bizi Türk bayraklarile selâmladı. Breslâvdan sonra Almanyanın büyük sanayi merkezlerine girmeye başladık. Ve her dakika başka başka sürprizler karşısında kalıyorduk.

Dresdene muvasalat

Elbe nehri hafif bir sırıltı ile akıyor. Dersden durağı iki katlıdır. Trenimiz alt kattan istasyona girerken üst katına başka tren giriyordu. Bir üçüncüsü de yanımızda duruyordu.

Istasyonda Akademische Arislands telle cemiyeti âzaları bizi samimî surette karşıladılar. Istasyon lokantasında ikramda bulundular. Cemiyet reisi aramızda kültür bakanlığının samimî tezahürlerini, coşkun bir lisanla ifade etti ve "Atatürk çocuklarını, o büyük emsalsiz şefin evlâtlarını selâmlamakla duyduğu bahtiyarlığı,, anlattı.

Heyetimiz cemiyetin misafiri olarak otellere yerleştirildi.Dresden de kalacağımız günler zarfında yapılacak merasim gezintileri için zengin bir program hazırlanmıştır. Bu meyanda müzeler, çiçek sergisi, san'at yerleri, hazine dairesi gezilecektir.

Gördüklerimi ikinci mektubuma bırakıyorum.

A. T. YEGÜL

İspanyada iki taraf

[Başı 1 incide]

nin bedelini bugünkü Ispanya pek ağır bir surette ödemektedir.

Bunun neticesi olarak Ispanyol umumî hayatında ortaya ancak küçük çapta insanlar çıkmaktadır.Bunlar millî meseleleri ancak dar bir kaseden görebiliyorlar ve nisbeten geri bir memleketin baka ve inkişafı için mutlaka muhtaç olduğu millî hakimiyeti ve birliği kurmağa muvaffak olamıyorlar. Umumî hayatta rol oynıyanlar arasında hiç şüphesiz vakit vakit temeyyüz eden idealistler görülüyor. Bunlar elden geleni yapıyorlar. Fakat umumî hayattaki nüfuz ve tesirleri, bütün Ispanyolları ayni saniyede ayni müşterek hedef etrafında toplamak derecesine varamıyor.

Biz, bu dakikada, ancak bütün Türk milleti için müşterek olan gaye ve menfaatlerden ilham alan bir sevk ve idare ve dehalı bir rehberlik kudreti sayesinde Montrö zaferini kazanmış bulunuyoruz. Bizim halimizle Ispanyanın vaziyeti arasındaki tezat bilhassa böyle bir millî zafer anında çok göze çarpıyor. Ve ibretli düşüncelere yol açıyor. Ispanyollara çok acıyoruz. Bu dost milletin bir an evvel sükûnete ve birliğe kavuşmasını candan temenni ediyoruz. Fakat ayni zamanda hariçte türlü türlü kasırgalar ortalığı yıkarken, mahfuz bir limanda bulunan bir ferdin duyduğu emniyet ve şükran hissini duymaktan da kendimizi alamıyoruz.

TAN

FELEK

Bir hatıra

Ben umumi harpte Çanakkalede bulundum. Şimdi fodulluk edip "harp ettim!„ demiyorum. Çünkü umumi karargâhta fotoğrafçı idim. Müttefikler Çanakkaleyi tahliye eder etmez oraya siperlerin olduğu gibi fotoğrafilerini çekmeye gittim ve Anafartalar, Arıburnu ve Seddülbahir cephelerinde adım adım ve bütün siperleri gezdim. Orada bilfiil harp etmiş olanlar bile bütün cepheyi benimki kadar tafsilâtlı görmemiştir..

Orada yaptığım klişe ve resimlerden hâlâ birçoklarını saklarım. Şimdi size anlatamıyacağım kadar dehşetli manzaralar karşısında kaldım. Müttefiklerin bütün mükemmel esliha ve cephaneleri önünde bizim maalesef hattâ kum torbalarımız bile bulunmadığını ve çoğu yerlerde şilte yüzü ve mintan gibi şeylerle kum torbaları yapıldığını gözümle gördüm. Buna mukabil Ingilizler Çanakkaleyi tahliye ederlerken bir milyon kum torbası bırakmışlardı. Arıburnu taraflarında dolu kum torbalarile yapılmış evlerden mürekkep askeri köyler bile gördüm. Cenup cephesinin Kumdere karargâhında su veren bir tek kuyu vardı. Bu kuyudaki kurbağa tulumbanın kolunu akşam kim alırsa ertesi sabah suyu o çeker ve ondan sonra su biterdi. Karşı tarafta ise insanların ve hayvanların içeceği sular için ayrı çeşmeler vardı.

Bütün mahrumiyetlere rağmen Türkler orada 400 bin yiğitin göğsünden siper yaptılar. Müttefiklerin mükemmel silâhları bu çelikten sağlam kale önünde yıpradı ve nihayet Fransızcada "kimseye haber vermeden bir yerden kaçmak.. mânasına gelen Filer à lânglais dedikleri şekilde bir gece bütün cepheyi tahliye edip gittiler..

Çanakkaleden bu kaçış dünya harp tarihinin sayanı hayret ve beklenmiyen vak'alarından biridir.

Geçti... Aradan 17 sene geçti.. Fransadan bir Fransız vapurile dönüyordum. - Canakkaleden geçerken, vapurda sivil seyahat eden ve Istanbul tarikile Suriyeye giden birtakım Fransız zabitleri üniformalarını giydiler ve Seddülbahir sırtlarındaki İngiliz ve Fransız mezarlıklarını, vapurun düdüğüyle birlikte cephe alıp selâmladılar. İçim sızladı. Gerci harpte ölenlere herkes hürmet eder ama şairin dediği:

"Kim etti sana bu kârı teklif?.,

Dünyanın öbür ucundan kalkıp ta Çanakkalede muharebe etmeyi bu adamlara kim teklif etmişti. Haydi kendi ölülerini selâmladılar, lâkin harp vasıtalarının mükemmelliğine ve denizden filolarının yardımına rağmen onlara göğüs geren ve top - rağmı koruyan ve nihayet kendilerini çekilmeye icbar eden yiğit Türk çocuklarının nurlu mezarlarını ve kahraman ruhlarını da selâmlamak gerekmez miydi?.. Bunu yapmadılar. O zaman içime ukde olan bu hâdiseyi hemen yazmıştım. Çok beklemedim. Altı sene bitmeden Çanakkaleye Türk ordusu yine geldi.

Şimdi oradan geçenler sade İngiliz ve Fransız mezarlarını değil Türk silâhlarını da selâmlıyacaklardır. Her murabba metrosu bir Türk yiğitinin kanı ile sulanmış Gelibolu yarımadası şehitlerinin ruhu artık müsterih - tir .

B. FELEK

İktısat Vekili

Kütahya, 26 (A.A.) — Iktisat Vekili Celâl Bayar bu sabah buradan geçti. Salı akşamı Kütahyamıza gelecek maden sahalarını gezecektir.

Resmî devairin nazarı dikkatine:

Gazetemizde neşredilecek resmî ilânlar için yegâne merci "Resmî ilânlar Türk Limited Şirketi" dir. Şirketin merkezi Ankara caddesinde Kahramanzade hanının üçüncü katıdır. Telefon numarası 20960 dır. İlânların bu tarikle gönderilmesi rica olunur

239

Büyük Türk inkılâbı Başlarken

No. 30

Yazan : Ziya Şakir

Büyük Millet Meclisi hükûmetinin haricî siyaset âleminde faaliyeti

Lâkin bu, o kadar kolay bir iş değildi. Ordunun nakil vasıtaları pek noksan olduğu için mühim bir müşkülât başgöstermişti. Fakat Anadolu köylüsünün (kağnı) arabaları imdada yetişmiş, bu basit nakil vasıtasiyle — akıllara hayret verecek derecede — işler görülmüştü.

Asıl müşkülât; harp vasıtalarının noksan olmasındaydı. Vakıâ depolar da mebzul miktarda top ve tüfek mevcuttu. Fakat bu topların kamaları, itilâf devletleri mümessilleri tarafından tahrip ettirildiği gibi, tüfeklerin mekanizmaları da ya İstanbula nakledilmiş; veyahut denize döktürülmüştü... Mitralyozların şeritleri, ihtiyaca kâfi değildi. Gittikçe mevcutu artan kıtalarda, manga başına ancak bir süngü isabet edebilmekteydi. Piyade mermisi ve el bombası noksanları da cidden endişe edilecek vaziyetteydi.

Şu anda millî orduda harp vasıtaları nispeten mükemmel olanlar; merkezi Erzurumda bulunan 15 nci ordu kıtaatiyle, diğer orduların bir kaç alayına münhasır gibiydi.

Ordunun bu mühim noksanlarını ana vatan haricinden tedarik etmek, imkân ve ihtimal haricinde idi.Çünkü İtilâf devletlerile harp halinde bulunulduğu için bunlardan tek bir fişek ve tek bir süngü bile satın almak mümkün değildi... Halbuki koca Anadolunun hemen her tarafı, bir cephe ve harp sahası halinde idi. Bütün bu yokluklara, mahrumiyetlere ve ihtiyaçlara bir an evvel çare bulmak; yurt ve milletin varlığını tehdit eden düşmanlara karşı koymak elzemdi.

Şu hakikati söylemek ve kabul etmek lâzımdır ki; dünyanın hiç bir milleti, hiç bir hükûmeti, bu acı şartlar altında harbi kabul ve idame ettiremezdi. Bu şekilde olan bir ordu makinesini işletmek.. onu, dört devletin en mükemmel harp vasıtaları karşısında kuvvetli bir harp unsuru haline getirmek.. ve sonra, yer yer kaynıyan isyanların ve ihtilâllerin bastırılmasına yetiştirmek.. bunlar, tarihin şimdiye kadar kaydetmediği mucizelerdi. (1)

Büyük Millet Meclisi hükûmetinin, (Haricî siyaset) sahasındaki faaliyetine gelince... Milli hükûmetin Vekiller Heyeti, ilk defa olarak (5 Mayıs 1336 — 1920) günü içtima etmişti. Bu toplantıda, esas ittihaz edilen müzakerelerden biri de; yeni hükûmetin, haricî siyasette takip edeceği hattı hareketti.

Millî hükûmet, çok ağır bir yükün altına girmişti. Hemen hemen bütün Garp devletlerinin Türk milletine karşı vuku bulan haksız hücumlarına karşı müdafaayı deruhte etmişti. Bütün harp vesaiti mükemmel olan bir hükûmetin bile tahammül edemiyeceği bu çetin mücadeleye dayanmak, ve onu başarmak için mühim tedbirler almak zarurî idi.

Bu tedbirlerin en mühimmi; askerî cepheler nazarı dikkate alınarak, haricî siyasete de ona göre cereyan vermekti.

Istanbul hükûmetinin teşvikiyle devam eden isyan sahaları müstesna olmak üzere, Büyük Millet Meclisi hükûmetinin meşgul olduğu askerî cepheler şunlardan ibaretti:

1 — Garbî Anadoluda — Yunan cephesi.

2 — Cenubî Anadoluda — Fransız cephesi.

3 — Müteferrik mahallerde — küçük küçük Ingiliz cepheleri.

4 — Şarkî Anadoluda — henüz inkişaf etmemiş olan Ermeni cephesi.

Bu esnada Itilâf devletleri müttehit bir cephe üzerinde hareket etmekte, ve Osmanlı hükûmetine Sevr muahedesini imzalatarak Anadoluyu bir an evvel taksim eylemek fikrindelerdi.

Ancak şu var ki; Ankarada Büyük Millet Meclisi hükûmeti teşekkül eder etmez; Amerika hükûmetinin noktai nazarı değişmiş; bu yeni Türk Cümhuriyetine daha sakin, daha makul ve daha mutedil bir alâka baş göstermişti.

Aynı zamanda, yeni Türk hükûmeti ile yakından meşgul olan bir hükûmet daha vardı ki, o da; (Rus Sovyet Federatif Sosyalist) Cümhuriyeti idi.

Bilhassa bu komşu hükûmetin vaziyeti, yeni Türk hükûmetinin vaziyetine çok müşabihti... Itilâf devletleri; Almanya ile müttefiklerine, her yerde galip ve hâkim olduktan sonra, (Sovyet Rusya) aleyhine harekete geçmişler: bu millî hükûmeti dağıtmak ve tekrar (Çar idaresi) ni meydana çıkarmak için muhtelif unsurları tahrik etmişler.. Sovyet Rusya dahilinde bir çok isyanlar ve ihtilâller çıkarttıkları gibi, hariçten de taarruza girişmişlerdi.

Polonya ve Baltık devletlerile Romanyada Sovyetler aleyhine filen cephe açılmıştı. Kafkasya, Ingilizler tarafından işgal edilmişti. Iran ve Efgan hükûmetleri, Ingiliz siyasetinin nüfuz ve hâkimiyeti altında idi... Işte bu suretle Sovyet Rusya ,karadan ve denizden tamamile abloka edilmiş bir vaziyete girmişti.

Bunlardan maada, Sovyet Rusya idaresinden firar eden beyaz Ruslar, Ingiliz ve Fransızlar tarafından mükemmelen silâhlandırılmış; Karadenizden, Sibiryadan, Şimal denizinden, Sovyetlerin üzerine saldırılmıştı.

Sovyet Rusya, bütün bu hücumlara göğüs geriyordu.... Ve, bir taraftan bu kanlı mücadeleye devam ederken, diğer taraftan da diğer bazı teşebbüslere girişiyor; Itilâf devletlerinin müstemleke halkını istiklâl hareketlerine teşvik ediyor; Itilâf devletleri memleketlerinde -onların yaptıklarına mukabele olmak üzere- halkı ihtilâle davet eyliyor.. Bunlardan daha mühim olmak üzere, Itilâf devletlerinin Osmanlı ve Iran ülkelerini parçalamak siyasetine şiddetle muhalefet gösteriyordu.

Işte; bu vaziyette bulunan Sovyet Rusya; Türk milletinin, Itilâf devletlerine karşı yeniden silâha sarılmaya mecbur olduğunu; ve sonra da Ankarada millî bir hükûmet kurulduğunu görür görmez; büyük bir memnuniyet hissetmiş ve Türklere karşı büyük bir alâka göstermişti.

Bu, pek tabiî idi... Çünkü, her iki hükûmetin düşmanları, aynı devletlerdi. Ve, her iki memleketin müdafaa esasları, birbirlerine yaklaşmak zaruretini düşündürecek vaziyette idi.

Bu büyük menfaatler üzerinde hasıl olan iştirak ve ihtiyaç, iki hükûmet arasında bir (dostluk siyaseti) teminine çok müsaitti. Ve bu müsaadeden istifade edildiği takdirde, bugün müşterek düşmanlara karşı müdafaada olduğu gibi, yarın da iktisat ve ticaret sahasında, çok büyük ve kıymetli neticeler elde edilecektir.

Işte; Büyük Millet Meclisi, ilk içtimaında, bu ciheti ehemmiyetle müzakere etmiş; ve haricî siyasetinin ilk ana hattını bu noktadan çizmişti.

Yeni Türk hükûmetinin istikbaldeki büyük muvaffakıyetine bir başlangıç olmak üzere o sırada-Pozantide mağlûp olan- Fransızlar, Büyük Millet Meclisine müracaat etmişler.. Ilk defa olarak siyasî münasebete girişmişlerdi.

Büyük Millet Meclisi, bu müracaati büyük bir nezaketle kabul etmiş; ve bu suretle de ilk siyasî zaferini istihsal eylemişti. Bu suretle de, Türkiye-Fransa münasebeti arasında bir salâh eseri bas göstermisti. Şu halde bu münasebet, bu suretle devam edecek, ve daha ziyade salâha sevkedilecekti .

Sonra.. Italyanlar da Anadolunun mühim bir kısmını istilâ ettikleri halde, Türklere karşı alenen husumet göstermemişler; hattâ; (düşmanca görünmiyen) bir vaziyet takip etmislerdi. Tabiîdir ki, yeni Türkiye hükûmeti de; haricî siyasetinde bunu nazarı dikkatte alacak ve o suretle mukabele edecekti.

(1) Birinci İnönü harbinden sonra, bu noksanlarını ikmali için baş vurulan carelerı nakledeceğiz. Bunların hepsi başlıbaşına birer menkıbe, ve Türk milletinin yarattığı birer harikadır. — Z. Ş.

TAN

ABONE VE ILAN ŞARTLARI

	Türkiye için	Dışarı için
Bir aylık	1 35	— —
3 „	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
1 yıllık	14 —	28 —

İlân için İlâncılık Şirketlerine müracaat edilmelidir.

Küçük ilânlar doğrudan doğruya idaremizce alınabilir.

Küçük ilânların 5 satırlığı bir defalık 30 kuruştur. 5 satırdan fazlası için satır başına 5 kuruş alınır Bir defadan fazla için yekûndan % 10 kuruş indirilir.

Günü geçmiş nüshalar 5 kuruştur

Bir Türk dostunun ölümü

Türklüğe hizmeti en büyük gaye bilen doktor Ensari

Doktor Ahmet Ensarinin ölümü haberi karşısında kalbimin derinliklerinden gelen bir elemle sızladım. Ahmet Ensari Hindistanın Delhi şehrinde doğmuş, ilk tıp tahsilini hekim Ecmel Han medresesinde görmüş ve bilâhara İngilterede tahsilini ikmal etmişti. 1912 Balkan savaşında Hintli bir heyetin başında memleketimize gelmiş, Türk Kızılay kurumuna candan hizmetlerini arzeylemişti. Doktor Ensari, herşeyden evvel bir insandı ve çok mümtaz bir insandı. İnsanlar arasında, katiyen tabaka farkı gözetmezdi. Açlara ekmek, susuzlara su, çıplaklara elbise yetiştirmek onun için en zevkli vazifelerdendi. Ahmet Ensari, mesleğinde teferrüt etmiş hâzik bir doktordu. Fakir hastalarına parasız bakar, ilâçlarını bizzat tedarik eder ve hattâ, çalışamayan fakir, hastanın çoluğuna, çocuğuna ayrıca muavenet gösterirdi. Zevcesi, Saibe Bigem, her işte onun bir şeriki, bütün manasile hayat ortağı idi.

Ahmet Ensari, İdealist bir milliyetçi idi. 1919 yılında, Mahatama Gandi mektebini tesis ettiği tarihte, teşekkül eden Sivarajist partisinin en faal işçilerinden biri olarak temayüz etmişti.

Hindistanı kemiren, mezhep münazaasının, cehil ve taassup doğurduğu ebedî münaferet kaynağı olduğu anlaşıldıktan sonra, hekim Ecmel Han, Mevlâna Ebu Kelâm Ezad, Mehmet Ali ve Şevket Ali gibi liderlerle beraber Doktor Ensari, Gandinin en sadık mesai ve fikir arkadaşları arasına girmiş ve bu uğurda, son gününe kadar yorulmaz bir gayretle çalışmıştı.

Yurdumuzla herzaman alâkadardı. Büyük Atatürkün hayranı idi. Son inkılâbı, adım adım takip etmiş, Önderimize olan, bağlılığını ve hayranlığını her vesile ile isbat eylemişti.

Kendisini, ilk defa olarak 1922 de tanımıştım. Şahsıma karşı gösterdiği teveccüh ve sevgide pek mütehassis olduğumu söylediğim zaman o gülerek:

— Sevgim şahsınıza değil, Türklüğünüzedir.

Tatlı tebessümünü dudaklarından ayırmıyarak, elini omuzuma dayamış ve bana bir sır tevdi eder gibi ilâve etmişti:

— Üzerinde ipek elbise, ayağında pahalı cinsten kundura taşıyan bir Türkü ben sevemem. Fakir milletlerin lüks için para harcetmesine tahammül edemem.

Bu açık ve kardeş ihtarı karşısında, bir defa onun sadeliğine bakmış ve sonra da kızarmış, utanmıştım. Fakat o, bu kızarışımdan beni gücendirdiği zanniyle biraz sıkılmış ve gönlümü almağa çalışmıştı:

— Sakın, sözlerimden alınmayınız, biraz lâtifeciyim. Bir Türkü, her zaman şaşaalı görmek isterim. Türkler, mert ve seciyeli insanlardır. Onların tacı vekarları ve şerefleridir.,, demişti.

Milletime karşı, bu derece, necip duygular taşıyan, teveccüh besleyen bu büyük ölünün önünde hürmetle eğilirken, onun için, Tanrıdan rahmet ve mağfiret diliyorum.

Ahmet Ensarinin ölümile, biz büyük bir dost, Hint ili en iyi soydan bir kişisini kaybediyoruz.

Merhum ile Hindistan dahilinde yaptığımız seyahatlerde, kendisinden ve vukufundan hayli istifadeler edinmiştim.

— Hakkını, istihsal için, yılmadan sonuna kadar yürümekten çekinme. Haksız daima bir cebindir. Eli bükülecektir. Bu inanla yoluna devam et,. derdi.

Türke karşı olan asil duygularını öğrendikten sonra, bu büyük ölüye, sevgili okuyucum, senden de bir Fatiha...,,

E. H. Üstel

Ordu - Giresun maçı

Ordu, (Tan) — Geçen pazar günü Ordu Cümhuriyet meydanında Giresun Yeşiltepe spor klübü ile Ordu Gençler yurdu arasında yapılan maçta dörde üç Ordu Gençler yurdu galip gelmiştir.

MEVLÛD

Sadıkzade Bay Ruşen Merhumun ruhuna ithaf edilmek üzere 28 Temmuz 936 salı günü öğle namazından sonra Eminönünde Yeni Camide okutulacak mevlûda arzu buyuran zevatın teşrifleri rica olunur.

MEMLEKET MANZARALARINDAN : Nazilli

MEMLEKETTE "TAN,,

Dipsiz bataklığından Sapanca gölüne kanal açılacak

İzmit, (Tan) — İzmit sıtma mücadele heyeti, bataklıkları kurutma ve halka kinin dağıtma işleri ile, evlerin ve sokakların kuytu yerlerinde toplanmış birikinti suları dezenfekte etme işlerine büyük bir ehemmiyet vermektedir. İzmit, Adapazarı, Karasu, Düzcede ve vilâyetin muhtelif köşelerindeki sıtma mücadele teşkilâtları, bu işlere bir hız vermektedirler.

Hlihazırda, Izmitte büyük bir Eks klavatör vardır. Önümüzdeki mücadele yılı içinde bu makinelerden 4 tane daha alınacak ve dipsiz bataklığından Sapanca gölüne açılan kanal bu suretle daha çabuk bitirilecektir. Halihazırda, büyük Derbent bataklığının kurutulma ameliyesi devam etmektedir.

Sıtma mücadele heyetinden öğrenildiğine göre İzmit mıntakasında sıtma hastalığının önü alınmış gibidir. Yüzde 6 yı bulan hasta nisbeti, normal bir şekildir.

İşlenmemiş üzüm ihracı yasak

İzmir, (Hususi muhabirimizden) — Şehrimizde maruf bir firmanın yakın ecnebi memleketlerinden birinde açtığı üzüm fabrikasında üzümlerimizi ora üzümlerile karıştırdığı ve ayrı bir tip üzüm vücuda getirerek ihracat yaptığı duyulmuştur. Bunun memleketimiz üzüm mahsulüne ne kötü bir darbe vuracağı akla gelebilir.Dün Ankara Türkofisinden şehrimiz şubesine gelen bir yazıda memleketimizde istihsal olunan kuru üzümlerin işlenmeden ihraç edilmemesi hakkında İktisat Vekâletinin yazısı üzerine icra vekilleri heyetinve verilen karar sureti bildirilmiştir.

Bu karara gör üzümlerimizin yabancı memleketler üzümlerile karıştırılarak yeni tertip yapılmasını önlemek ve rekabetten korunmasını temin etmek için Monjopule edilmiş üzüm ihracının 1705 sayılı kanunun verdiği salâhiyete istinaden ihracatın yasak edilmesi onanmıştır.

Denizli Halkevi üyelerinin civar nahiyelere yaptıkları geziler

Halkevi temsil kolu Günaydan ayrılırken

Denizli, (Tan) — Denizli Halkevi temsil kolu ve bandosu Kadıköy nahiyesinden sonra Buldan kazası ile Günay nahiyesine de bir gezinti yapmışlardır.

Günay nahiyesi, Denizliye 70 kilometro mesafede ve Buldan kazasına bağlı bir nahiyedir. Kasaba iki tepe arasında, 2500 haneli ve 7000 nüfusludur. Halkının çoğu kilimcilik ve dokumacılıkla uğraşır. Kasabanın güzel bir parkı vardır. Buldan kazasına kadar olan yol pek iyi değildir .

Denizli Halkevi temsil kolu, Kozanoğlu piyesini hükûmet bahçesine kurulan sahnede muvaffakıyetle oynamıştır. Günay halkının ve belediye reisinin gösterdiği misafirperverlik heyette çok iyi intibalar bırakmıştır. Temsil kolu, ayni piyesi diğer kazalarda da temsil edecektir.

İzmir limanı için on milyon lira isteniyor

İzmir, (Tan) — İktısat Vekâleti mütehassıs Fon der Porten, Izmir limanının müstakbel şekli hakkında yaptığı tetkikleri bitirmiş, raporunu vekâlete vermiştir. Rapora göre, yeni liman on milyon liraya çıkacaktır. İktısat Vekâleti, mütehassıs raporunun birer nüshasını diğer vekâletlere göndermiş, mütalealarını sormuştur. Alınacak cevaplara göre, İzmir limanının müstakbel şekli üzerinde kat'î bir karar verilecektir. Mütehassıs, limanın Halkapınarla Turan arasındaki istikamette inkişafını muvafık görmüştür.

İzmir yolunda bir otomobil kazası

Izmir,. (Hususî muhabirimizden) — Evvelki akşam Çiğler yolunda feci bir otomobil kazası olmuştur. Altı yaşında Murat oğlu Yanyalı Şabanın ölümile neticelenen bu acıklı hâdisenin tafsilâtı şudur:

Bergamadan yük ve yolcu alarak Izmire gelmekte olan ve Bergama belediyesinde 71 numarada kayıtlı şoför Hüseyinin idaresindeki kamyon Ahırkapı mevkiine gelince ansızın önüne çıkan çocuğa çarparak beynini parçalamış ve zavallı derhal ölmüştür.

Zabıta şöförü tevkif etmiş ve müddeiumumilik hâdiseye el koymuştur.

Sıvasta bir koca karısını vurdu

Sıvas, (Tan) — Hafiğin İpsile karmununa bağlı Okturum köyünde bir cinayet işlenmiştir. Aldığım tafsilâtı bildiriyorum:

Sadiye isminde bir kadın, evli olmasına rağmen Ömer isminde bir köylü ile sevişmeğe başlamıştır. Kocası Bekir bunu haber alınca Hafiğe gitmiş ve mahkemeye müracaat etmiştir. Bu sıralarda karı koca yolda karşılaşmışlar, Sadiye, Ömere varacağını ve bunun için ayrılmak istediğini söylemiştir. Mahkemeden dönüşte, Bekir, bu fikrinden vazgeçmesi için Sadiyeye müteaddit ısrarlarda bulunmuştur. Fakat, kadın, kararının katî olduğunu anlatmıştır. Bekir:

"— Boşasam ne lâzımgelir?,, diyerek bıçağını çekmiş ve karısının göğsü üzerinden ağır surette yaralamıştır. Kadın, sadece "beni kocam öldürdü!" demiş, başka ifade vermemiştir. Suçlu, yakalanarak hakkında tahkikata başlanmıştır.

Çanakkalede

Bütün şehir hâlâ heyecan içerisinde

Çanakkale, 26 (Tan) — Şehirde hâlâ ilk işgal gününün heyecanı var. Bayraklarla süslü evler, taklar hep duruyor, geceleri her taraf yine bol ışıkla parlıyor.. Herkes heyecan için de sokaklarda bir fevkalâdelik var, her taraf askerlerimizle dolu.. Yavruzumuzu ve donanmamızı uğurlayan halk sokakları doldurmuyor.

Belediyemiz büyüyecek olan şehrin ihtiyaçlarını nazaridikkate alarak su tesisatının genişletilmesini temin edecektir. Hastane bayırında büyük bir depo yapılarak su miktarının çoğaltılmasına çalışılacak. Ve halkın zarurî ihtiyaçlarını kolayca temin edebilmesi için haftanın bir gününde büyük bir pazar kurulacaktır.

(Çanakkale) gazetesi işgal gününün hatırasını anmak için fevkalâde bir nüsha neşretmiştir.

Çelenk koyma merasimi

Çanakkale, 26 (Tan) — Tümgeneral Hüsnü Kılkış'ın başkanlığında komutan ve subaylardan müteşekkil bir heyet, Türk, İngiliz, Fransız ve Alman mezarlıklarına törenle çelenkler koymuştur. Üzerlerinde "Çanakkalede kahramanca ölen değerli askerlere..." cümlesi yazılı olan çelenkler ölenlere lâyık bir güzellikte dir.

Bir harp müzesi

Çanakkale, (Tan) — Çanakkalede zengin bir harp müzesi kurulması etrafında alâkadarlar tarafından yapılan tetkikler ilerlemektedir. Çanakkale harp sahası, hakikaten zengin bir harp müzesi halinde olduğu için bu geniş sahada müzeye konulmağa değer bütün eserler toplanacaktır. Müzede Boğazların kabartma bir haritası ve Çanakkale muharebelerinin alâka uyandırıcı bir tarihçesi muharebelerde kullanılan eski toplar ,diğer harp silâh ve aletleri, mermi parçaları bulunacaktır.

SPOR

Cim Londos'la mülâkat

"Netice hakkında zerre kadar şüphem yok.. Galip geleceğim!,,

Dünya serbest güreş şampiyonu, Dinarlı ile karşılaşmadan önce muhabirimize beyanatta bulundu

[*Paris muhabirimiz Feridun Demokan, Atinada dünya serbest güreş şampiyonu Cim Londosla dikkate değer bir mülâkat yapmıştır. Dünkü posta ile elimize gelen bu mülâkatı ve muhabirimizin verdiği diğer tafsilâtı aynen neşrediyoruz:*]

Atina, (Hususî muhabirimiz yazıyor) — Dinarlı Mehmet, babası Yusuf ve Mülâyim pehlivan bu akşam Romanya vapuru ile Pireye geldiler... Elliyi mütecaviz ecnebi ve Yunanlı gazeteci ile pehlivanlarımızı görmek için Atina ve Pireden gelen binlerce halk tarafından tarif edilmez bir samimiyetle karşılandılar. Halk, burada Cim Londos'a tapar. Fakat otomobiller hareket ettiği zaman kopan alkış ve türkçe "Yaşa Mehmet!" sesleri etrafı o kadar karıştırdı ki, polisler otomobilleri saran halkı zor dağıtıp yol açabildiler.

*

Atinada halk, Dinarlının indiği otelin kapısında toplanmış... Dünyanın hiç bir yerinde ahali bizde ve Yunanistanda olduğu gibi bir ecnebiyi ağzını açarak hayretle seyretmez.

Ne Dinarlıda ne babasında, ne de Mülâyimde garip bir mahlûk hali yok... Fakat Atina ve bütün Yunanistan Cim Londosu bir kuvvet Allahı telâkki ettiğinden onun sırtını yere değdirmeğe yeltenen babayiğit kimmiş diye bakıyorlar...

*

Atinanın tarihî stadına bu pazar Dinarlı - Londos maçı için en aşağı 60 - 70 bin kişi koşacak diyorlar. Bugünkü bütün Atina matbuatı bu mühim maçın tafsilâtı ile ve bilhassa Dinarlının resimleri ile dolu... Yunanistanın bütün şehir ve hattâ köylerinden telgraflarla stadyom komitesinden biletler isteniyor. Şurası muhakkak ki Avrupanın bir iki memleketinden sonra halkının spora en meraklı olduğu yer Yunanistandır.

Burada Veliaht, Olimpiyat Yunan komitesinin reisidir, zannadersiniz.. Atina belediye reisinin ilk işi sporu himaye ve sporcuyu teşviktir... Stadyom, ancak bir iyi kilisesi olan Atinada en büyük mabet sayılır.

İşte, bugün böyle bir muhitte tek mevzu Dinarlı - Londos maçıdır.

*

Müsabakadan önce Cim Londosla görüşmek ve intibalarını öğrenmek çok enteresan olacaktı. Gazetecilerin ziyaretlerini kabul ettiği bir günde ben de görüşmek fırsatını hazırladım.

Cim Londos etrafını saran gazetecileri savdıktan sonra bulunduğum salona geldi ve gülerek:

"— Bunlar dedi, yabancı gazeteciler. İlk defa bir Türk gazeteci ile görüştüğüme, hele lisanımı da bildiğine ne kadar memnun oldum, bilseniz.,,

Nezaketine teşekkür ettim ve antrenemana gideceğini hissettiğim için kendisinden öğrenmek istediğim şeyleri hemen sormağa başladım:

— Bu maçı için antrenemanınız tam mı?,,

Londos güldü: "— Ben hiç antrenemanlarımı bırakmam. Daima formda bulunurum. Bana kalırsa, bir ordunun nasıl her an harbetmek için hazır bulunması icap ederse, bir güreşçinin de her gün döğüşmeğe hazır olması lâzımdır.,,

— Son enternasyonal maçınızı nerede yaptınız?

— Rus Kavaryali ile burada yaptığım maçı saymazsak, son maçım Amerikada geçen 25 Martta Yunan Amerikada geçen 25 Martta Yunan millî bayramı günü cereyan etmiştir ve tabiî hepsinde galip geldim.,,

— Bu maç kaçıncı maçınız olacak?,,

Londos biraz düşündü:

— Doğrusu tam bir rakam söyliyemiyeceğim. Yalnız bir sene zarfında tamam 156 maç yapmış olduğumu hatırlıyorum.,,

— Amerikadaki son maçınızdan sonra Dinarlı için ne düşünüyorsunuz?

— Mehmet, iyi bir güreşçi. Bilhassa ayakları çok iyi. Eziyete müteham mil ve çok kolaylıkla işliyebiliyor.

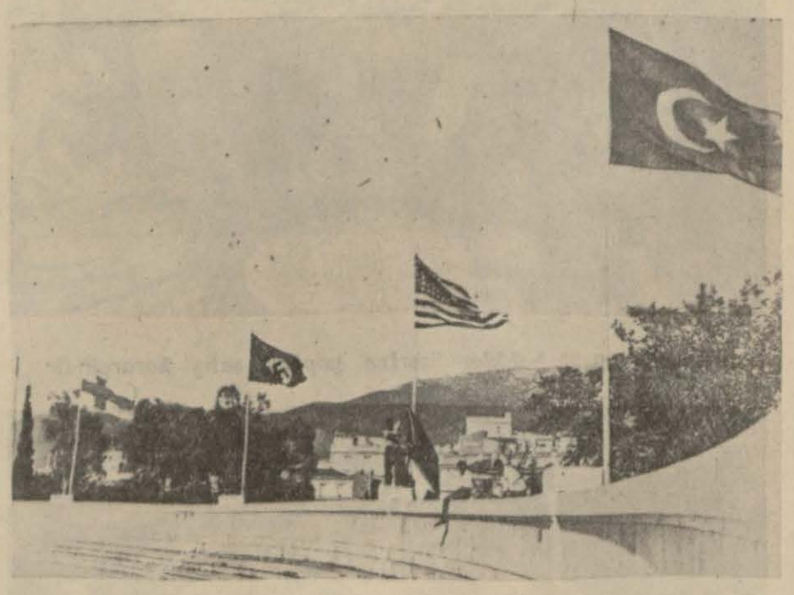

Dinarlı, Cim Londos karşılaşmasının yapıldığı Atina stadında bayrağımız dalga lanıyor

Malûm ya ayakların kuvvetli olması bu Amerikan güreşinde büyük bir avantajdır.

— Netice hakkında fikrinizi sormaklığıma müsaade eder misiniz?

Cim Londos bilâ tereddüt güldü:

— Her ne kadar müsabakanın bir az uğraştırıcı olacağını tahmin ediyorsam da netice hakkında *zerre kadar şüphem yok galip geleceğim.*

— Revanş mevzuu bahsolabilir mi? Ve bunu İstanbulda yapmak ister misiniz ?

— Galip geleceğime o kadar eminim ki revanş maçını düşünmüyorum bile. Bu maç burada bitecek.,,

Önündeki yarım bardak limonatayı içiti:

"— Zaten şimdiye kadar revanş maçı denilen bir maç yapmadım. Fakat İstanbula gelmek en büyük arzumdur.

Cim Londos mülâkatı unuttu ve benden İstanbulun güzelliği hakkında bir sürü şeyler sormağa başladı. Tabiî kendisine lâzım olan şeyleri anlattım.

"— Muhakkak dedi, önümüzdeki mevsim esnasında yapacağım devriâlem seyahatinden evvel İstanbula geleceğim. Ve Boğaziçinde gezeceğim.

— Önümüzdeki mevsim maç yapmıyacak mısınız?

— Tabiî yapacağım. Devriâlem seyahatinde her uğradığım yerde. Paristeki organizatör Paoli ile oradaki maçlarım için muhaberedeyim Sizinle Pariste görüşmeği çok istiyorum. Adresinizi kartınıza yazar mısınız?

Cim Londos o kadar sevimli ve centilmen ki... Kendisinden gazetem için iki resim rica ettim. Hemen kâtibine döndü ve yukarıdan bana üç tane resim getiriniz dedi. Üçüncü resmi de benim için yazmağa hazırlanırken:

— "Aziz dostum,, kelimesini yazmaklığıma müsaade eder misiniz? dedi.

*

Cim Londosla birçok şeylerden bahsettik, beraber bir iki resim çıkardık. O kadar ki bir saatin nasıl geçtiğini anlayamadık.

Her müsabakasını galibiyetle bitireceğine iman eden bu dev cüsseli şammpiyonda öyle bir nezaket gördüm ki... Ben de kendisine kazasız ve muvaffakıyetli bir maç temenni ettim.

Elimi sıkıp teşekkür ederken ilâve etti:

— Sizinle muhakkak Pariste görüşeceğiz.

Feridun Demokan

Olimpiyat kafilesi

Berline giden sporcularımızdan şerefli muvaffakiyetler bekliyoruz

Son Olimpiyat kafilesi olarak ta cuma günü akşamı ekspresle futbolcülerle bisikletçiler Berline hareket ettiler. Bunlarla Türk Olimpiyat takımı tamam altı ayrı kafile ile Olimpiyatlara gitmiş bulunuyorlar. Bu kafileler şunlardır:

Birinci kafile: Kış sporları

İkinci kafile: Yelkenciler,

Üçüncü kafile: Biniciler.

Dördüncü kafile: Eskrimciler,

Beşinci kafile: Güreş ve basketbolcüler.

Altıncı kafile: Futbol ve bisikletçiler.

Bu derece dağınık gitmiş olan Olimpiyat kafilemizin, iştirak ettiği sporlar şunlardır:

Kayak sporları, yelken, üniformalı binicilik müsabakaları kılıç mübarezesi, Greko romen ve serbest güreş müsabakaları, futbol, basketbol ve yol üstünde bisiklet yarışı.

Türkiyede yapılan sporlar arasında senelerden beri Türkiye birincilik lerini muntazaman yaptığı ve altı senedir beynelmilel müsabakalarda kendini toplayıp bir varlık gösterdiği halde Olimpiyada girmeye liyakatli görülmeyen yegâne sporun Olimpiyatların esası olan atletizm olduğunu büyük bir teessürle kaydettikten ve bu hususta mütalea ve tenkitlerimizi ileri sakladıktan sonra Olimpiyatlara gitmiş olan müsabık ve idarecilerin isimlerini alfabe sırasile yazıyoruz. Kayakçılar çoktan gidip gelmişlerdi ve binicilerimiz de spor kurumu kafilesinden tamamen ayrı bir kafile halinde gittiklerinden onların zaten malûm olan isimlerini yazmaya lüzum görmedik:

Basketbolcüler:

1 — Naili, 2 — Sadri, 3 — Sakalak 4 — Pense, 5 — Habip, 6 — Kâmil 7 — Şeref, 8 — Hayri, 9 — Rıza,

Bisikletçiler:

10 Talât, 11 Eyüp, 12 Orhan, 13 Kâzım, 14 Kirkor,

Eskrimciler:

15 Enver, 16 Naci, 17 Abdülhalim, 18 İlhami, 19 Zihni, 20 Cavit. 21 Bayan Suat, 22 diğer bir bayan.

Futbolcüler:

23 Cihat, 24 Avni, 25 Yaşar, 26 Lûtfi, 27 Faruk, 28 Hüsnü, 29 Hakkı, 30 İbrahim, 31 Adil, 32 M. Seşat, 33 Niyazi, 23 Hakkı, 35 Gündüz, 36 Şeref, 37 Fikret, 38 Rebii, 39 Necdet, 40 Sait, 41 Fuat.

Güreşçiler:

42 Küçük Hüseyin, 43 Ankaralı Ahmet, 44 Yaşar, 45 Sadık, 46 Saim, 47 Nuri, 48 Ankaralı Hüseyin, 49 Mersinli Ahmet, 50 Adnan. 51 Mustafa, 52 Çoban Mehmet.

Yelkenciler:

53 Şeref, 54 Demir Turgut, 55 Behzat, 56 Harun.

Müsabık olmayanlar

1 General Ali Hikmet, Olimpiyatlar Komitesi başkanı, 2 Nizamettin Olimpiyatlar kâtibi umumîsi, 3 Vildan Aşir Atletizm Federasyonu Reisi, 4 — İlyas refakat, 5 Süreyya kafile reisi, 6 Abdullah kamp müdürü, 7 Hidayet refakat, 8 Dr. Kadri, 9 Naşit Hakkı Matbuat irtibat memuru, 10 Masör Talât, 11 aşçı, 12 Semerciyan Basketbol idarecisi, 13 Nebil basketbol idarecisi, 14 Zekâi bisiklet idarecisi, 15 Marenno bisiklet antrenörü, 16 Hamdi Emin futbol federasyonu reisi, 17 Kemal Halim futbol idarecisi, 18 Şazi Tezcan futbol hakemi, 19 Ahmet Fetgeri Güreş federasyonu reisi, 20 Seyfi Cenap güreş idarecisi, 21 Sadullah güreş hakemi, 22 İsmail Hakkı güreş hakemi, 23 Plenen güreş antrönörü, 24 Fuat Balkan Eskrim federasyonu reisi, 25 Rıdvan Safa Eskrim idarecisi, 26 Kâzım eskrim idarecisi, 27 Rıza Sueri yelken idarecisi.

Buna nazaran 56 müsabık ve 27 gayri müsabık ki ceman 83 kişi eleyevm Berlinde bulunmaktadır. Burada ne müsabıkların intihapları hakkında, ne de idareciler adedindeki göze çarpan çokluk hakkında mütalea dermeyan etmiyerek kafilemize yüzümüzü güldürecek ve Türklüğün şerefini koruyacak muvaffakıyetler dilemekle iktifa ederiz

NOTLAR

Yağmura dair

Evvelki günkü ve dünkü yağmurlardan sonra, artık susuzluktan şikâyet etmek kadar gülünç ve abes bir şey olur mu bilmem? Fakat ben, sanki yağmurdan ıslanmış olmaklığım yetmiyormuş gibi, eve dönüp te, yıkanmak üzere elimi musluğa attığım vakit az kalsın, dört kişiye isabet ederek öldüren yıldırımlardan gayri bir yıldırımla, bir hayret ve dehşet yıldırimile vurulup ölecektim.

Çünkü musluktan su akmıyordu: "Bağlı sular,, idaresinin suları kesilmişti.

Neden yağmur yağdı?

Işimizi, gücümüzü bırakmış, matbaada, pencerelerden yağmura bakıyorduk. İnsan, tabiat hâdiseleri karşısında çocuklaşıyor ve beşere mahsus, her şeyin sebebini öğrenmek hissile, merak ve tecessüs hissile, yersiz sualler sormaktan kendini alamıyor. İçimizden birisi sordu:

— Canım, bu kadar yağmur da nedir, ne münasebet?

Bir başkası cevap verdi:

— Ne münasebeti var mı? Bahreyn sultanı bugün İstanbula geldi. Şehriayin yapıyoruz.

Küçük muhavereler

— Gazeteler, plâjlar ateş pahasına imiş diye yazıyorlar.

— Acaba Allah acıdı da şehri plâja mı döndürecek?

*

— Otomobil sahipleri artık otomobillerini satacaklarmış.

— Neden?

— Yerine birer yat alacaklar da!

*

— Şehri su basmasına belediye ne diyor, haniya kanalizasyon vardı?

— Yağmur yağdı da böyle oldu diyor.

Fikret ADİL

Riket'in seyahati

İrak ve Türk demiryollarının biribirine iltisakıyla alâkadar

Riket'in İstanbula gelişi hakkında şehirde bazı şayialar vardır. Nihayet rivayet mahiyetini geçmiyen bu haberler üzerinde şimdiden bir şey söylenemezse de bizim bu hususta yaptığımız tahkikat, Riket'in İstanbula gelmesinin Irak şimendiferlerinin iltisakı meselesile alâkadar olduğunu göstermiştir. Malûmdur ki, Riket, Irakta büyük münakıs olan şirketlerden Rido şirketinin başındadır. Bu şirket namına çalışan Riket, Irak Hükûmetile mühim müzakerelere girişmiş ve müspet neticeler almıştır. Teyit olunduğuna göre, bu müzakereler Musuldan geçecek bir şimendifer hattının Türk şimendifer hatlarile birleştirilmesine matuftur. Hattâ Riket, bu hususta imtiyazı Irak Hükûmetinden almak üzeredir.

Olimp dağlarında..

Meşale büyük bir heyecanla ateşlendi

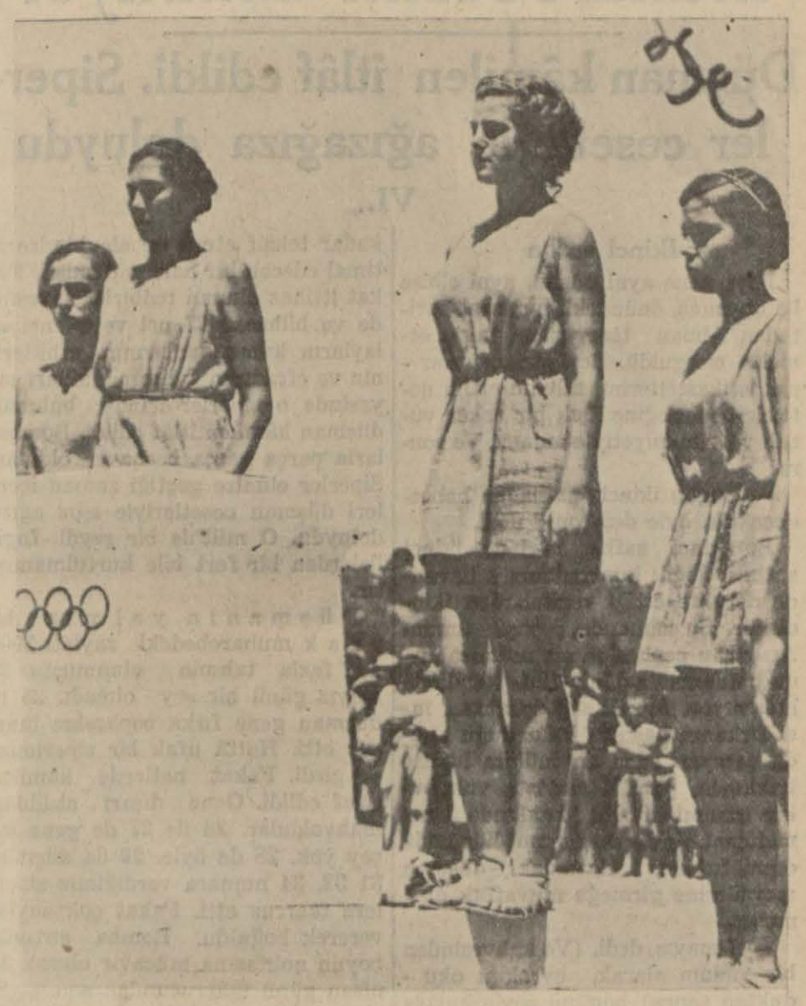

İlk Olimpiyat ateşi Olimp dağlarında Yunan dilberleri tarafından muhafaza edilir

Yunan dilberleri ateşin başına giderlerken

Atina, (Hususî muhabirimizden) Yunan toprağının en güzel on altı kızının baş ucunda beklediği mukaddes olimpiyat ateşi, Olimp dağlarında tutuştu. Yerinden yay gibi fırlıyan binlerce atletin her bin metroda bir, biribirlerine emanet ettikleri meş'ale, beş memleketin dağlarını, taşlarını aşıp Berlindeki muazzam stadın ateşini yakacak, on binlerce güvercin hürriyete kavuşacak ve on birinci olimpiyatlar bu suretle başlıyacak..

İşte, otuz altı saat evvel Olimp dağlarında on binlerce kişilik halkın huzurunda yapılan büyük merasimden sonra yola çıkan mukaddes meşale Atinanın büyük stadında Yunan Kralının önünde belediye reisi Koçyas tarafından tazelenecek ve şimale doğru yoluna devam edecek.

*

Muhteşem mermer stadyomun kalabalığı tarif edilmez... Bir Efzun bölüğü tarafından selâmlanan Kral Jorj, alkışlar arasında maiyeti erkânı ile içeri girdi...

Millî marştan sonra, mikrofon önünde Yunanistanın en meşhur kadın şairlerinden biri söz aldı ve Olimp ateşi için yazdığı fevkalâde güzel bir şiiri okudu. Koca statta tıs yok.. Halk bunu bir dua dinler gibi dinledi...

Eski Yunan tarihine hitap eden son mısraları titrek bir sesle bitirirken, topların atılmağa başlamasile bugünkü Yunanlıların alkış ve ıslıkları etrafı çınlatmağa başladı... Toplar, meş'alenin Akropol harabelerinde yenilendikten sonra stadyoma doğru geldiğini bildiriyordu.

Şimdi bu kopan alkış, okunan şiir için mi, yoksa nerde ise stadın kapısından girecek olan meşaleli çıplak atlet için mi idi? Bunu bir türlü hal ledemedim.

İslıklar devam ediyor, hattâ fazlalaşıyor. Malûm ya ıslık dünyanın her yerinde yuha! mânasınadır, fakat bizde ve Yunanistanda çok rağbet gören bir nevi alkıştır. Çırpınmaktan yorulan ellerini ve feryattan kuruyan boğazını dinlendirmek için münasip olan birkaç parmak ağza sokulur, bu suretle o esnada pek lüzumlu olan şamataya da fasıla verilmemiş olur.

İşte ben, bu muhtelif gürültü sekil lerini tahlile uğraşırken elinde duman ve alev saçan meşaleyi tutan atlet müthiş alkışlar ve ıslıklar arasında geldi, statta bir tur yaptı. Olimpiyat ve Yunan bayrağının arasındaki ateşin yanında duran Atina şehri belediye reisine meşaleyi teslim etti. Belediye reisi bunu büyük ateşten yeniden tutuşturdu. Ve temsilî bir bayrak koşusu yapan takımın ilk atletine verdi...

Son atlet, Kralı ve halkı selâmladıktan sonra kıpkızıl bir alev saçan meşaleyi alıp çıktı gitti. — F. D.

Olimpiyatlarda Fransız mümessili

Paris, 26 (A.A.)— Olimpiyat oyunları komitesinde Fransayı temsil eden eski bahriye nazırı Pietri, Jün Yvon Delbos'u ziyaret ederek 1940 senesi olimpiyatlarının tertibi maksadile yakında, Londra, Tokio veya Stokholm'de akdedilecek olan komite içtimaı hakkında görüşmüştür.

Romanya buğday ihraç ediyor

Bükreş, 26 (Tan) — Bu sene mahsulün pek bereketli olacağından Romanya Hükûmeti, buğday ihracına karar vermiş ve bu hususta Fransa ile anlaşmış ve Belçika ile de müzakereye başlamışlardır

Çanakkale muharebesi

Atatürk Çanakkale muharebesini anlatıyor

Düşman kâmilen itlâf edildi. Siperler cesetlerle ağızağıza doluydu

VI.

Ikinci safha

Paşa gene ayni odada, ayni elbise ile oturmuş, önündeki mufassal haritadan Alman taarruzunu takip etmekle meşguldü. Ben girince, taarruz istikametlerini, tahmin ettiği neticeleri mesleğine âşık bir asker vuzuh ve samimiyetiyle anlattı. Ve sonra:

— Bugün ikinci safhadan bahsedecektik, öyle değil mi? dedi.

Bu ikinci safha harbin, ikinci safhası değil; kumandanın o havalide deruhte ettiği vazifelerden ikincisidir. Bu zamanda, paşa umum Arıburnu cephesine ait mütalealarda bulunmak salâhiyetini kendinde bulamıyor. Ancak sağ cenahta... inci fırkanın başında bulunduğu sırada cereyan eden en mühim hadise hakkında, yani 6 mayısta vukubulan umumî hücum hakkında biraz malûmat verdi. Bu umumî hücumda onun fırkası, karşısındaki düşman mevzilerine girmeğe muvaffak olmuştu.

— 7 mayıs, dedi. (Ve kahvesinden bir yudum alarak, evrakını okuduktan sonra) bugünü şöyle hulâsa edebiliriz. Düşmanın Arıburnuna kuvvetler çıkardığı görüldü. Bu kuvvetlerden bir tabur kadarı Arıburnu cephesinin sağ cenah şimalinde bulunan Çataltepeye doğru gidiyordu. Icra edilen keşif ve tarassuda nazaran da düşmanın, gene bu civarda, "Balıkçı damları,, şimali şarkisindeki sırtlarda 100 metrelik küçük bir cephe üzerinde tahkimatı ve askeri görüldü. Benim tahmin edip şimal grupu kumandanlığına arzettiğim gibi bu civardaki tahkimat evvelâ ufak mikyasta kanlı muharebeleri intaç etti. Sonra da "Anafartalar" harekâtı umuimiyesinin mebdeini teşkil etti. 8, 9, 10 mayıs günlerinde bizim fırkanın cephesinde mühim hadiseler olmamıştır. 11 nci günü bir mütareke aktettik. Defni emvat ile uğraşıldı. 12, 13, 14 mayıs günleri de, hattâ 15 te de iş'ara değer birşey yok.

— Bu durgunluk neden hâsıl oluyor efendim?

— Çünkü düşman yorgundur. Çok zayiat verdi. Mühim miktarda kırıldı. Ve benim telâkkiyatıma göre artık Arıburnunda neticei kat'iye almaktan sarfmazar ediyor. Ben bu durgunluğu ona hamlediyorum. Mayısın 16 ncı günü benim sol cenahımda bulunan fırka, ki o da bizimdir, ihzar olunan bir takım lâğımları iştial ettiriyor. Onların iştial ettirilmesiyle beraber düşmana bir baskın hücumu icra ediyor 17 mayısta işte demin bahsettiğimiz "Çataltepesi,, "Halit ve Rıza tepesi,, denilen yerde kanlı bir muharebe oluyor.

— O tepeye niçin Halit ve Rıza tepesi denmiş?

— Orada Rıza efendi ve Halit efendi isminde gayet kahramanca bir hücum icra eden iki zabit şehit olduğu için!.. Bu muharebeden sonra bir aralık benim "Arıburnuna,, karşı muhafazasını deruhte ettiğim cepheye ilâveten "Anafartalar mıntakası dahilindeki "Azmak,, a kadar olan parça da tahtı mes'uliyetime verildi. Fakat daha sonra bütün Anafartalar mıntakası doğrudan doğruya Esat paşaya merbut olmak üzere Almanyalı "Vilmer" bey tahtı kumanda ve mesuliyetine tevdi edildi. On sekiz de hep o muharebeyle geçiyor. 22 nci günü verilen malûmata göre düşman cenup grupunda, yani Seddülbahir civarında Kirte mıntakasına şiddetle taarruz etmekteydi. Binaenaleyh cephemizde ciddî veyahut nümayiş tarzında bir düşman taarruzuna intizar etmek ihtiyata muvafıktı. Hakikat te o gün öğleden evvel bütün fırka cephesi düşmanın top, tüfek ve mitralyozlariyle şiddetli ateş altına alındı. Düşman taarruzu vaki oldu. Gerçi umum cephede düşman ademi muvaffakıyete duçar edildi. Fakat Bomba sırtında iki siperimizi zapt ve işgal etti. 23 mayıs gününü bu siperleri istirdat ile geçirdik. Düşman geceden işgale muvaffak olduğu bu siperlerdeki kuvvetini sabaha kadar teksif etmiş ve aleyhimize istimal edecek bir hale getirmişti. Fakat ittihaz olunan tedbirler sayesinde ve bilhassa 27 nci ve 57 nci alayların kumandanlarının, zabitlerinin ve efradının kahramanlıkları sayesinde o siperler içinde bulunan düşman kâmilen itlâf edildi. Bombalarla parça parça berhava oldular. Siperler elimize geçtiği zaman içerleri düşman cesetleriyle ağız ağıza doluydu. O müthiş bir şeydi. Ingilizlerden bir fert bile kurtulmamıştır.

Düşmanın yalnız bu ufak muharebedeki zayiatı 3000 den fazla tahmin olunmuştu. 24 mayıs günü bir şey olmadı. 25 te düşman gene fırka cephesine taarruz etti. Hattâ ufak bir siperimize de girdi. Fakat neticede kâmilen telef edildi. Gene dışarı atıldılar, mahvoldular. 26 ile 27 de gene bir şey yok. 28 de öyle. 29 da düşman 31 32, 34 numara verdiğimiz siperlere taarruz etti. Fakat çok zayiat vererek koğuldu. Bomba sırtında boyun noktasına mücavir olarak 14 nisan günü taarruzundan sonra vücuda getirilen bu siperler Arıburnu cephesinde 7-8 metreden 10 ilâ 12 metreye kadar düşmana yakın olan siperlerdir. Bu kurbiyet, sonra bu siperler üzerindeki hadiseler, diyebiliriz ki kendilerine bir mevkii mahsus ve bir şöhreti tarihiye temin etmiştir. Bu siperlerin karşısında bulunan düşman siperleri, gerileri "Korku,, deresine inen bir yarın kenarında inşa edilmiş olmak itibariyle bir mahiyeti mahsusayı haizdi. Mezkûr siperlerdeki düşman daima ürkek bir halde idi. Bunun işte numaralarını söylediğimiz siperlerimize karşı faaliyetleri, tecavüzleri hemen hiç bir gece eksik olmazdı. Üstünden bombalar atılmakla tahtezzemin lâğımlar infilâkıyle bu siperlerimiz adeta bir cehenneme çevrilmekteydi. Tabiî karşımızda düşman siperleri de hemen ayni haldeydi. Düşmanın bombalarından vukua gelecek telefatı tenkis edebilmek maksadiyle bu siperler üzerine kalaslar örttürmüştük. Onlar bu kalaslara ikidebir "mayii muhrik şişeler,,i atıyorlar, siperlerde yangın tevlit ediyorlardı. Kesif alevler ve dumanlar o siperlerin üstünden hiç ayrılmazdı. Tabiî biz oralarda pek çok telefat vermekteydik. Fakat buna rağmen şeci mütevekkil askerlerimiz bütün bu yangın, lâğım, bomba infilâklarına göğüs geriyorlar, şayanı gıpta bir metin azimle yerlerini muhafaza ediyorlar, düşmana mukabelelerde bulunuyorlardı. 30, 31 den ve 1 hazirandann 16 hazirana kadar mühim hadiseler yok.

Fakat Mustafa Kemal paşa 16 haziranda fırkasının sağ cenahında cidden kanlı bir muharebe, bir gece muharebesi yapmış. Ve o günden itibaren 24 temmuza kadar fırka cephesinde mühim hâdise olmamış. Yalnız 2 haziranda gene düşman bir kısım cephemize taarruz etmiş ve tardedilmiş, 24 temmuz günü, fırkasının cephesine topçu ateşi başlamış. Ve bu ateş evvelce mutat dahilindeki derecedeymiş. Ancak öğleden sonra şiddetini peyderpey arttırmış.

Yugoslavyada

Stoyadinoviçe suikast teşebbüsünde bulunanlar mahkûm oldular

Belgrad, 26 (Tan) — Skupçina Meclisinde, Martta Başvekil Stoyadinoviçe suikast teşebbüsünde bulunan mebus Damyan Arnaudoviç 15 sene hapse, suikastçiye yardımlarda bulunan diğer maznun mebuslardan Dragitsa 5 sene hapse ve müebbeden medenî haklardan iskat, Trabiç 4 sene ve Milanoviç te 1 buçuk sene hapse mahkûm edilmişlerdir. Karar, samiin tarafından büyük bir alâka ile dinlenmiştir.

Balıkhanede mevsim satışları

Bu sene kılıç balıkları oldukça fazla rağbet kazanmaktadır

Konserve fabrikaları bol bol sardalya topluyorlar. Balıkçılar ümit ettikleri çirozu yapamadılar

Balıkpazarına doğru ilerliyorum. Bu sahilde her zaman duyduğunuz o karışık, çiğ balık kokuları gene var... Senelerin balıkhanesi, taşları üzerinde binlerce kilo, yani milyonlarca, milyarlarca balık satılan ve bir zamanlar balıkhane nazırlarının idaresinde bulunan bu balık müessesesi uyuyor gibi, uykuya çekilmiş gibi...

Denize yakın küçük kahvehanelerin önlerindeki yaylanmış iskemleler üzerinde işsizliğin, ve biraz da temmuz sıcağının rahaveti içinde uyuyan lar var... Arkasındaki musluklu küçük varillerle su satanların, "buyrun bayım,, diye müşteri çağıran köftecilerin, 32 dişin donmasından bahsederek kendisini hakikaten aratan ayran cıların haykırışları, bu kârı kadim balıkhane sokağına başka bir renk veriyor.

Bilmem, karpuz kavun mevsiminin en civcivli günlerinde balıkhane civarından geçtiniz mi? O günlerin en karakteristik hususiyeti, balık, deniz suyu, kavun ve karpuz kokularının birleşmesinden doğan garip, anlatılmaz bir kokudur. Bu vaziyetile balıkhane civarı, hemen hemen her yaz turfandası ile beraber havasını değiştiren Istanbulun en karışık, en mütehavvil kokulu bir semti gibidir. Ama ister kavun zamanı olsun, ister limon zamanı olsun, üstün bir balık kokusunu her zaman duyarsınız.

Bu mevsim, balıkçılığın ölü bir mevsimi... Artık eylûle kadar balıkhanede o kadar sıkı bir alışveriş olmaz.

Tipili kış gecelerinin durgun sabahında, kayıklarıyla boğazın Karadeniz ağzında dolaşarak balık avlıyan balıkçılar, şimdi balıkhane yanındaki sıra kahvelerde oturuyor ve dinleniyorlar... Maamafih, mevsim balıklarını avlıyanlar da yok değil.. Öyle ya, Istanbul her gün balık yiyor ve az, çok balıkhanede balık satılıyor. Bunları temin eden kim?.

Balıkhanedeyim. Alışveriş hakikaten pek durgun. Adeta yok gibi... Gelen birkaç küfe küçük balık, yarım saat, 45 dakika içinde müşteri buluyor, ve balıkhane mutad yaz istirahatine çekiliyor. Satışlar sabahları saat 8 ile 8,30 arasında oluyor ve yüzlerce motörün canlı, dipdiri binlerce balığı boşalttığı bu sahil, bir iki çeyrek saat içinde sessizleşiyor.

Ancak, satıştaki bu durgunluğu söylemekle Istanbul hiç balık yemiyor demiyorum. Küçük balık satışı oluyor. Büyük ve kıymetli balıklardan da bugülerde en ziyade satılanlar torik ve kılıçtır. Kışın, zamanımda 180 çeşit balık üzerine muamele yapan Istanbul balıkhanesinde şimdi satılan büyük balıklar akıntı ve sürekli av balıklarıdır. Torik ve kılıçlar, daha ziyade Karadenizde, körfezde ve boğaz methalinde avlanmaktadırlar. Bu sene palamut da boldur. Mal bolluğu, bittabi fiatlar üzerinde mahsus bir tesir yapmaktan da geri kalmıyor.Meselâ, toriğin çifti, zaman zaman 30 kuruşa kadar fırladığı gibi, 20 kuruştan 15 kuruşa, hattâ 5 kuruşa bile tenezzül etmiştir. Palamutun çifti, balıkhanede 12 kuruştan satılmıya başlamış ve geçen hafta iki kuruşa kadar verilmiştir. Balıkhane müdürü Ahmet Muhtarın söylediğine nazaran, bugün en acımacak bir değerde olan balıklar, toriklerdir. Hariç memleketlerde oldukça fazla müşteri bulan toriklerin vaktile çiftinin 4 - 5 liraya satıldığını düşünürseniz, bu biçarelere karşı yerinde bir merhamet duymamanız kabil değildir. Maamafih vaziyet, yalnız torikler için değil, bütün diğer balıklara da şamildir. Sureti umumiyede, geçen senelere nazaran fiatlar düşkündür.

Istanbulda, şu sıralarda kılıç balığı rağbettedir. Turfandasının kilosu, geçen kış yüz kuruşa verilirken mevsim sonu olduğu için fiatlar tenezzül etmiş ve bir kilo kılıcı, 10 kuruşa, 15 kuruşa yemek mümkün olabilmiştir. Akıntı balıkları içinde en çok muamele gören ve müşteri bulan kılıçtır. Böyle olmakla beraber, her gün bir az daha ucuzlamaktadır.

Halen dalyanlar faaliyetlerini tatil etmişlerdir. Küçük mevsim balıkları avlanmaktadır. Bu küçük balıklar, balıkçılarm "Marya balıklar" dedikleri cinslerdir. Balıkhanede bu cinslerden en çok satılanlar, Tekir, Kolyos, iskorpit ve sardalyadır. Marya balıklar, küçük balıkçılar, ondacılar tarafından Marmarada avlanmaktadır. Birçok balıkçıların söylediğine göre, marya balıklar avı, akıntı balıkları avı başlayıncaya kadar devam edecektir. Bu müddet, eylûlün başına kadar sürmektedir. Balıkçılığın hakikî kazanç veren mevsim başı 15 eylûldür.

Balıkhanede küçük balıklar üzerine yapılan satış hararetlidir

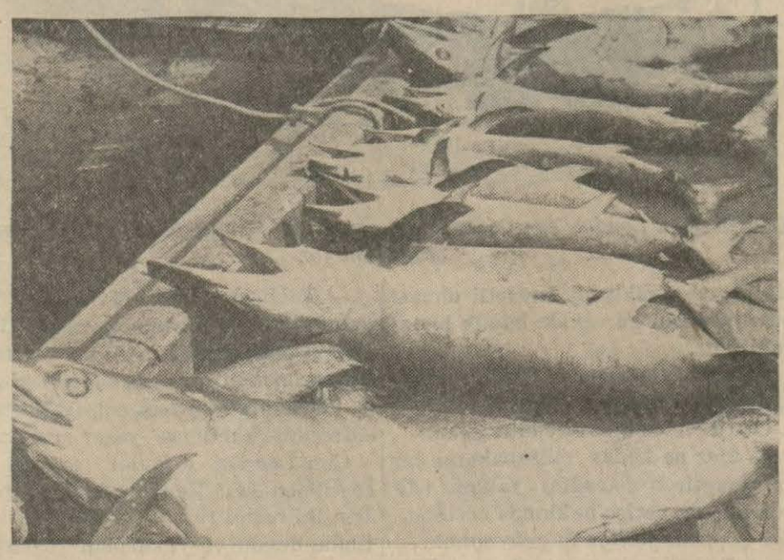

Bu mevsimde akıntı balıkları, bilhassa kılıç çok satılıyor

Bu sene, torik ve kılıç çok tutulmuş, Yunanistan ve Italyaya oldukça fazla ihracat yapılmıştır. Ihraç fiatı da, aynen müzayede fiatıdır. Ancak, bu ihraç mallarını alanlar, büyük masraflardan kaçtıkları için, aldıkları balıkları burada tuzlamakta ve ondan sonra sevketmektedirler.

Son bir ay içinde Marmarada avlanmış olan küçük Tekirler, piyasada müşteri bulmuş ve diğerine satılmıştır. Tekirlerin ilk turfandaları 180 kuruşa yenilmiştir. Son fiatları kilo başına 50 kuruştur.

Bu sene sardalyalar çok ucuzdur. Balıkhaneye gelen malm azlığma, çokluğuna ve cinsine göre sardalya fiatları da durmadan oynamıştır. Sardalyalar, 6 - 8 kuruşa satıldığı gibi, irileri 10 - 13 kuruşa alınmaktadır. Bilhassa Manyat denilen cins, 20 kuruştan aşağı verilmemektedir. Kolyoz, Tekir, sardalyadan başka Marmarada Barbunya, istavrit, İstrangelos, gümüş balıkları, istakoz, böcek, pavurya ve diğer küçük deniz hayvanları da avlanmaktadır. Palamut, torik Kilyos ve civarmda, Rumeli ve Anadolu fenerlerinde yakalanmaktadır. Fakat, mevsimin geçmiş bulunması, balıkları zayıf bir hale düşürmüştür. Bugünlerde büyük balıklar, — balıkçı lisaniyle — ağaç çürüğüne benzemektedirler. Marya balıkların nefasetlerine mukabil torik ve palamut cinsleri, lezzetsiz, tatsız ve yağsızdır.

Balıkçılar, bu sene çiroz yapamamışlardır. Çünkü uskumrunun bu mevsimde ve bu aylarda görülen ve çiroz adı verilen cinsi, mebzul torik hücumundan kaçmış, deniz dibinden (kanallardan) sıvışmıştır. Bu itibarla çiroz yakalanmamıştır. Çiroz fiatlarının gelecek sene hayli yüksek olacağı tahmin ediliyor.

Balık konserveciliği, balık satışlarının durgunluğundan dolayı hararetli değildir. Konserveciliğin muhtaç olduğu balık, akıntı balıklarının yağlanarak Karadenizden döndükleri zaman yakalanmaktadır. Bu itibarla, balık konserveciliğinin de şimdilik ölü bir mevsim yaşamakta olduğunu kabul etmek lâzımdır.

Şehrin balık mevsimi eylûlde başlıyacaktır. Balıkçılar, buna Alamana diyorlar. Ilk deniz mahsulü palamuttur. Kış sonu, Karadenize çıkan av balıkları, alamana ile beraber döneceklerdir. Bu dönüşte balıklar yağlı, besili ve semizdir. Palamutun arkasından torik akını başlamaktadır. Onu takip eden balık, uskumrudur. Bundan sonra, kalkan ve sardalya akınları görülür. Kılıç ve orkinos gibi büyük balıklar nadir tesadüf edilen ve hususî ağlarla yakalanan cinslerdir. Recep isminde bir balıkçı yeni bir kılıç ağı yapmış ve diğerlerinden çok farklı olan bu ağlar, az zaman içinde balıkçılar arasında rağbet bulmuştur. Bu seneki kılıç bolluğu da yeni bulunan bu ağla kılıcı yakalamanın pek kolay olmasmdan tevellüt etmektedir.

Bu sene en çok balık avı Karadenizde yapılmıştır. Mart bidayetine kadar gelen malm miktarı fazla ve boldur. Bu tarihten sonra mahsus derecede bir azalma hissedilmiştir. Balık hanedeki bugünkü satış durgunluğu, eylûl alamanasına kadar devam edecektir.

Balıkhaneden sonra dışarda halka en çok satılan balık kılıçtır. Bundan bir ay evvel, müzayedede kilosu 9 - 10 kuruşa satılan kılıçlar, şimdi dışarda mutavassıt satıcı balıkçılar elinde 70 - 80 kuruşa verilmektedir. Bunun sebebi, balıkhanede baş, kılıç, zevait ve sakatatm da kabzımala aynen et gibi verilmesindedir. Halkın aldığı kılıç temiz ve bu sakatattan ayrılmış olduğu için beher kilo başında 1-2 misli fiat zammı ile satılmaktadır. Iki gün evvel balıkhanede 30 kuruşa verilen kılıçlar, dışarda 50 - 60 kuruşa müşteri bulmuştur.

Konserve fabrikaları, şimdi külliyetli miktarda sardalya toplamaktadırlar. Fabrikaların tuzlayıcıları ile serbest tuzlayıcılar, kayıklariyle mütemadiyen Marmarada çalışmaktadırlar. Sardalyanın müzayedeye az gelişinin sebebi, konserve fabrikacılarının külliyetli taleplerde bulunmasıdır.

Kolyos, şehrimizde yenmiyor, bu cinsin müşterisi Yunanistan olmuştur. Yunan balıkçıları tuzlama işini, avlama yerinde yaparak, sevkiyatı idare etmektedirler.

Balık mevsiminde değiliz, Avlanan balıklardan mühim bir kısmı, ihraç ediliyor. Fiatlar daima mütemevviçtir. Bir gün evvel 10 - 15 kuruşa alınan mallar, ertesi günü birdenbire 30 kuruşa fiatla satılmaktadır. Bu mütemadî fiat tahavvülü, istihsalin miktarma tâbi olmakla beraber, talebin çokluğundan veya azlığından da ileri gelmektedir. Küçük balık piyasasında hararetli muamele gören cins sardalyadır. Fiatlarda daha ziyade bir ucuzluk muhtemel değildir. Esasen, torik ve kılıç avı da son günlerini yaşamaktadır.

Yazın gıdanın hafifini arayan şehirli, muhakkak ki, bugünün balık pahalı ucuzluğu ile alâkadar değildir. Sonbaharda temiz ve iyi balık arıyanlara eski balıkçıların bana şimdiden verdikleri müjdeyi söyliyeyim:

Istanbullular 1936 alamanasında ucuz, nefis ve çeşitli balığa kavuşacaklardır.

Lâtif ERENEL

SAĞLIK ÖĞÜTLERİ

İstanbulun üzümleri

Yemiş yetiştirmek bakımından Istanbuldan üstün memleketler vardır. Fakat üzüme gelince, Istanbul üzümlerinin derecesine varacak üzüm çıkarabilen memleketler az bulunur. Bu güzel şehrin çavuş üzümü, parmak üzümü, misket üzümü, yedi veren üzümü tabiatın birer şaheseridir.

Bir vakit Fransanın üzüm yetiştirmekte mütehassıs bir ziraat mektebinde tam iki yüz çeşit üzüm görmüştüm. Bunların arasında en nefis ve en üstün olarak "Chasselas,, "Şasla,, üzümü gösterilmişti. Halbuki bu üzüm de bizim Istanbulun çavuş üzümünden çıkmıştır. Rus müellifi meşhur Çihaçef'in pek güzel anlattığına göre bizim çavuş kelimesi Fransızların dilinde şauş, sonra şas, şas en sonra da büsbütün fransızlaştırmak üzere şaslâ olmuştur.

Istanbulun misket üzümünden yapılan şarabın nekadar nefis bir şey olduğunu ondan içmiş olanlar bilirler. Çavuş üzümünden burada şarap yapıldığını bilmiyorum. Bu üzüm şarap yapılmaya elverişli olmasa gerektir ki, Fransızlar da çavuşun azmanı olan şaslâ üzümünden şarap yapmazlar onu yenilecek üzümlerin en yükseği diye tanırlar. Fransızlar şarabı üzüm halinde "hap,, gibi yutmaktansa mayi olarak içmeyi daima tercih ettiklerinden çavuş üzümünden iyi şarap yapmak kabil olsaydı, şaslâ şarabının şöhreti de işitilirdi, diye sanıyorum.

Hekimlikte de üzümle tedavi için en muteber olan Istanbulun çavuş üzümüdür. Ne Izmirin çekirdeksiz üzümü, ne de Suriyenin gerçekten dilber parmağı gibi olan parmak üzümleri bu bakımdan çavuş üzümünün mertebesine varamazlar.

Üzümle tedavi usulünü geçen yıl anlatmıştım. Izmirden gelen çekirdeksiz manav dükkânlarında bollaştıktan sonra, Istanbulun Çavuş üzümü de artık gecikmiyeceğinden üzümle tedavinin nasıl yapılacağını kısaca hatırlatalım:

Sabahleyin altı ile sekiz arasında her halde kahvaltıdan bir saat önce, üç yüz gramdan başlıyarak bir kiloya kadar, fakat acele değil, yirmi dakika, yarım saat içersinde.

Öğle yemeğinden bir saat önce, iki yüz gramdan başlıyarak yarım kiloya kadar.. Akşam yemeğinden bir saat önce gene o kadar.

Üzümün kabuklarını ve çekirdeklerini atmak lâzımdır. Üzümü yemeden önce kaynamış suyla yıkamak müreccahtır. Bütün tedavi müddeti üç haftadan altı haftaya kadar sürer.

Üzüm kanı temizliyerek idrarı arttırdığı için üzümle tedavi şişmanlıktan zayıflamak istiyenlere en tatlı bir tedavi usulüdür. Inkırbazdan şikâyet edenler de ondan çok istifade ederler. Basur memelerine karşı gene keyifli bir devadır. Karaciğerde böbreklerde kumları çıkarmak için, üremiye karşı en iyi tedavi usullerinden biri diye tavsiye olunur.

LOKMAN HEKİM

Japonyada yeni bir tayyare teşkilâtı

Tokyo, 26, (A.A.)— Neşredilen resmî tebliğe göre, yakında, bütün tayyare işlerini kontrol etmek üzere bir askerî tayyarecilik umumî erkânı harbiyesi teşkil olunacaktır.

Sel felâketinden resimler

Denizyolları idaresinin önünü tamamen su bastı. Rıhtım denizle bir oldu.

Top hane rıhtımı tamamen sular altında kaldı.

Kasımpaşada müthiş seller yüzünden sokaklar dereye dönmüştü

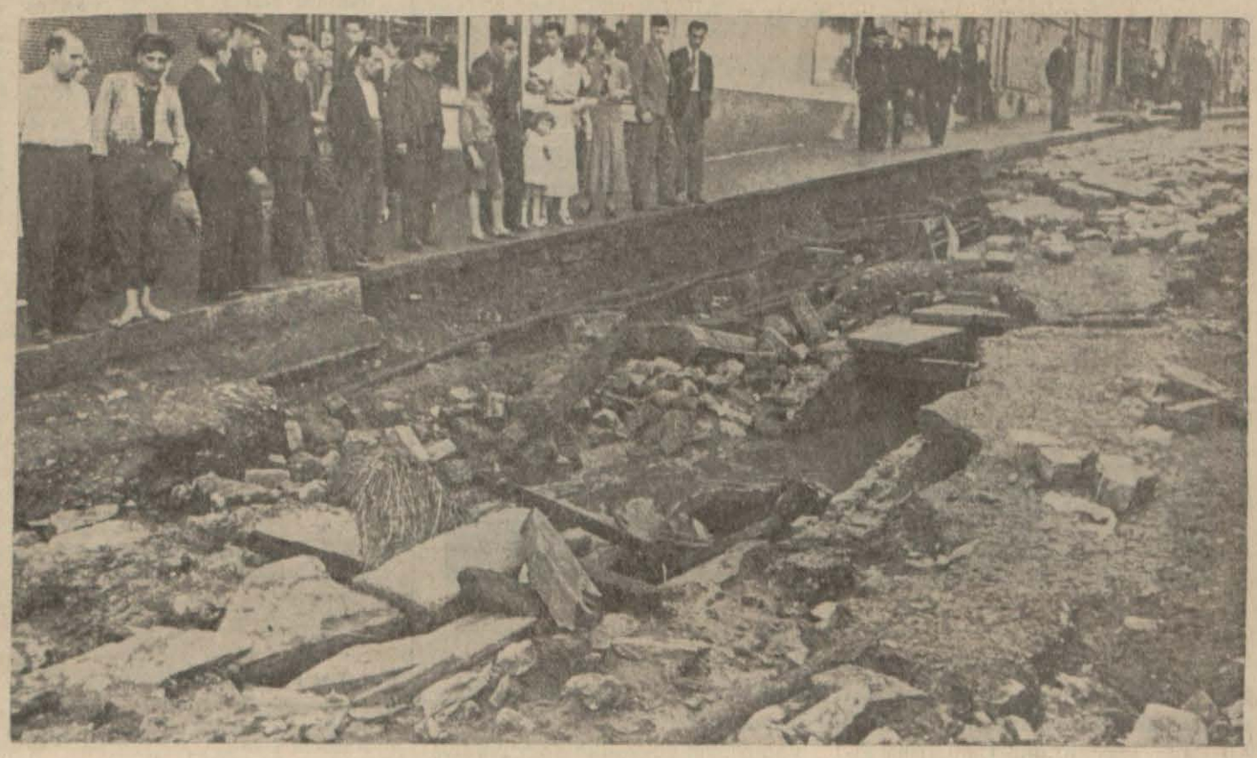

Tophanede sellerin tahrip ettiği yol

Ortaköyde sellerden yıkılan bir küçük ev

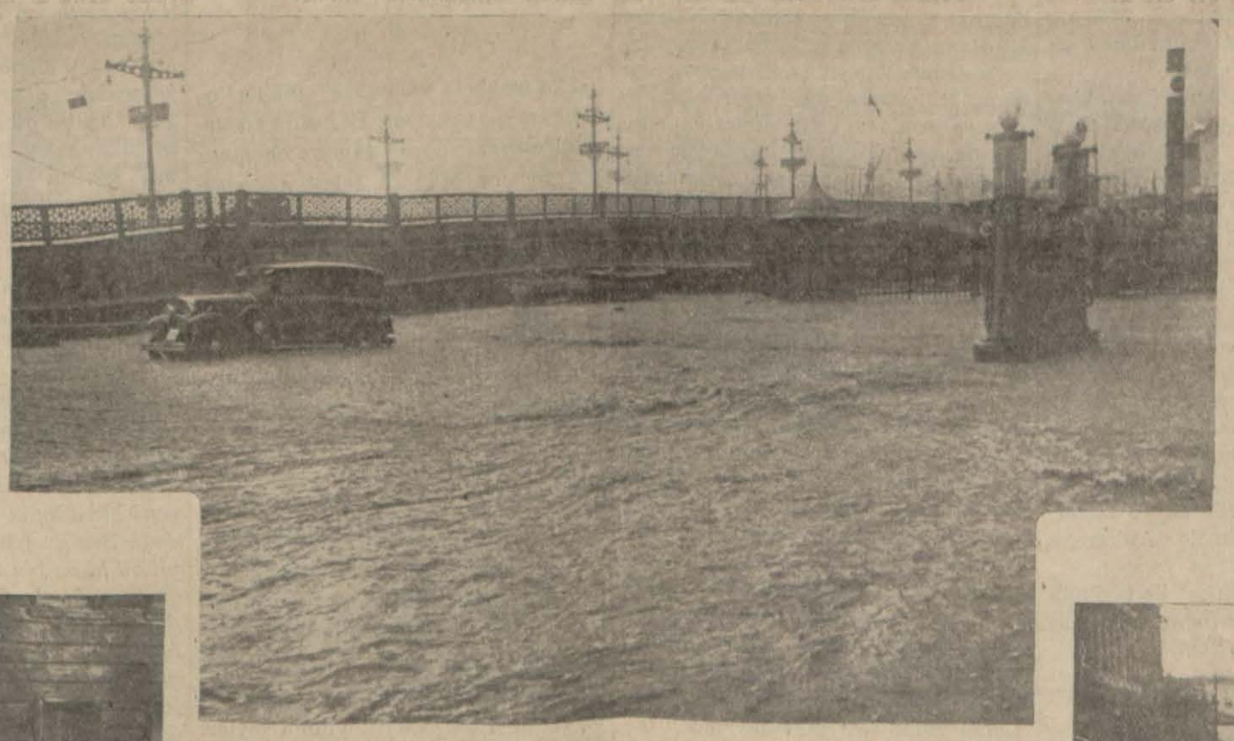

Dünkü seller esnasında Eminönü meydanı denizle bir seviyeye gelmişti

Dünkü yağmur esnasında gümrük önü

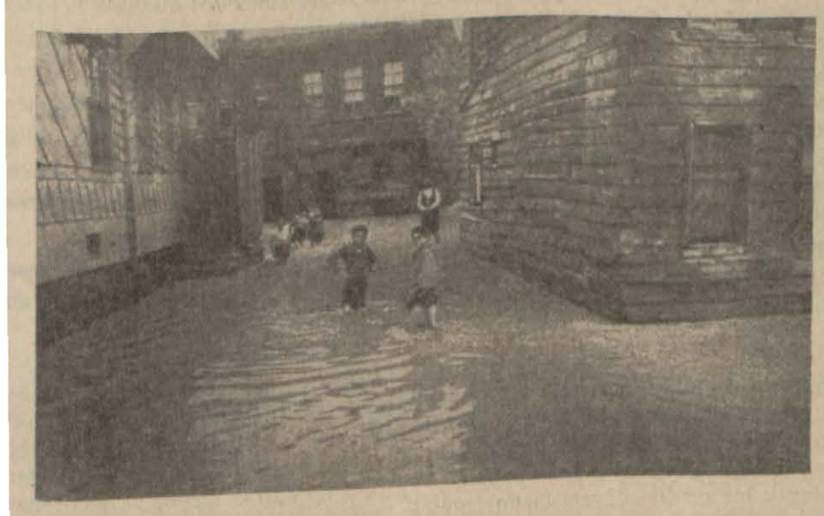

Kasımpaşada su altında kalan sokaklar

Kasımpaşada evlerini sel basanlar suları temizlemeye uğraşıyorla

Yağmurlar şehirde büyük hasar yaptı

Bu sayfadaki resimlerde dün tamamen su altında kalan yerlerden bazılarını görüyorsunuz

Kasımpaşada sellerden dere haline gelen bir sokak

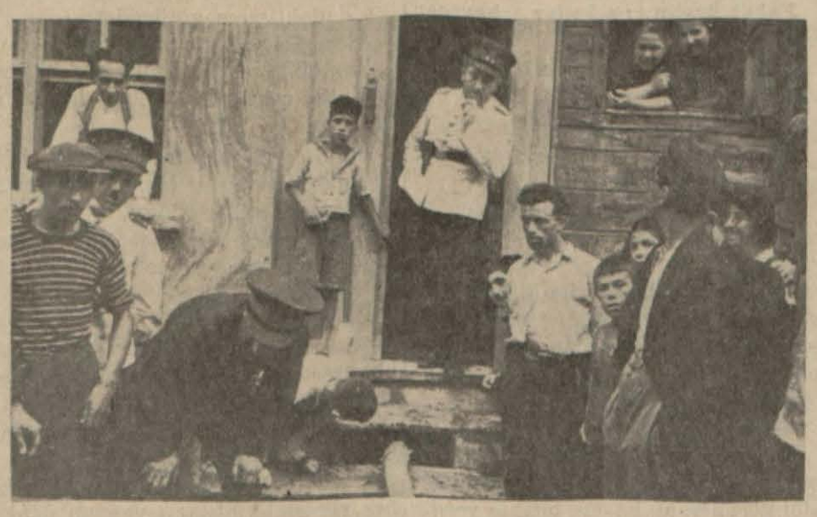

Sellerin bastığı bir ev temizleniyor

Aksaray meydanı dün bir defa daha seller altında kaldı

İnhisarlar vekilinin beyanatı

Ince tuz fabrikamız da işlemeğe başladı

Ali Rana Tarhan, Çamaltı Tuzlasında dört saat süren tetkiklerde bulundu

Gümrük ve İnhisarlar Vekili Tuzla'da

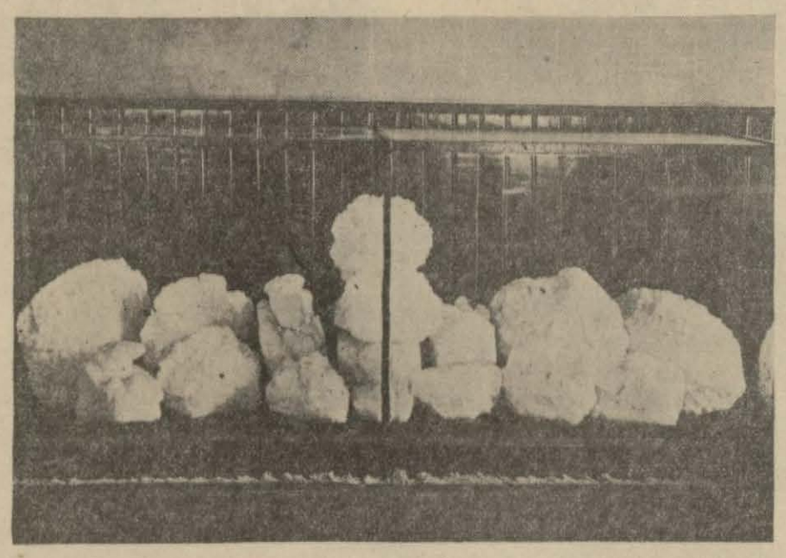

Tuz şehrinde mükemmel bir tuz meşheri

İzmir, (Hususî Muhabirimizden)— İki gündenberi şehrimizde bulunmakta olan Gümrük ve İnhisarlar Vekili Ali Rana Tarhan, dün Çamaltına giderek tadilen inşası bitirilen ince sofra tuzu fabrikası ile yeniden yapılan beş dershaneli mektep, hastane, memur evleri, tulumba daireleri ve sair inşaat ve tesisatı tetkik eylemişlerdir.

Vekil, tuzla müdürü mühendis Sezainin yeni ve modern tesisat hakkında verdiği izahatı büyük alâka ile dinlemiş ve icap eden notları almıştır.

Sofra tuzu fabrikasında beheri yarım ve bir kiloluk olmak üzere günde 50, 60 bin paket tuz istihsal edilmekte ve bunlara insan eli asla değmemekte, herşey otomatik makineler vasıtasile yapılmaktadır.

Tuzlada 35 senedenberi bilâfasıla çalışan ve tuzlanın çok şayanı dikkat bir siması olan ihtiyar Tahir çavuşun yaptığı hizmetleri takdir ile dinliyen vekil, kendisinin ücretine zam yapılmasını alâkadarlara emretmiştir.

Tahir çavuş 35 sene çalıştığı tuzladan yirmi senedenberi hiç ayrılmamış hattâ Izmire dahi inmemiştir.

Yapılan tetkikte tuzlada en mühim ve âcil ihtiyacın başında su ve iskele geldiği anlaşılmıştır. Tuzlaya su temini için şimdilik düşünülen çare arteziyen kuyusudur. Evvelce buna teşebbüs edilmiş ve 63 metre derinliğe inildiği halde su bulunamamıştır. Daha derinlere inilerek su aranılmasına çalışılacaktır.

Vapurların doğrudan doğruya yanaşıp kolayca tuz yükliyebilmeleri için bir betonarme iskele yaptırılması da tasavvur edilmektedir. Bunun için sondaj ve keşif yaptırılması alâkadarlara emredilmiştir.

Tuzlada çalışan işçilerin yatakhanelerine aşçı, kahveci ve bakkal dükkânlarına varıncıya kadar her yeri tetkik eden Vekil Ali Rana Tarhan, tetkikatı neticesinde son derece memnun olmuş ve müdür Sezaiyi tebrik etmiştir.

Öğle yemeğinden sonra Vekil, umum müdür, tuz müdürü,kimyager ve tuzla müdürü çalışma bürosunda yeni ıslahat için hazırlanan etütleri tetkik ve müzakere etmişler ve bu müzakere altı saat sürmüştür.

Vekil, bugün şehrimizde gümrük idaresile inhisarların diğer şubelerini tetkik ve teftiş edecek ve Pazartesi günü Afyon yolu ile Ankaraya avdet edecektir.

Müdürü umumî Mithat ile tuz müdürü Cavit aynı gün deniz yolu ile Istanbula döneceklerdir.

Gümrük ve İnhisarlar vekilinin beyanatı

İzmir, 25 (TAN) — Şehrimizde bulunan Gümrük ve İnhisarlar Vekili Ali Rana, şu beyanatta bulunmuştur:

"— Idare bu yıl İzmirde yapacağı şarap için misket ile çekirdeksiz üzüm satın alacağı gibi soma yapmak için de kuru üzüm ve hurda incir alacaktır. Bu yıl havaların yağmurlu ve kapalı geçmesi sık dikilmiş tütünlerde külleme ve mallik hastalıkları yapmışsa da başka hastalık olmadığından ve havalar da iyileştiğinden umumiyet itibariyle Ege tütün mahsulü matlûp evsafta iyileşmekte ve idrak edilmekte olduğundan her yıl olduğu gibi bu yıl da İzmir mıntakasından tütün mübayaa edilecektir. Sofra, ve mutbak tuzlarının imali için yapılan fabrikamız işlemeğe başlamıştır. Fakat, müteahhitle yapılan mukavele mucibince tecrübeleri yapılarak matlûp evsafta olduğu anlaşıldıktan sonra istihsalâta başlıyacak ve ondan sonra tuzlarımız piyasaya çıkarılacaktır. Bundan sonra Çamaltı tuzlasında arteziyenle tatlı su çıkarılmağa başlanacaktır.Gümrük ambarlarının liman idaresine devrinden dolayı da gümrük kadrolarında esaslı bir değişiklik olacak değildir.,,

BORSA

25 TEMMUZ CUMARTESİ

Paralar

	Alış	Satış
Sterlin	626,50	631,—
1 Dolar	126,—	126,—
20 İsviçre fr.	810.—	820,—
20 Belçika fr	80,—	84,—
20 Drahmi	21,—	23,—
20 Çek kuron	85,—	94,—
20 Ley	13,—	16.—
20 Dinar	49,—	52,—
Fransız fr.	168,—	168,—
Liret vesikalı	190.—	196.—
Florin	82,—	84,—
Avusturya silin	22,—	24,—
Mark	28,—	30,—
Zloti	20,—	23,—
Pengo	22,—	24.—
Leva	22,—	25,—
Yen	32.—	34.—
İsveç kuronu	31,—	33,—
Altın	969,—	971.—
Banknot	243,—	244,—

Çekler

Londra üzerine	631,25
Paris üzerine	12,03,—
Dolar	0,79,47,50
Liret	10,08,36
Belga	4,71,37
Cenevre	2,43,33
Sofia	61,39,94
Florin	1,17,—
Çekoslovak	19,19,80
Avusturuya	4,15,75
Mark	1,97,64
İsveç kuronu	3,07,64
İspanya pezeta	5,80,66

Esham

İş Bankası Mü.	85,—
" " N	9,90
" " Hamiline	9,90
Anadolu % 60	25,45
" %100	41,50
Sirkethayriye	16,50
Tramvay	18,—
Bomonti Nektar	9,25
Terkos	12,50
Aslan Çimento	10,20
Merkez Bankası	69,25
Osmanlı Bankası	27,—
Sark Merkez Eczanesi Kuponsuz	3,70

İstikrazlar

Türk Borcu I	21,55
" " II	20,05
" " III	20,35
İstikrazı dahilî	96,50
Ergani A. B. C.	96.—
Sıvas — Erzurum I	98,75
" " II	98,75

Mısır tahvilleri

1886 I	—.—	—.—
1908 II	101,—	102,—
1911 III	95,—	96,—

Tahvilât

Rıhtım	10,25
Anadolu I ve II	44,80
" III	46.—
Anadolu Mümessil	46,55

Fotoğraf Tahlilleri

Fotoğraflarınızı bize gönderiniz, karakterinizi size söyliyelim!

Büyük idealleri olan, bugün içinde bulunduğu mesleğe tesadüfen girmiş olmakla beraber onda muhakkak muvaffak olmak istiyen bir karakter. Söz söylemesini sever. Ekseriya kendisinin anlaşılmadığından şikâyetçidir. Tabiî bir çekingenliği vardır. Onu yenmek için uğraşır. Biraz da gururu vardır. Edebiyata meraklıdır.

A. Çoşkunözer

*

Derunî faaliyeti, ihtirasları vardır. Hareket noktaları kuvvetli olmadığından inkisara uğradığı zamanlar olmuştur. Bir metot sahibi olup inkişaf ettirememiştir. Bunu anladığı ve yaptığı dakikada verimi artacaktır. Ihmalleri vardır. Cemiyete karşı zaman zaman hayranlıkları, ve isyanları olur. Uzun görmesini bilmelidir.

Remzi Ayhan

*

Kabiliyetleri nisbetinde dikkatli, içtimaî vaziyetine ehemmiyet veren bir karakter. Ticarî işlerde muvaffakiyet ihtimali vardır.Yalnız iştihasını tahdit etmesi gerektir. Birçok hâdiselere karşı lâkayttır.

Seyfettin

Eğlenceye mütemayildir. Fakat çalışmasını da bilir. Uzerine aldığı işlerin mesuliyetini kabul etmekle beraber onlarla fazla meşgul olmaz. Iyi bir kalbi vardır. Bu yüzden ekseriya aldanılmıştır.

*

Z. B.

Hoş sohbet, müstehzi, nikbin, azimkâr bir şahsiyet. Hiç alıngan değildir ve olur olmaz şeylere ehemmiyet vermez. Mahdut fakat muayyen arzuları vardır. Onları muhakkak tatmin eder ve etmesinin yolunu bilir. Beceriklidir. İyi kalplidir. İyilik etmesini sever. Fakat itiraz edilmesine sinirlenir ve hücuma geçer. Onun dostu olmak, bir istinada sahip olmak demektir.

*

M. B.

Saf kalpli, hassas, hayalperest, uysal bir karakter. Çocukluğu ıztırap içinde geçmiş ve bu, onu, çekingen yapmıştır. Sıhhatine itina etmesi lâzımdır. Güzel san'atlere temayüllü vardır. Gizli arzulara maliktir. Fakat onları ifşa etmez. Mahcup olmasına rağmen kafasına koyduğu şeyleri yapar, onların tahakkuku yolunda cesareti vardır .

Sevişmeler Evlenmeler

Tatlı ve hazin bir macera

Bebekten "Kararsız" imzasile:

Zengin bir ailenin kızı olarak dünyaya geldim. Büyük yangınlar ve harpler dolayısile babam emlâkini kaybetti. Elinde kalanını da iştirak ettiği bir şirketin karışık hesapları yüzünden kaybetti ve on sene evvel öldü. Biz dört kardeş ve annem zarurete düşerek on sene geçindik. Bu arada üç erkek kardeşim zaruretimize rağmen okudular ve bugün hayatlarını kazanıyorlar. Ben orta tahsille kaldım. Bu arada birçok taliplerim oldu. Bunlar bizi eskiden tanıyan yeni zenginlerin görgüsüz çocuklarile, servetini kaybetmiş zenginlerin çocuklarıydı. Birinci kısım, asil bir ailenin güzel kızını aldık diye böbürlenmek, ikincisi de şirketteki hissemize bir gün sahip olacağımız düşüncesile zengin kız peşinde koşan avantüryeler. Bu iki nevi insanlarla da bittabi evlenemezdim. Geçen sene şirketin elinde kalan bir apartımanını bize verdiler ve sulh olduk. Bir senede borçlarımızı ödeyerek zengin değil, fakat kimseye muhtaç olmayacak bir vaziyete girdik. Fakat, ben de bugün yirmi sekiz yaşıma girmiş bulunuyorum.

İki sene evvele kadar hiç kimseyi sevmemiş, çok dürüst bir kızdım. Fakat bundan iki sene evvel uzun zamandanberi karşımızdaki pansiyonda oturan ve Üniversiteye devam eden çok ciddî ve ağır tavırlı bir genç le tramvayda gözgöze geldik. O kızardı ve bana bakarken tutulduğu için mahçup, gözlerini indirdi. Tesadüfler ilerliyordu. Tanıştık ve haftada muntazaman iki gün buluşuyorduk. Aylar mesut geçiyor, ne kıskançlık, ne münakaşa. Büyük bir itimatla biribirimize bağlıyız. Sevgiden hiç bahsetmiyoruz. Onun tek bir ablası var. Eniştesi büyük bir tüccardır. Onun yardımile okuyor, mektebin son sınıfındadır. Yakında Anadoluya gideceğinden oradaki yalnızlıktan, mânevi yoksuzluktan bahsediyor. Onu teselli ediyorum. O müstehzi "İstanbulda oturup teselli etmek kolaydır diyor,, Hiç birşey düşünmeden "istersen ben de seninle gelirim,, diyorum. Gülüyor, "benim gibi ne olduğu, ne olacağı bilinmeyen birisine seni verirler mi? Sen iyi bir ailenin iyi yetişmiş bir kızısın, hem de tek bir kız,, Bir gün onu düşünceli ve dargın görüyorum, anlatıyor. Tanıştığı bir genç, onun benimle tanıştığını, benim birisine anlattığımı ve nerelere gittiğimizi söylediğimi söylemiş ve dikkat et, kaçırma, yalnız bankada on bin lira cihaz parası var gibi sözler söyliyerek âdi âdi güldüğünü söyledi. Bütün gece uyumamış. "bu benim için birşey değil, fakat senin gibi şerefli bir ailenin kızı için bir lekedir,, dedi. Ben de fena kırıldım. "Şunu da iyi bil ki on bin liram değil, bankada on param yok, dedim,, kalktım, yürüdüm. O da arkamdan gelmedi. Bu hâdiseden iki gün sonra geldi, dizime yatarak, yalvararak ağladı "Beni affet, senden bşka kimsem yok,, dedi. Ona "Seni seviyorum. Aşkımı bir günah gibi saklamaktan bıktım artık, nişanlanalım,, dedim. "Ben mektebi bitirir bitirmez, kazalardan birine gideceğim, belki çok fena bir yere sen orada yaşayamazsın,, dedi. Israr ettim. "Parasızım, geçinmek güç,, dedi. "Benim biraz iradım var, ailem her ay gönderir, senin de maaşınla mükemmel geçiniriz,, dedim.

Bunun üzerinden bir hafta geçti. Bir gün bir mektup alıyorum. Diyor yada yegâne takdir ettiğim kadın sen sin, fakat herşeye rağmen senden uzaklaşmağa mecburum. Seni aldatmak, senin temiz varlığın karşısında yalan söylemek çok güç. Yoluna çıkmamağa gayret edeceğim. Beni unut ve bana mutlak birşey söylemek istiyorsan yaz!" diyordu. Cevap verdim. On gün sonra beni aramağa başladı. : Ve "O mektubu unut, dedi ben o zaman seni sevdiğimi bilmiyordum. Üç aydır bir kitap açamadım bir satır okuyamıyorum.,, ve üç dört ay konuşuyoruz. Evlenmeden hiç bahsetmeden. Son imtihanları veriyor. Ve beni o günlerde bir avukat istiyor. Bunu o da işitmiş, anlatıyor. Ailemin ısrar ettiğini söyledim. Güldü, ben henüz askerliğini ve hayatını kazanmamış bir adamım, seni istediğim gibi mesut edemem. Sonra tine mâni olamam.,, dedi. Şimdi askerliğini yapıyor. Lûtfen söyleyiniz bu genç beni seviyor mu? Bu münasebetten birşey bekliyebilir miyim? Üç ay sonra askerliği bitiyor. Derhal bir kazada iyi bir işe geçer iki sene sonra da Avrupaya gitmeniyetinde. İkimiz de yirmi beş yaşındayız da tanıştık. Şimdi yirmi sekiz yaşındayız. Fakat ben yirmi dörtten fazla görünmüyorum. O beni yirmi yirmi beşinde biliyor. Anlıyorsunuz ya kadınlık... Tabii ona artık bir lime ile evlenmeden bahsedemem. Nihayet pek kırıldı. Sevgiden de bahsetmiyoruz. Fakat beni çok beğeniyor. Kendisinden çok ve zeki olduğumu her fırsatta mühim olarak söylüyor. Bekliyeyim. Bir talibim var. Tahsilsiz, görgüsüz otuz yaşında. Servetini kendi ve işbilirliği ile yapmış, namuslu temiz bir genç. Acaba bana bu gönül macerasını unutturabilir mi

Mektubunuzu dikkatle okudum. rada kadınlığın, her türlü hisler sıralanmış gördük. Herşeyden söyliyelim ki, çok hassas ve aynı manda şefkatlisiniz. Mesut olmak hislerin akıntısına kendini kaptırmak demek değil, o hislere galebe çarak, hayata, onun zaruretlerine maktadır. Bu itibarla, artık sizin de bir macera, tatlı ve hazin bir tıra olmuş olan bu aşkı kapayınız size karşı kusurları olmakla beraber hakiki vaziyetini açıkça hatırlatolan Üniversiteli genci artık unutnuz, size talip olan son genç ile niniz. Bu gencin yegâne eksikliği tahsilsiz, görgüsüz olmasıdır. Fakat onun yanında siz olmayacak musunuz, bu noksanları telâfi eylersiniz.

No. 94

Âdemle Havva

Bürhan CAHİD

— Dursun, dedim. Gece evde bakarım.

— Emredersiniz.

Gümrük şefi Iskenderiyeye gidecek. Talimat istiyor.

— Her zamanki gibi, dedim, Eski direktife göre hareket edersiniz. Icap ederse telefonla konuşuruz.

Buzlu camın arkasında yazı makinesi işliyor.

Yazı işlerine bakan Mısırlı memurumuz sevimli orta yaşlı bir arkadaş, elinde bir dosya ile geldi.

Bankalara gönderilecek mektuplar var.

— Müsveddeyi muvafık buluyorsanız tape ettireyim.

Üstünkörü göz gezdiriyorum:

— Muvafık. Yazdırın.

Londradan gelen birkaç mektup. Şirketin bağlı olduğu konsorsiumların aylık hesapları.

— Bırakınız. Bakayım.

Birkaç lisan konuşan ve yazan bu Mısırlı hoş adam, benimle türkçe konuşuyor. Yanımdan ayrılıp Raşele kâğıtları verirken onunla da ispanyolca konuştu. Odacı ile arapça konuşuyor. Ve yazıları ingilizce, fransızca yazıyor. Onun iyi italyanca bildiği de söyleniyor. Enteresan bir adam.

Başım önümde çalışıyorum.

Bir aralık hafif bir menekşe kokusu havayı yumşattı .

Gözlerimi kaldırdım. Raşel karşımda.

Elinde imzalanacak kâğıtlar, önüne bakıyor.

Bugün düz pembe bir margizet giymiş. Kızıl saçlı, pembe yüzlü körpe kız bu pembe zarf içinde bir bahar demeti gibi.

O kadar saf ve şeffaf bir yüzü var ki insan bu berrak tene dokunmağa cesaret edemiyecek. Bir pembe gül yaprağı gibi.

Bu pembelik içinde iki ayrı nokta var. Nar çiçeğini andıran küçük ve kalın ağzı ve Akdeniz seması kadar tatlı mavi gözleri.

Kaç aydanberi bu kadar yakınımda yaşayan bu mahlûku nasıl olup ta tanıyamadım ve göremedim.

— Imza edecek misiniz.

Uzattığı kâğıtları aldım.

— Bir dakika bekler misin?

Uzun, yuvarlak pembe boynu büküldü.

— Beklerim efendim.

Bu cevapta o kadar garip bir ahenk ve mana vardı ki, bana:

— Şimdiye kadar nasıl bekledim!

Der gibi geldi.Yüzüne baktım.Mavi gözlerinde bu benim anladığım manayı ifade eden tatlı bir tebessüm vardı.

Çıkarken buzlu camın arkasında hayali kayboluncıya kadar baktım.

Rüya gibi leziz bir mahlûk.

Fakat bugün ne kadar heyecan içindeyim.

Ne oluyorum. İçimde bir korku var.

Saat on birde telefon çaldı.

Bu saatte Rozinanın telefon etmesi ihtimali var. Açtım.

Tahmin ettiğim gibi, öğle yemeğine geleceğini haber veriyor.

Dedim ki:

— Çok teessüf ederim ki bugün eve gelemiyeceğim. Mühim bir içtimamız var. Arkadaşlardan ayrılamıyacağım.

— Peki yarın!

— Hay hay

Telefonu kapattığım zaman buzlu camın arkasında Raşelin ince gölgesini gördüm. Muhavere bitince yerine oturdu. Şu dakikada onun şiddetli bir buhran geçirdiği muhakkak. Çünkü bir dakika geçmeden elinde bir kâğıtla tekrar yanıma geldi. Gözlerinde o kadar tatlı bir bakış var ki, heyecandan parmakları titriyor.

— Bunu imzalamayı unutmuşsunuz efendim.

Elindeki kâğıda baktım.

Büyük bir sayfanın ortasında elle yazılmış bir kelime var.

— Teşekkür ederim.

Kâğıtla beraber parmaklarımı tutup dudaklarıma götürdüm.

Ateş gibi yanıyor.

Yaptığına nadim olmuş gibi birden bire elini çekti ve bir kuş heyecanı ile kaçtı.

Bu ürkek fakat ateşe atılmak için çırpınan pervaneler gibi şuursuz mahlûk beni de altüst ediyor.

Gelip gidenler olmasa arkasından koşup bu narin ve ince mahlûku yakalıyacağım.

Odacı girip çıkıyor.

"Sporting klüp,, ün bir davetiyesi. Nil üzerinde yapılacak bir su eğlencesine çağırıyorlar.

Yine taze aşk hikâyeleri hazırlanacak.

(Hidiviyal) klübün bir mektubu, her perşembe akşamı yapılan danslı dinenin davetnamesi, ve İstanbul damgalı bir mektup.

"Meral,, in yazısı.

Açtım.

Birçok Istanbul havadisleri.

Evvelki mektubuna hâlâ cevap vermediğim için bana takılıyor. Bizim kömür ocaklarında yeni bir damar bulunduğu için eski mukaveleye zeyl olarak bir madde ilâvesi lâzım geliyormuş. Halbuki Istanbulda bütün işlerim için vekâlet verdiğim Fuat Saidin vekletnamesinde bu salâhiyet yokmuş. İşletme hakkını kiralayan şirket benimle yeni bir anlaşma yapmak istiyormuş.

Yeni bir maden damarı.

Bu benden başka herhangi para hırslısı bir adamı sevincinden hoplatacak bir haber. Fakat şu anda benim için o kadar manasız ki!

Şimdi yanı başımda öyle bir kıymetli maden damarı keşfettim ki bizim bütün Çınarlı ocakları yanında leblebicinin bile almıyacağı küflü bir kapı tokmağı kalır.

"Meral,, mektubunun sonunda şu satırları ilâve etmiş.

Fuat Sait Bankadan bir ay izin alıyor. Ilkkânunda başlıyor. Haftasında muhakkak Mısırdayız. Sen o zamana kadar yeni vekâletname göndermezsen artık orada yaparsınız. Bu seferki kararımız kat'îdir. Sakın yine atlatıyorlar zannetme!,,

Bu haber hiç hoşuma gitmedi.

Vakıa gelmelerine şöyle böyle bir ay var. Gelecekleri şüpheli de. Çünkü kaç kere niyetlendikleri halde türlü yerlerinden kımıldanamadılar. Fakat ne olursa olsun, ya gelirler

Şehrin öğle düdüğü uzun uzun çalıyor.

Saat on iki.

Memurlar, birer, ikişer yazıhanelerini terkediyorlar.

Bir iki dakika içinde yazıhanede garip bir sessizlik çöktü.

Buzlu camın arkasında hiç bir hareket yok.

Yavaşça seslendim!

— Raşel.

Kıvırcık altın kafa göründü.

— Sen in, otomobile gir, beni bekle!

Cevap vermeden hazırlandığını jestinden görüyorum.

Bir dakika sonra kapıdan çıktı.

Çok şey. Içimde adeta toy bir meraklı heyecanı var. Kalbim çarpıyor. Fakat o kadar tabii olmağa çalışıyorum, ki kat kabil değil!

[Arkası var]

No. 158

Yazan: MITHAT CEMAL

Bu Fransızca lâkırdı o kadar edepsiz sesle söylendi ki aleyhindeki bu lâfı uşak Ahmet olduğundan ağır sandı

Fakat, gün geçtikçe, sigara kutusunun parasiyle gittiği ikinci kadın, birincisi gibi, ucuz lâvanta kokan hayvandı; iğreti tebessümleri dudağından düşüyordu; gözleri Cevadın çabuk gitmesini bekliyordu. Hiç bir yeri çarpmıyan kadındı; Cevat bu kadını sade yiyordu, fakat doymuyordu.

Raşelin kumral cehennemindeki buharı, buğuyu, kıyameti Cevat nihayet özledi. Bitmeye başlıyan parası da Raşeli hicran haline koydu. Raşele yalvarmak, arkasından gerçek, önünde yalan olarak telâş etmek istedi. Sonra bu telâşma güldü. O, nasıl unutuyordu ki bir kaç gün sonra Raşel kabahatli olacaktı; gelecek, yalvaracaktı. Onun dudaklarından Cevat gözlerini kapayarak suratını çekmek istedikçe o, Cevadın burnunu, çenesini, yakalayabildiği kısmını öpecekti; affedilmek istiyecekti .

İlk dargınlıklarında böyle barışmamışlar mıydı?

Nasıl ki bu sabah Cevadı bu bekâr odasında bakkal değil Raşel uyandırdı. Fakat Raşel çok öfkeliydi: Çaydaki rezaleti Cevadın suratına vurmaya gelmişti o!.. Hiddetlenmek için Cevadın yatağına geliyordu. Cevat paslı, kısık sesle "oruspu!„ dedi, Raşeli kollarının arasında sıktı. Kadın saadetinden ağlıyordu. Bu kelime derisine karışıyor,bu kelimede bulduğu bir çok erkek onu çıldırtıyor, kadın kendi oruspuluğuna şehvet duyuyor, kafası kopuyor, bu kelime onu lezzetinden hasta ediyordu. Bu kelimeyi bütün ömründe yalnız Cevattan duymuştu. Ne kocası ne de başka erkekler ona bu saadeti verememişlerdi.

Bir saatten beri kırmızı olan kadın şimdi solgundu. Cevadın burnuna parmağının ucuyla vurdu:

— Benim mevkiimi düşünmek yok mu? 60 kişinin önünde öyle şeyler yapılır mıydı?

Fakat şimdi Cevada gelişindeki rezaleti küçültmek için Cevadın çaydaki edepsizliğini küçülttü:

— Vakıa içki hali; insan yaptığını bilmez. Ama biraz da idare edebilirdin! Kabahatlisin! Dinlemem, kabahatlisin.

Cevadın dudaklarını eziyetle öpüyor, yaramaz çocuğun cezasını veriyordu.

Fakat Cevat Raşelin evine gitmiyecekti. Çok istiyorsa Raşel onu garsoniyerinde bulabilecekti. Hem bundan sonra Cevat Raşelden para yardımı da beklemiyecekti: Bu, kelimesiz bir mırıldanmayla anlaşılıyordu. Çünkü Cevat, çalışacaktı; çünkü o, "evlenecek„ ti! Fakat Cevat. bunu söylerken iki eliyle Raşelin kafasını havaya kaldırarak yüzünü rastgele her yerinden öpüyor, evlenecek adama ikisi de kahkahalarla gülüyorlardı.

Cevat nihayet Raşel'in evine gitmeye razı oldu; ama bir şartla: "Uşak Ahmet kovulacaktı„

Bu şart, Cevadın hem uşak Ahmede hıncının neticesiydi; hem de ayak basmıyacağım dediği eve tekrar gitmeyi şartla kabul etmek gururunun hilesi.

Raşel, Cevadın ensesinden Fransızca söylendi:

— Uşak Ahmedi nasıl kovarız cicim? Bizden çıksın da sırlarımızı bütün Beyoğluna mı yaysın?

Beyoğlundan saklanan sırra Cevat içinden güldü .

Söylediği lâfa Raşelin de inanmadığını biliyordu. Zaten Raşel açığa vurdu: Uşak Ahmet "yakışıklı hayvan„ dı; saçının ve kıllarının keskin renklerile, büyük ve beyaz dişlerile konağı, eşyası kadar süslüyordu.

Cevadın dudaklarına Raşelin dudakları ufak sesle uşak Ahmedi o kadar yalvardı ki oğlan nihayet kovulmuyordu.

Fakat bu sefer de Uşak Ahmedin yemeklerde hizmet görmiyeceğini Cevat şart koştu. Ama bu inadından da Raşelin çıplak göğsünde vazgeçti.

Cevat Raşelin konağına gelince hizmetçiler, uşaklar, şenlik yaptılar. Yalnız Uşak Ahmet düşünceliydi. Cevadın barıştığına Raşel o kadar sevindi ki bir gün evvel kovmaya kalktığı uşakları şimdi birdenbire sevdi; kravatlarını eski buluyor, kocasının

dolabından yenilerini veriyordu. Fakat kendisine bu kravatların en güzeli verilen uşak Ahmedin ağzını bıçaklar açmıyordu. Gözleri, bir sağırın yüzündeki dikkatle Cevatta kalıyordu.

Cevat, bu akşam yemeğinden sonra sigarasını mukavva paketten çıkarırken "plâtin tabakasını geçen gün çaldırdığına„ yandı. Raşel Cevadın üzülmesine razı olmadı; oyuncağını kaybeden güzel çocuğa vadetti: Ona daha iyisini Paristen getirtecekti. Raşelin vadini Cevat sahte vekar bir burunla cevapsız dinledi :sonra sigarasını uşak Ahmedin niçin çabuk yakmadığına kızdı. Raşele Fransızca: "Bu oğlan adam olmaz, hâlâ aynı eşek!„ dedi.

Bu fransızca lâkırdı o kadar edepsiz sesle söylendi ki aleyhindeki bu lâfı uşak Ahmed, olduğundan daha ağır sandı.

Rus prensi

Peşteden Istanbula Belkis Prenses döndü. Fakat Rus Prensile evlenmesi Şişlide hâdise olamadı:"Rus prensi!. diyorlardı. Mes'ut olacak kadar kıskanılmayınca Belkis te kendini mesut bulmamaya başladı. Kocasının Prens olması 6 ayda eskidi; parası da 8 ayda bitti. Bir taraftan da Onu, Prense vardığı için çekemiyecek olanlar vaktile Adnanın karısıydı diye kıskanıyorlardı. Halbuki Şişlinin bu eski aileleri için, bir zamanlar, Adnan "sonradan görme„ ydi; onların densiz gözlerinde bir zaman Belkis hep bunu görmüştü. Belkisi boşayınca Adnan asîl oldu; Dedesi Çelik Mehmet Paşayı herkes bildi; kıymeti bilinmiyen kocaydı: "Çapkındı ama, Belkisi hoş tutuyordu. Zaten çapkın olmıyan koca var mıydı? Elverirdi ki aldatıldıklarını kartları anlamasınlar..„

Belkis te kocasından boşandıktan 8 ay sonra bir gün kocasının asîl olduğunu düşündü: "Bu, onun ellerinden belliydi!„ fakat sonra "bütün Adnan„ ın hayalini karşısına koydu; Adnan yüzünü kaybeden bol etiyle Belkisin gözünün önünde durdu. Kocaman vücudunun yanında bu asil eller çok azdı: Çelik Mehmet Paşayı masal olmaktan kurtaramıyacak kadar az!.. Belkisi Adnanın asaletini bir tarafa attı; yalnız çapkınlığında durdu.

[Arkası var]

Veliefendi at yarışları başladı

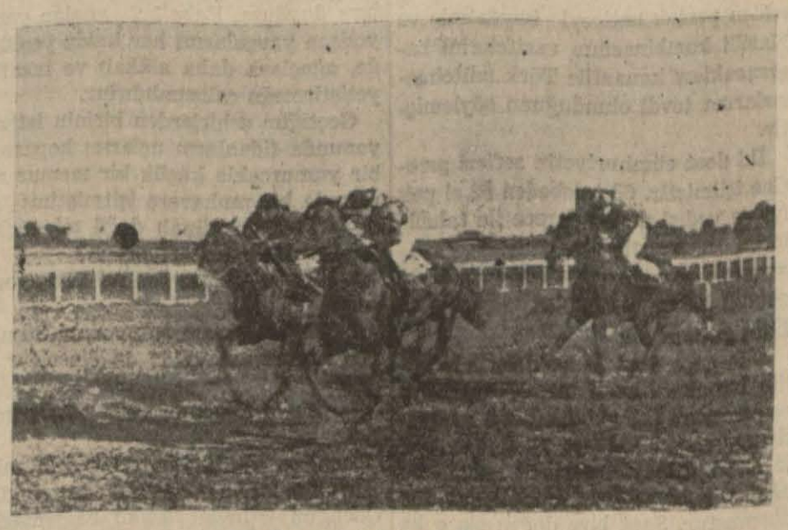

Dünkü yarışlardan bir intiba

Veli Efendi çayırında arka arkaya altı hafta devam edecek olan at koşularının ilki dün yapılmıştır. Havanın geç vakte kadar kapalı ve yağmurlu geçmesi yüzünden yarış yerine rağbet pek az olmuş, seyircileri hemen hemen yalnız Bakırköy halkile at sahipleri teşkil etmiştir. Yarışlarda Bakırköy Kaymakamı Veli, İstanbul baytar müdürü Etem, yarış ve ıslah encümenine mensup zevat heveskâr halk ve köylüler bulunmuştur.

Koşulara tam saat 15 te başlanmıştır.

Birinci koşu: (Satış koşusu) üç yaşında yarım kan İngiliz erkek ve dişi taylara mahsustu. Mesafe 1200 metro yarış sonunda; birinci Salih Ankaralının Gülizarı birinci binbaşı Cebbarın Geyiği ikinci gelmiştir. Bu yarışa zaten iki hayvan iştirak etmiştir .

Ikinci koşu: Dört ve daha yukarı yaştaki 1936 senesi zarfında kazandığı ikramiyeler yekûnu 500 lirayı tecavüz etmiyen halis kan İngiliz at ve kısraklara mahsustu. Mesafe 1600 metro idi. Yarış sonunda: Akifin Kazbadalyası birinci, Prens Halimin Kopeni ikinci, Ahmet Ankaranın Şaramposu üçüncü gelmiştir. Bu koşuya yedi hayvan iştirak etmiştir.

Üçüncü koşu, dört ve daha yukarı yaşta 1936 senesi zarfında hiç koşu kazanmamış yerli, yarım kan Arap ve halis kan Arap at ve kısraklara mahsustu. Mesafe 1400 metro idi. Yarış sonunda Necibin Dervişi birinci, Ahmedin Sadası, ikinci, Hüseyin Ahmedin Ejderi üçüncü gelmiştir. Bu koşuya dört hayvan iştirak etmiştir.

Dördüncü koşu: Dört ve daha yukarı yaştaki halis kan İngiliz at ve kısraklara mahsustu. Mesafe 2000 metro idi. Yarış sonunda Akifin üç atı da sıra ile arka arkaya yarışı bitirmişlerdir.

Beşinci koşu: Dört ve daha yukarı yaştaki yerli, yarım kan İngiliz at ve kısraklara mahsustu. Mesafe 1800 metro idi. Yarış sonunda Prens Halimin Erteni birinci, Ahmedin Ceylânı ikinci, Prens Halimin Borası üçüncü gelmiştir.

FAYDALI BİLGİLER

Bugünkü Program

İstanbul

18: Dans musikisi (plâk). 19: Haberler. 19,15: Bethofen dokuzuncu senfoni (plâk). 20,30: Stüdyo orkestraları. 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

Prag

20,25: Eğlenceli musiki. 21,10: Skeç. 21, 50: Çek filharmonisi (Mozart, Frankın eserlerinden). 22: Konuşmalar. 23,15: Plâk. 23,40: Almanca haberler.

Budapeşte

19,20: Salon orkestrası. 20,30: Konferas. 21: Çingene musikisi. 21,40: Haberler,. 22: Verdinin (AİDA) operası. 24,30: Cazband.

Varşova

20: Piyano konseri. 20,30: JPiyano - Şarkı. 20,55: Beethovenin ayışığı sonatı. 21,30: Sözler. 22: Askeri bando. 23: Spor. 23,15: Leh musikisi. 24: Dans plâkları .

Bükreş

18: Salon orkestrası. 19: Konuşmalar. 19,15: Konserin devamı. 20,15: Konf. 20,35 Piyano ile yeni musiki. 21,15: Oda musikisi. 21,55: Sözler. 22,05: Şarkılar. 22,30: Spor. 22,45: Mandolin orkestrası. 23,20: Orkestra. 23,45: Ecnebi dillerle haberler.

Viyana

20: Haberler. 20,10: Diş hastalıkları. 20. 30: Aktüalite. 21: Askeri bando. 22: Vilhelm Vaçek orkestrası. 23: Haberler. 23, 10: Şen sözler. 23,20: Zimbol musikisi. 24, 15: Gece konseri.

Sinemalar, Tiyatrolar

* HALK OPERETİ? Bu akşam 21,45 te Kadıköy Süreyya Bahçesinde (Telli Turna) opereti. Duhuliye 35 Krş. Yarın akşam Taksim bahçesinde (Deniz Havası).
* ÜSKÜDAR HALE : (Aşk Bandosu).
* Bağlarbaşı Hâle Bahçesi : (Sekoya - Kaplan Kız).

İtfaiye Telefonları

İstanbul İtfaiyesi	24222
Kadıköy İtfaiyesi	60020
Yeşilköy, Bakırköy, Büyükdere,	
Üsküdar İtfaiyesi	50625
Beyoğlu itfaiyesi	44644

Büyükada, Heybeli, Burgaz, Kmalı mın takaları için telefon santralındaki memura yangın demek kâfidir.

[illegible] telefonları

Cerarhpaşa hastanesi	21693
Gureba hastanesi Yenibahçe	23017
Haseki kadınlar hastanesi	24553
Zeynep Kâmil hastanesi Üsküdar	60179
Kuduz hastanesi Çapa	22142
Beyoğlu Zükûr hastanesi	43341
Gülhane hastanesi Gülhane	20510
Haydarpaşa Nümune hastanesi	60107
Etfal hastanesi Şişli	42426
Bakırköy Akıl hastanesi	16,60

Müracaat yerleri

Deniz yolları acentesi Telefon	42362
Akay (Kadıköy iskelesi)	43732
Şark Demiryolları Sirkeci	23079
Devlet Demiryolları Haydarpaşa	42145

Çabık sıhhi yardım teşkilâtı

Bu numaradan imdat otomobili istenir	44993

Kimsesizler yurdu

Kadronun genişletilmesi için yardım istendi

Galatada belediye tarafından üç sene evvel açılan Kimsesizler Yurdunun kadrosu olmuştur. Halen, yurda hariçten müracaat eden kimsesiz çocuklar almamamaktadır.

Belediye, müessesenin genişletilmesi için Evkafın yardımını istemiştir. Evkaf İdaresi henüz kat'î cevabını vermemiştir. Belediye ile Evkaf arasındaki bu vaziyet, müspet bir netice verirse müessesenin tevsii etrafındaki tetkiklere başlanacaktır.

Yurt çocuklarının bir hafta sonra bir aylık kampa çıkarılması tensip edilmiştir. Müteredditi kızlar için açılması mutasavver şubenin tesisinden şimdilik vazgeçilmiştir.

Ticaret Borsasında seçim

Ticaret ve Zahire Borsa idare heyeti seçimi bugün yapılacaktır. Borsa mübayaacılarının çoğu, idare heyetinde kendilerini temsil edecek iki aza bulundurulmadığı takdirde seçime iştirak etmemeğe karar vermişler dir. Vaziyet, bugün belli olacaktır.

Göz Hekimi
Dr. ŞÜKRÜ ERTAN
Cağaloğlu Nuru Osmaniye cad. No.30
(Cağaloğlu Eczanesi bitişiği).
Tel. 22566

Her gün bir Hikâye

Iki terzi ve bir genç kız

Hasan Ferhat, kasabanın bricik terzisi idi. Şalvar, potur gibi kaba saba köylü elbisesi diken bir ihtiyardan başka rakibi yoktu. Kasaba halkının ve yakın köylerden ileri gelenlerin kostümleri hep onun elinden çıkardı. Fakat bir gün Hasan Ferhat, dükkânının tam karşısında bir yeni terzihane açıldığını görünce neye uğradığını bilemedi. Bu, Istanbuldan yeni gelmiş genç bir terzi idi. Herhalde bu kasabada terziliğin iyi para getirdiğini anlıyan açık göz bir adam olmalıydı.

Yeni gelen terzi bir iki gün içinde dükkânını göz alıcı bir şekilde boyattı, içini bir kuyumcu dükkânı gibi süsliyerek raflara top top, renk renk kumaşlar dizdi, vitrine şöyle bir kocaman lâvha astı:

Ahmet Cemil
Altın Makas Terzihanesi
Üç prova ile dikiş ücreti 15 liraya

Hasan Ferhadın bu lâvhayı görünce fena halde canı sıkıldı. Çünkü kendisi 20 — 25 liradan aşağı dikiş ücreti almazdı. Bir müddet "benim müşterilerim yine bana gelir„ diye kendi kendini avutmak istiyerek fiati indirmedi. Fakat aradan biraz zaman geçince bu tahmininde aldandığını gördü. Çünkü müşteriler birer ikişer karşıki terziye dadanmağa başlamışlardı. Naçar o da vitrine dikiş parasını 15 liraya indirdiğine dair bir lâvha asmağa mecbur oldu.

Bir de ertesi günü ne görsün: Ahmet Cemil fiati 12,5 liraya indirmemiş mi? Hasan Ferhat öyle öfkelendi, öyle öfkelendi ki, az kalsın kocaman kumaş makasını kaptığı gibi komşusuna hücum edecekti. Kendi kendine:

— Allahım, bu belâyı nerden başıma musallat ettin?

Diye bir hayli söylendikten sonra derin derin düşünmeğe başladı ve nihayet gidip rakiple anlaşmağa karar verdi.

Hasan Ferhat, komşusunun güler yüzlü, yakışıklı, sözü sohbeti yerinde bir genç olduğunu daha ilk konuşmada anlamıştı. Ne çare ki fiatları indirmemek hususundaki tekliflere yanaşmıyordu.

— Ahbaplığımız ahbaplıktır, diyordu. Fakat ticarette rekabet benim en esaslı prensibimdir. Icap ederse bu hususta bütün sermayemi feda etmekten çekinmiyeceğim!

Hasan Ferhat, çok kızgın ve ümitsiz bir halde oradan ayrıldı ve rakibine "pes!„ dedirtinciye kadar fiatları düşürmeğe karar vererek 10 liraya elbise diktiğine dair dükkânının kapısına kocaman bir ilân astı.

Fakat on beş dakika sonra Ahmet Cemilin de Vitrinindeki fiat rakamını 7,5 liraya indirdiğini görmez mi? Hasan Ferhat artık çıldıracaktı. 7,5 lira, bir kostüm dikişinin masrafına bile yetmezdi. Fiati daha fazla kırsa bile rakibiyle başa çıkamıyacağını anlamıştı.

Hasan Ferhat ne yapacağını şaşırmıştı. Sermayesi bitinciye kadar dayanmak mı, yoksa dükkânı kapayıp başka bir kasabaya taşınmak mı lâzım geldiğini düşünmekle gecelerini uykusuz geçirirken, hayatında bir yenilik oldu: Istanbulda dişçi mektebinde okumakta olan kızı Nahide, diplomasını alarak babasının yanına gelmişti. Niyeti kasabada bir dişçi kabinesi açarak babasiyle beraber yaşamaktı.

Hasan Ferhat, başına gelenleri yana yakıla kızına anlattı. Nahide, güzelliği nisbetinde zeki, becerikli bir kızdı. Babasını dinledikten sonra yüzünde kurnazca bir tebessüm belirdi:

— Bu adam genç mi?

— Hem genç, hem güzel.

— Bekâr mı?

— Bekâr.

— Zengin mi?

— Herhalde zengin olacak. Öyle olmasaydı benimle böyle tehlikeli bir yarışa girişemezdi.

Nahide düşünceye daldı. Hasan Ferhat, kızına hayretle bakarak sordu:

— Fakat niçin bu kadar inceden inceye soruşturuyorsun. Yoksa maksadın...

— (Babasının sözünü keserek) babacığım, hiç merak etme, işi bana bırak. Herhalde bir çaresini bulacağım. Yalnız benim İstanbuldan geldiğimi kimseye açma.

*

Ertesi sabah Nahide en şık tuvaletini giyinerek Ahmet Cemilin terzihanesine gitti. Ahmet Cemil, bu tanımadığı genç, şık ve güzel müşteriyi nasıl karşılıyacağını şaşırmıştı. Nahide sordu:

— Kadın mantosu yapıyor musunuz?

Ahmet Cemil derhal cevap verdi:

— Sade olmak şartile evet.

— Pek sade. Çarşıya çıkarken giymek için düz bir gabardin manto diktirmek istiyorum.

Ahmet Cemil, raflardaki çeşit çeşit gabardin toplarını Nahidenin önüne yığdı. Genç kız, nefti bir kumaş beğendi. Ahmet Cemil, Nahidenin dekolte bir fistan içindeki vücudunun ölçüsünü alırken adeta heyecana düşmüştü.

Günün modasile hiç bir alâkası olmıyan bu sade dikişli mantonun provası bir türlü bitmiyordu. Genç kızın her provaya gelişinde Ahmet Cemil, mutlaka bir kusur buluyor ve ilâve bir provaya ihtiyaç gösteriyordu.

Nihayet mantonun dikişi bitebilmişti. Bu müddet zarfında Ahmet Cemil ne kadar değişmişti! Yüzü sararmış, gözleri çukura kaçmış, dalgın ve düşünceli bir hal almıştı. Terzihanenin üstündeki prova odasında genç kızla konuşurken titreyen ellerile mantoyu paket yapmağa çalışıyor, fakat bir türlü buna muvaffak olamıyordu. Nahidenin ise yüzünde şeytanca bir tebessüm uçuşuyordu. Nihayet Ahmet Cemil dayanamıyarak genç kızın önünde diz çöktü ve aşkını ona itirafa mecbur oldu.

*

Neticeyi tabiî anladınız: Nahide ile Ahmet Cemil evlendiler. Ahmet Cemil, kaynbabası Hasan Ferhatla birleşti. Artık kendisi kadın terziliği yapıyor. Atölyesinde ona göre teşkilât vücude getirmiştir. Kaynbabası da erkek terziliğine devam ediyor. Fakat her ikisi de birbirlerinin kârma ortaktırlar. Nahide ise açtığı dişçi kabinesinde hergün bir yeni müşteri kazanıyor.

Agâh İZZET

İzmire ilk kuru üzüm mahsulü geldi

İzmir, 26 (Tan) — 936 mahsulü ilk kuru üzüm dün saat 11 de borsaya gelmiş, Menemende Süleymanın bağında yetişen bu üzümler Hıfzı adında bir satıcı tarafından piyasaya arzedilmiştir. Bu münasebetle, Ege üzüm mıntakası bayram yapmaktadır. İlk üzümün nefasetine ait rapor hazırlanmıştır.

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İdareleri İstanbul Levazım Amirliğine bağlı müesseseler için doksan üç ton sade yağı 4 Ağustos 936 salı günü saat 15,30 da Tophanede Satınalma Komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 72540 liradır. İlk teminatı 4877 liradır. Şartnamesi 363 kuruşa komisyondan alınır. İsteklilerin kanunî vesikalarile teminat ve teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri.

(41) (4046) 102

Dünkü yağmur

Üsküdar ve Kadıköyde büyük zarar var

—— Başı birincide ——

ki yağış ta şehirli üzerinde ayni korkuyu, ayni seylâp endişesini uyandırmıştır.

Dünkü yağmur nasıl başladı?

Sabahleyin, saat sekiz raddelerinde ufukta görülen tektük bulut, havanın açacağı hakkındaki tahminleri kuvvetlendirmiş, hattâ, günün pazar olması dolayısile birçok kimseler kırlara, mesireliklere gitmek için sokaklara fırlamıştır. Fakat vaziyet, hiç te böyle olmamış ve saat 9,30 a doğru sema siyah bulutlarla örtülmeğe, uzaklardan gökgürültüleri işitilmeğe başlamıştır. Hakikaten, 15 dakika sonra, şiddetli gökgürütüleri ve şimşeklerle yağmur kendini göstermiş, çok kısa bir zaman içinde çok hızlı yağmıştır.

Bu esnada ufukta mütekâsif orage bulutları peyda olmuş, karayelden şarka doğru, şiddetli, sürekli ve korkunç bir bulut akını başlamıştır. Saat ona bir iki dakika kala yağmur doluya çevirmiştir. Birkaç dakikalık dolu yağışından sonra bardaktan boşanırcasına düşen yağmur yine caddeleri bir dere ve umumî meydanları birer göl haline koymuştur.

Birçok dükkânları su bastı

Sular, dün olduğu gibi Aksaray, Kadirga, Kumkapı, Yemiş, Mahmut paşa, Kasımpaşa, Beşiktaş ve Dolmabahçe tlerini kaplamış, burala rını küçük denizcikler haline getirmiştir. İtfaiye, yine su ile dolan depo ve mağazaları boşaltmak için yardıma koşmuştur. Bu arada Mahmut paşadan dere gibi akan sular Kürkçü handa Gabriel oğlu lâstik şirit fabrikasını basmıştır. Sular, zemin katında 1,5 metro kadar yükselmiştir. Bütün makineler, masalar, tezgâhlar su altında kalmış, malzeme ve eşya harap olmuş, mefruşat suyun üstünde yüzmeğe başlamıştır. Bundan başka yine o civarda mevcut ipekçi ve kumaşçı dükkânları da kâmilen su altında kalmışlardır. Dükkân sahipleri, pazar olmasına rağmen, dükkânları açarak suyu boşaltmağa çalışmışlardır.

Yağmurdan Dolmabahçe ile Fındıklı tarafları da çok müteessir olmuştur. Fındıklıda Cennet bahçesi arkasındaki sathı mail kaymış ve kopan büyük toprak kütlesi, bahçe yanındaki küçük bir evi yıkmıştır. Ölen, yaralanan olmamıştır.

Sellerin getirdiği molozlar Fındıklı caddesini kaplamış, bu yüzden bu muzahrafat temizleninciye kadar Eminönü - Bebek, Ortaköy - Aksaray, Fatih - Beşiktaş tramvay servisleri bir müddet yapılamamıştır.

Balıkpazarında da birçok dükkânları su basmıştır. Hattâ caddede sırtta yüz paraya adam taşınmıştır. Kumkapı, Kadirga, Kasımpaşa, Beşiktaş ta itfaiyenin yardımını istiyen yerlerdendir.

Üsküdarda tahribat fazla

Dünkü yağmurlardan en çok müteessir olan mıntaka, Üsküdardır. Kadıköyüne de fazla ve şiddetli yağış olmuştur. Ancak, Üsküdarda yağış sırasında kuvvetli bir bora çıkmış, yağmurun yapmakta olduğu tahribatı şiddetli rüzgâr tamamlamıştır. Bu arada birçok evlerin duvarları yıkılmış, tahtaperdeler uçmuş, iskele civarı, çarşı ve tramvay caddesi selden geçilemez bir hal almıştır. İskelede muvakkat köprüler kurularak halkın zahmetsizce geçmesi temin edilmişse de bu, ancak çok kısa bir zamana inhisar etmiş ve yolcular saatlerce iskelede, dükkânlarda beklemişlerdir. Bütün caddeler, akan seller yüzünden harap olmuş, Üsküdarlılar gece geç vakte kadar selerin dinmesini beklemişlerdir.

Kuzguncukta da ayni tehlike görülmüştür. İskele civarı tamamen su altında kalmıştır. Orada bulunan polis karakolu ile birkaç ev tehlikeli görülerek tahliye ettirilmiştir.

Kadıköyünde Sivastopol sokağında Vasilin üç numaralı evi su baskınına uğramış, Kurbağalıda Musluk mahallesini, Ibrahim ağa köprüsünü seller kaplamıştır.

Saat on bire doğru bu civardan geçen bir tramvay arabası ilerliyememiş ve hattan çıkarak derayman yapmıştır.

Derayman pek anî olmuştur. Uzaklardan bütün kuvvetile gelen seller, birdenbire köprü altında tramvayın etrafını çevirmiş, yolcular, çabuklukla kendilerini köprü merdivenine atarak kurtulmuşlardır. Tramvay, tepesine kadar su ile çevrilmiştir. Bu yüzden, dere sükûnet bulunca kadar tramvay seferleri yapılamamıştır.

Telefonlar bozuldu

Dün, bazı telefon hatlarında arızalar olmuş, mülhakatla görüşmek bir müddet için kabil olamamıştır. Telefon idaresi vaktinde tedbirler aldırdığı için arızalar öğleden sonra tamamen tamir edilmiştir. Şehirler arası şebekelerde lüzumlu görülen tamirat ta ikmal olunmak üzeredir.

Denizde

Denizde dün de sayanı kayıt bir vak'a olmamıştır. Vapurlar seferlerini muntazaman yapabilmişlerdir. Boğazın iki tarafında da yağan yağmurlar, fasılalarla akşama kadar devma etmiş, fakat fazla tahribat yapmamıştır.

Rasathane ne diyor)

Istanbulun iki gündenberi maruz kaldığı sürekli ve şedit yağmurun tekerrürü pek muhtemel görülmemektedir. Evvelki gün yağan yağmurun miktarı dün sabah saat yediye kadar 50 milimetroyu bulduğu halde dünkü yağmurun miktarı ancak 23 milimetrodur.

Iki gün zarfında Istanbula 73 milimetro yağmur düşmüştür. Sabahleyin, saat 8,30 za doğru karayelden şarka doğru gelen bulutlar, yağmuru da getirmişlerdir. Bu esnada doğu tarafında şimşekler çakmaya başlamıştır.

Bu nevi yağmurların nadir oluşu, büyük bir tabiî hâdise tesirini bırakıyorsa da rasatane, irtifa ve yağış miktarı itibarile bu iki günlük yağmuru pek fevkalâde bulmamaktadır. Son yağmurların asıl calibi dikkat tarafı, bu sene için nadir oluşu ve kısa bir zaman içinde çok yağmur yağışıdır.

Orage esnasında rüzgâr tahavvülât göstermiştir. Bu tahavvülât ve durmadan vücuda gelen değişiklikler sabahleyin tesirini göstermiş, ancak saat 14 ten sonra şimal istikametini almıştır. Rüzgârın sürati yükselmemiştir.

En hızlı esiş zamanında saniyede 10 metroya çıkmış ve bu haddi aşmamıştır.

Dünkü azamî hararet 26, asgarî 17 derece olarak kaydedilmiştir. Taziyik 758 milimetroya kadar çıkmıştır.

Evvelki günkü tahribat

Evvelki gün yağmur ve boranın yaptığı hasar tesbit edilmiştir. Hasara uğrayan yerleri sırasile bildiriyoruz:

1 — Beşiktaşta Hasan paşa deresinde Feyzi Bey apartımanını, hasfırın caddesinde Sergisin evini sel basmış ve su yetişen itfaiye tarafından boşaltılmıştır.

2 — Yıldız harp akademisi caddesinde bir ağaca ve doktor Hakkının evine yıldırım isabet etmiştir. İnsanca zayiat olmamıştır.

3 — Beşiktaşta Çelebi Musa çıkmazındaki Niyaziye ait evin tavanı çökmüştür.

4 — Beşiktaşta bir tramvay direğine yıldırım isabet etmiştir.

5 — Ortaköyde Taş merdiven başındaki ana lâğım patlamış Akaretlerde spor klübünün arka yolunda on sekiz evin bodrum katlarını su basmıştır.

6 — Fatihte Kınalı zade mahallesindeki Baygıntaki sokağını, Hasan Çelebi mahallesinde Öksüz sokakta 4 numaralı evi, Ahmediye caddesinde bazı dükkân ve evleri sular basmıştır.

7 — Samatyada Çubukçu sokağında bahçe içindeki bir evin alt katı su ile dolmuştur.

8 — Silivrikapı caddesinde İsmailin, Şahindenin, Fatmanın evlerini su basmıştır.

9 — Fenerde Çalıdere mahallesinde oturan Mahmut kaptanın motörü nün direğine yıldırım isabet etmiş ve direği parçalamıştır.

10 — Eminönünde Molla Hüsrev mahallesinde Mektep sokağında Fatmanı nevinin duvarı çökmüştür.

11 — Sansaryan hanın alt katını su basmış, itfaiye tarafından su boşaltılmıştır.

12 — Dolapderede Petronun Bostan mahallesinde Tiryandakinin evlerini su bahmıştır.

13 — Yenişehirde Hacı İl Bey sokak 49 numaralı evin tavanları çökmüştür.

14 — Kadıköyünde Saraçlar çeşmesi deresinden gelen yağmur suları Devlet demiryollarına ait depoyu istilâ etmiştir.

15— Küçükmustafapaşada oturan ve sandalcılık yapan Rifat ve kardeşi Şevki iki gün evvel koybolan sandallarını bulmak maksadiyle bir sandala binmişler ve adalara yollanmışlardır. Tam Moda önlerinde fırtmaya tutulan biçarelerin sandalları parçalanmıştır.

Denize yuvarlanan iki kardeş, 4 saat denizde kaldıktan sonra oradan tesadüfen geçen motör tarafından kurtarılmışlardır.

Devlet Demiryolları Umum Müdürü geldi

Son yağmur tahribatını mahallerinde görmek üzere Devlet demiryolları umum müdürü Ali Rıza Eren, dün şehrimize gelmiştir. Umum müdür, bu sabah Ankaraya dönecektir.

İzmitte

İzmit, 26 (Tan) — Bugün öğleden sonra çıkan fırtına, İzmiti altüst etmiş ve arkasından sürekli bir yağmur boşanmıştır. Fırtınanın mühakatta da çıktığı, fakat zararsız geçtiği haber alınmıştır.

Dün geceki sis

Dün gece saat 24 saddelerinde bütün Istanbulu kesif bir sis örtmeye başlamıştır. Iki günlük hava vaziyetindeki gayri tabiîlik yüzünden pek te anormal sayılamıyacak olan bu hâdise, gece şehirde münakalâtı durdurmuştur. Saat bire doğru sis o kadar fazla bastırmıştır ki, caddelerde bir metro ilerisini görmek mümkün olamamıştır.

Rasathanenin gece yarısından sonra verdiği malûmata göre, sis havada mevcut su buharının yağmur haline inkılâp edememesi meydana getirmiştir.

Geceki sis, bugünkü havanın açık olacağına bir işaret sayılabilecekse de kat'î vaziyetin ne şekil alacağı tahmin olunamamaktadır.

Avusturyada siyasî affı umumî

Viyana, 26 (A.A.) — Linz'de Avusturya - Almanya itilâfının akti üzerine siyasî mahpusların serbest bırakılması münasebetile naziler tarafından bir nümayiş yapılmıştır.

Serbest bırakılmış olan mahpusların ana babalarile dostları kendilerini hapishaneden çıkarken "yaşasın Hitler" nidalarile alkışlamışlardır. Polis bu nümayişe müdahale etmeğe lüzum görmemişse de nümayişçilerden birisini tevkif ile hapse atmıştır

Yurdda bayındırlık

15 büyük köprümüz yapılıyor

Ankara, (Tan) — Bayındırlık Bakanlığı herbirinin ekonomik ve askerî değeri olan yurt içindeki büyük köprüleri, inşa işini büyük bir hassasiyetle takip etmektedir. Bugün yapılmakta olan ve ihale bedelleri milyonu aşan 15 büyük köprümüz vardır. Hepsi vilâyetler arası ticarî yollar üzerinde kurulmakta olan bu köprülerin inşa vaziyeti şudur:

Bürhaniye - Ayvalık yolu üzerinde 25536 liraya ihale edilmiş olan 81 metro uzunluğundaki (Karmcadere) köprüsünün temel inşaatına başlanılmıştır.

Istanbul - Edirne yolunun Edirne vilâyeti dahiline tesadüf eden 33 metro uzunlukta 13.515 liraya ihale edilmiş bulunan (Sazlıdere) köprüsünün temel inşaatı ile iştigal olunmaktadır.

Balıkesir - Bandırma ve Balıkesir-Kemalpaşa yolu üzerinde bulunan ve birinin uzunluğu 100 diğerinin 86 metro olan (Karadere) ve (Yayaköy) köprülerinin bütün kazıklarının bir kısmının betonu dökülmüştür.

Ihalesi 23.935 liraya yapılan 59 metro uzunlukta ve Kilis - Islâhiye yolu üzerinde bulunan (Aprin) köprüsünün iki tarafının kenar avaklarının ve dikme temellerinin betonu dökülmeye başlanmıştır.

Bandırma - Karacabey yolu üzerinde bulunan biri 78 diğeri 41 metro uzunlukta (Karadere) ve (Hanifdere) köprülerinin ihalesi 57099) liraya yapılmıştır. Inşa hazırlıkları yapılmaktadır .

Muratlı - B. karıştıran yolu üzerinde ihalesi 36750 liraya yapılan 70 metro uzunluğundaki (Ergene) köprüsünün betonarme kazıklarının tetonu dökülmeye başlanmıştır.

Bursa - Karaköy yolu üzerinde 97 metro uzunluğundaki Hasanpaşa köprüsünün temellerinde hafriyata başlanmıştır.

Niksar - Reşadiye yolu üzerinde 21.027 liraya ihale edilen 54 metro uzunluğundaki (Fadlı) köprüsünün Reşadiye ciheti ayaklarının temel betonu bitmiştir .

Ankara - Çubuk yolu üzerindeki (Çubuk) köprüsünün ayak hafriyatının bir kısmı ikmal edilmiş diğer kısmının hafriyatına başlanmıştır.

Yalova - Karamürsel yolu üzerinde 17711 liraya ihalesi yapılan 53 metro uzunluğundaki (Yalakdere) köprüsünün Karamürsel ve Yalova orta ayakları betonu dökülmüş ve ikmal edilmiştir. Mesnet tertibatı yerlerine konmuştur.

Ankara - Istanbul yolu üzerindeki 80 metro uzunlukta (Ovaçay) köprüsünün ayaklarının kazıkları çakılmış ve temel elevasyonu ve iki gözün betonları dökülmüştür.

70 metro uzunluğunda bulunan ve 23640 lirayı ihale edilen Malatya - Elâziz yolu üzerindeki (Menikân) köprüsünün inşaatına başlanılmak üzere sular çekilmiş ve temel hafriyatına başlanmıştır.

Elâziz - Erzincan yolu üzerinde bulunan ve 120 metro uzunluğundaki Keban madeni köprüsünün Arapkir cihetindeki ayak betonları ve Elâziz cihetindeki kenar gözleri betonları dökülmesi işi bitmiştir.

250 metro uzunlukta Bafra - Alaçam yolu üzerindeki (Bafra) ve ihalesi 68.090 liraya yapılan ve Ada - pazarı - Hendek yolu üzerinde bulunan 114 metro uzunluğundaki (Suariye) köprülerinin ayaklarının bir kısmının betonu dökülmüş ve bir kısmının da hafrivatına başlanılmıştır.

Fethiye - Müğla yolu üzerinde bulunan ve 60488 liraya ihale edilen (Dalaman) köprüsünün yapılması bitmiştir.

Mısır - İngiltere askerî anlaşması

Kahire, 26 (A.A.) — Mısır ve İngiliz murahhasları muahedenin askerî ahkâmı hakkında mutabık kalmışlardır.

Mısırdaki İngiliz kuvvetleri, mevcudu on bini geçmemek üzere Kanal mıntakasında tecemmü edecek ve yirmi sene müddetle burada kalacaktır. Bu müddetin hitamında Mısır kuvvetleri mezkûr mıntakayı müdafaaya kabiliyet gösterdiği takdirde İngiliz kuvvetleri çekilecektir. İhtilâf takdirinde Milletler Cemiyeti hakemlik yapacaktır.

Tenezzüh treni bir köylüyü çiğnedi

Izmit, 26 (Tan) — Bugün tenezzüh treni, Sapanca ile Arifiye arasında bir köylüye çarpmış ve zavallıyı çiğniyerek öldürmüştür. Makinist hakkında tahkikat yapılmaktadır. Hâdiseye müddeiumumîlik el koymuştur .

Sovyet Rusyada

Mensucat sanayii okuyan 69 Türk diplomalarını aldılar

Moskova, 26 (A.A.) — Mensucat sanayiini tahsil eden 690 Türk mühendis ve ustabaşının diploma tevzi merasimi dün yapılmıştır.

Merasimde Turkostroi müdür muavini ve başmühendis Ziglin,Türkiye Maslahatgüzarı ve konsolosu, dış komiserlik mümessili ve diğer birçok zevat hazır bulunmuştur.

Ziglin merasimi açış nutkunda Türk talebenin teknik tahsilinde elde edilen parlak neticeyi kaydetmiş ve Nazilli kombinasının vazifelerini başaracakları kanaatile Türk mütehassıslarına tevdi olunduğunu söylemiştir.

İki dost cümhuriyetin şefleri şerefine içilmiştir. 69 talebeden 62 si pek iyi ve yedisi de iyi derece ile tahsillerini bitirmişlerdir.

MEMLEKET MEKTUPLARI

Trabzon, transit yolunun yeniden ihyasını bekliyor

"Karşıki dağdan Trabzonun içtiği Zafanos suyu çıkar, ormanda da Kisarna maden suyu membaı vardır.

Trabzon Gazi köşkü

Trabzonda imara dokunabilecek hiçbir faaliyet göremedim. Pek eskiden kalma dar sokaklar şehrin umumî manzarasını teşkil ediyorlar. Yüksek bir kayalığın üzerindeki bahçe daha henüz yeşillenmemiş, fakat enginleri görüşü bu ağaçsız parkta insanın saatlerini kolaylıkla eritebiliyor. Şehrin güzel bahçeleri yokuşu çıktıktan sonra tam göbektedir. Park hakikaten pek az şehirlere nasip olan bir hususiyete maliktir. Akşam oldu mu tüccar, memur ve mektepliler rahat nefes alabilmek için bahçenin yeşillikleri arasındaki masalara dolarlar, aradaki asfalt yolda piyasa başlar, gazinoların iki taraflarına yerleştirilmiş büyük oparlörler gece yarısına kadar durup dinlenmeden memleket havalarını bütün halka duyurmak için vazifelerini yaparlar. Bu güzel bahçelerin fazla çıplaklığını izah eden bir tanıdık:

"— Elimizde kalan bu kadar ağaca da teşekkür edelim,.. Seferberlikten evvelki valilerden biri, bu bahçeyi asrî bir şekle sokmak hevesine kapıldı. Evvelâ ağaçları kesmekle faaliyete başladı. Planı ortaya çıkamadan seferberlik ilân edildi. Diğer ağaçlar bu suretle göğüslerine dayanacak desterelerden yakalarını kurtarabildiler. Yoksa bu asrî plân tatbika başlanmasaydı, oturduğumuz bahçeyi, içinde bülbüller saklıyan sık bir orman olarak görecektiniz. Fakat geri kalana da şükür, ya hepsi gitseydi, ne olurdu.-Artık ağaç yerine hep ayrı şemsiyeler altında oturup kalacaktık.,,

Yerli-arkadaşımızın dediği haklı. Bu katliamdan yakasını kurtaran iri ağaçlara bakarken, yeşilliğe düşman kimselere içimde büyük bir hırs duydum. Babalar, analar yeni yetişen yavrularını her halde yeşilliğe, ağaçlara daha alâkalı ve insaflı yetiştirmeğe çalışmalıdırlar.

Geçtiğim şehirlerden birinin istasyonunda fidanların uçlarını koparan bir yumurcakla küçük bir memur arasında bir muhavere işitmiştim:

— Yavrum günah değil mi, niçin tomurcukları koparıyorsun?

— Koparacağım sen ne karışıyorsun?

— Sabah akşam suluyorum.Bu uçları koparırsan onlar da ölecekler - dir.

— Şimdi anneme seni söylerim, sus..

Çocuğun büyük annesi istasyon müdürünün kaymvaldesinin anası idi. Çocuğun istimdat kılıklı bağırmasile dişi dökük bir kadın hemen yanımızda belirdi. Ve zavallı memuru:

— Tabiî koparacak, o pis tomurcuklar çocuğumun canından iyi mi?

Diye haşladıktan sonra küçüğe dönerek:

— Kopar yavrum kopar, hepsini yol, diye tavsiyelerde bulundu.

Artık dayanamadım ve:

— Yeni yetişen yavruyu öldürmeğe değil, yaşatmıya alış, yaşından utanmıyor musun nine.. diyerek o dakikada vaziyeti kurtardım, kurtardım ama ,sonra olacak gene malûm.. Bu fena terbiyelerin bıraktığı eserler muhtelif yerlerde göze batıyor.

*

Karadenizin bir başından diğer başına kadar geçtiğim şehirlerinde bütün halkı yeşilliğin âşıkı ve tabiati sever buldum. Trabzonun arkasında yükselen tepelere dağılmış sayfiyeleri, kilometrelerce dolaştığım sahil güzelliğinin en başında sayabilirim. Bunların bayraktarı olarak gelen Soğuk su mesiresi, pek sevdiğim Istanbulda bile az tesadüf edilir bir güzelliktedir.

Her tarafında güzel bir menba bulunan bu civar dağlar, fındık ormanları ve çam ağaçları ile dolmuş. Bunların aralarında da tek tek sanatoryom şeklinde güzel sayfiye evleri üremiş..

*

Trabzonun bütün beklediği pek yakında tekrar ihya edilecek transit yoludur. Iran ile yapılacak bu beynelmilel yolculuğunda Trabzonda bulunacak gelebilecek çok canlı bir merkez olacaktır. Hele bu sayede önlerine Karadenizin dehşetini yenebilecek bir liman ve müşterilerini dört gün deniz üzerinde dolaştırmadan Istanbula ulaştırabilecek doğru postalar yapılırsa, artık bura halkının değmeyin keyiflerine. Yeni mevsim için, fındık ve tütün ticaretine iyi olarak bakılıyor. Son senelerde hemen hemen bütün servetini bu iki kalem satıştan toplıyan Trabzonlular, şehrin faaliyetine bir de transit işini ilâve ederlerse, o zaman artık bu iskelemizin sırtı yere gelmez.

Bütün gün her tarafını ayrı ayrı gezdiğim bu eski merkezimizin aşşamları yeşil bahçelerinde dinleniyor ve arkadaşlarla buluşuyoruz. Hele vapur geldiği zamanlarda hep beraber havadis ve gazete bekliyorduk. Fakat bu şehirde diğerlerinde olduğu gibi gazetecilerin bağırarak dolaşmalarını görmek imkânı yok.Arada bir burnunuzun dibine kadar sokulan bir müvezzi, hafiften kulağınıza söyler gibi bir iki gazete ismi söyleyiyor ve siz de bunlardan birini beğenerek bu işi fazla sükûnet içinde hallediyorsunuz. Bu işin sebebini sorduğum zaman:

— Sokaklarda bağırmak yasaktır, dediler.

Halbuki beri taraftan bir sivrisinek sürüsü gibi dolaşarak ellerinde her an yaladıkları şekerleri dilencilik ile beraber satmağa çalışan subayan grupunu ortadan kaldırmak birincisinden daha evlâ olur kanaatindeyim.

Sait ÇELEBİ

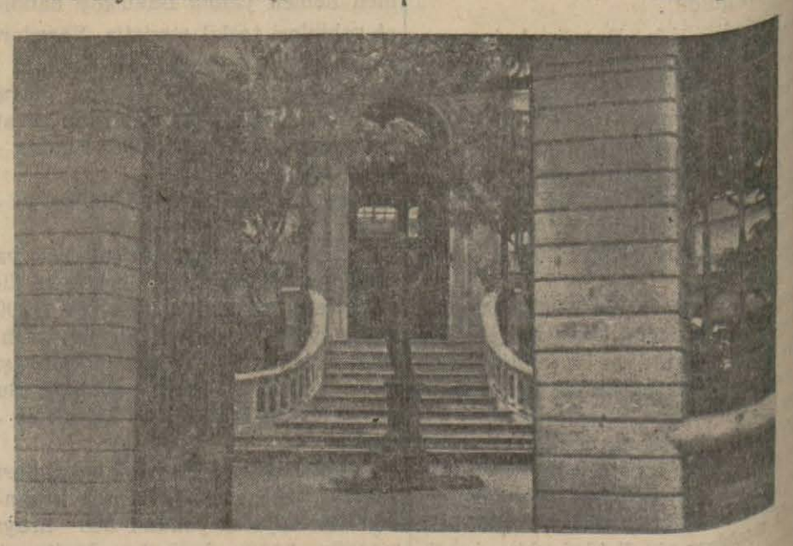

Trabzon müfettişlik binası kapısı

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

Ordu ihtiyacı olan 20.000 dane aşı şişesi satın alınacaktır. İhalesi 14 Eylül 936 pazartesi günü saat 15 de açık eksiltme ile yapılacaktır. Muhammen tutarı 915 liradır. İlk teminatı 69 liradır. Şartnamesi her gün komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuzlarile veya mektublarile beraber belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (4151)

*

Gümüşsuyu hastanesinde bulunan 19 dane mikroskop tamir edilecektir. İhalesi 14 Eylül 936 saat 14,50 pazartesi gününde açık eksiltme ile yapılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonumuzda görülebilir. Muhammen tutarı 650 liradır. İsteklilerin 49 liralık ilk teminat makbuz veya mektublarile beraber Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (4152)

*

Ordu ihtiyacı olan 7 çeşit ilâç satın alınacaktır. İhalesi 14 Eylül 936 pazartesi günü saat 14 te açık eksiltme ile yapılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonumuzda görülebilir. Muhammen tutarı 793 liradır. İsteklilerin 60 liralık ilk teminat mektublarile veya makbuzlarile beraber Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (4153)

İstanbul Harici Askeri Kıtaatı İlânları

Sekiz çeşit isterlizasyon cihazları ve teferruatı kapalı zarf usulu ile satın alınacakdır. Tahmin bedeli 15000 liradır. İlk teminatı 1125 liradır. İhalesi 13-8-936 perşembe günü saat 10 dadır. Evsaf ve şartnamesini görmek ve almak isteyenler bedelsiz olarak Ankara M. M. V. Satınalma KO. na müracaat münakasaya girmek için 2490 sayılı kanunda gösterilen ve vesaikla teminat ve teklif mektublarile birlikde belli gün ve saatından en az bir saat evvel KO. na müracaatları. (41) (3553)

5948

* * *

Beher tanesine biçilen ederi 305 kuruş olan 64 bin 650 tane kilim kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 10 Ağustos 36 pazartesi günü saat 15 dedir. Şartnamesi 986 kuruşa M. M. V. ST. AL. KO. dan alınır. İlk teminat 11110 liradır. Eksiltmeye girecekler kanuni teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Ankarada M. M V. ST. AL. KO. na vermeleri. (4195)

KUMBARA

BİRE 1000 VEREN TARLADIR

TÜRKİYE ZIRAAT BANKASI

Türk Hava Kurumu Büyük

PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir

4 cü keşide 11 - Ağustos 936 dadır.

Büyük ikramiye

35.000 Liradır

Ayrıca : 15.000, 12.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (20.000) liralık bir mükâfat vardır.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden

Şartnamesi mucibince (1500) kilo esans bergamot ve (150) kilo kinin 3-8-936 tarihine rastlıyan Pazartesi günü saat 11 de pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnamelerini görmek için her gün ve pazarlık için de tayin olunan günde yüzde 7,5 muvakkat güvenme paralariyle birlikte Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonuna müracaatları.

(4067) 106

Devlet Basımevi Direktörlüğünden

Kültür Bakanlığı yayınlarının Genel satıcılığını Üç yıl süre ile üstüne almış bulunan 'Vakit,, İdaresile yapılmış olan mukavelenamenin hükmü 25 Temmuz 936 günü sona ermektedir.

Bundan sonra Kültür Bakanlığı yayınlarının satışı yalnız kitapçılar elile yapılacaktır.

Bu Yayınların satışını üstüne almak isteyen kitapçıların ya bulundukları yerin Kültür Direktörlüğüne veya Devlet Basımevi Direktörlüğüne Başvurarak satış şartlarını öğrenmeleri ilân olunur. (4283)

ISTANBUL BELEDIYESI ILANLARI

Belediye makineleri için 937 senesi sonuna kadar lüzumu olan 209900 litre benzin kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 7 Ağustos 936 cuma günü saat 15 de Daimî Encümende yapılacaktır. Bir litre benzine 24 kuruş fiat konulmuştur. Şartnamesini isteyenler Levazım Müdürlüğünden parasız alabilirler. İstekli olanlar 2490 N. lı kanunda yazılı vesika ve 3779 liralık muvakkat teminat makbuz veya mektubile teklif mektublarını havi zarflarını yukarda yazılı günde saat 14 de kadar Daimî Encümene vermeildirler. (B.) (4234)

Muğla vilâyetı nafıa Müdürlüğünden

1 — Muğla Cumhuriyet meydanında mevcut kaide üzerinde Atatürk Anıtı için bir konkur açılmıştır.

2 — Bu Konkura bütün Heykeltıraşlar girebilir.

3 — İstekliler Meydanın umumî vaziyet plânı ile anıt kaidesi plânlarını Muğla İlbaylığından parasız olarak alabilirler.

4 — Anıt Üç buçuk metre uzunluğunda Askerî Üniformalı Atatürk Heykeli olacaktır.

5 — Heykelin duruş vaziyeti heykeltıraşın düşünüşüne göre serbest bırakılmıştır.

6 — Anıt Bronzdan dökülecek Montajı heykeltraşa aid olacaktır.

7 — Müsabıklar teklif mektuplariyle resim ve tabii cesametin 1/5 küçüklüğünde alçıdan modellerini nihayet 1 Eylüle kadar Muğla İlbaylığına göndermiş bulunmalıdırlar.

" Teklif mektuplarında eserin bu şartlar içinde yapılması için istenilen para mıktarı sarahaten yazılmalıdır.,,

8 — 1 Eylülden sonra gelecek teklifler kabul edilmiyecektir.

9 — Teklifler Muğla İlbaylığındaki Encümence birleşecek Hakem hey'etince birinci seçimi yapıldıktan sonra abideler komisyonuna gönderilecektir.

10 — Abideler Komisyonunca kes'bi kat'iyet edince eseri beyenilen san'atkâra 150 lira, İkinciye yüz, Üçüncüye Yetmiş beş lira mükâfat verilecektir.

11 — Eseri birinci derecede beyenilen san'atkârla 2490 sayılı kanunun hükümlerine göre mukaveleye girişilecek, İkinci ve Üçüncünün eserleri alıkonularak diğerleri isterlerse sahiplerine iade edilecektir. (4174)

199

HARP AKADEMİSİ SATINALMA KOMİSYONUNDAN :

Harp Akademisi eratı ihtiyacı için aşağıda cins ve mıktarı yazılı yaş sebze 29 Temmuz 936 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 10 da Yıldızda Akademi Satınalma Komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. Sebzelerin muhammen fiatı 349 lira 50 kuruştur. İsteklilerin 26,21 liradan ibaret olan muvakkat teminat makbuzu ile birlikte o gün ve saatte Komisyona gelmeleri. (4284)

1500	Kilo	Ayşekadın Fasulyesi
1500	,,	Patlıcan
700	,,	Kabak
500	,,	Biber
1400	,,	Kırmızı Domates
3000	,,	Karpuz.

Asker Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu ilânları

100 Ton Bisulfat

Bakırköy Barut Fabrikasında bulunan 100 ton bisulfat Askerî Fabrikaları Salı pazarındaki Satınalma Komisyonunca 4 Ağustos 936 Salı günü saat 14 te açık arttırma ile satılacaktır. Tahmin edilen bedeli 1037 liradır. Muvakkat teminatı (78) liradır. Nümune her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin muvakkat teminatı Beyoğlu Malmüdürlüğüne yatırarak makbuzu ve 2490 numaralı kanunun istediği vesaikle o gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (4126) 173

120 Torba Çimento

Tahmin edilen bedeli 1320 lira olan 1200 torba çimento 4 Ağustos 936 salı günü saat 15 de Salı pazarında Askerî Fabrikalar Yollamasındaki Satınalma Komisyonunda görülebilir. İsteklilerin 99 liralık ilk teminatlarını Beyoğlu Malmüdürlüğüne yatırarak makbuzunu ve 2490 numaralı kanunun istediği vesaikle o gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (4125) 172

BANZOPİRİN kaşeleri HER YERDE 40 KURUŞ

NEFES BORULARINI TEMİZLER, BALGAM SÖKTÜRÜR, ÖKSÜRÜĞÜ HEMEN GİDERİR

Istanbul Limanı Sahil Sıhhiye

MERKEZI SATINALMA KOMISYONUNDAN:

1 — Tuzla Tahaffuzhanesine Ayazma mahallinden getirilecek olan su ve yapılacak motör tertibatı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 1953 liradır.

2 — Bu işe aid şartname şunlardır:

A — İdarî şartname

B — Fennî şartname

3 — İstekliler bu şartname evrakını parasız olarak İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Levazımından alabilirler.

4 — Eksiltme 29 Temmuz 936 Çarşamba günü saat 14 te Galatada Kara Mustafa Paşa Sokağında mezkûr Merkez Satınalma Komisyonunda yapılacktır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 146 lira 48 kuruş muvakkat teminat parası ile en az 3000 liralık bu gibi işler yaptığına dair bir ehliyet vesikası göstermesi şarttır.

(3999) 27

YENİ PASLANMAZ HASAN TIRAŞ BIÇAGI

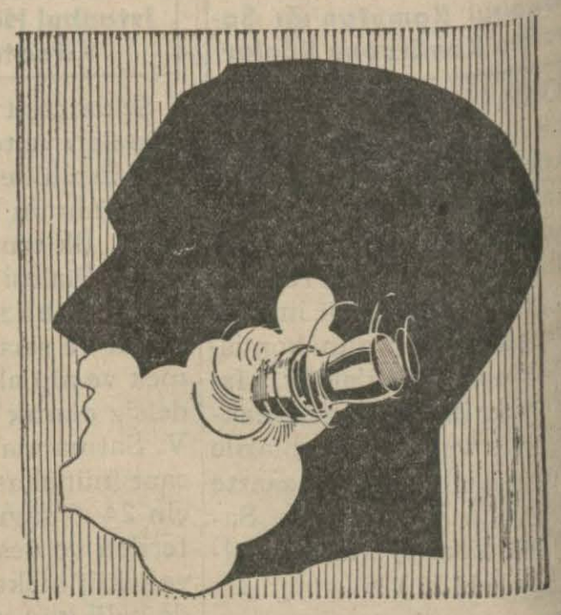

Bütün dünyada emsaline hiçbir zaman tesadüf edilemiyecek derecede büyük muvaffakiyet kazanan Hasan tıraş bıçakları yeni ve kat'iyyen paslanmaz nev'ini piyasadan musirren isteyiniz. Yeni Hasan tıraş makinelerile birlikte Hasan tıraş bıçakları tıraş olduktan sonra kat'iyyen silmeğe ve kurulamağa hacet yoktur. Ve bu tıraş bıçağı hiç bozulmamak şartile gayet kolaylıkla ve huzuru neş'e içinde yüz defa tıraş eder. Dünyanın hiçbir tıraş bıçağında bu meziyet yoktur. Ve buna ancak Hasan tıraş bıçağı muvaffak olmuştur. Markası na ve ismine dikkat. 1 adedi 6, 10 adedi 50 kuruştur. Hasan Tıraş sabunu - Hasan Tıraş kremi - Hasan Tıraş pudr ası - Hasan Tıraş kolonyası da çok zevk ve neş'e veren yardımcı ve mükem mel vasıtalardır. Hasan deposu : İSTANBUL„ BEYOĞLU, ANKARA.

KAŞE

NEOKALMiNA

Grip - Nevralji - Baş ve Diş Ağrıları - Artritizm - Romatizma

Müsabaka imtihanı

Türkiye Ziraat Bankasından

Bankamız muhtelif servislerinde çalışdırılmak üzere müsabaka ile yüzer liraya kadar aylıkla lüzumu kadar memur alınacaktır. Müsabakaya girmek için liseleri veya Ticaret Liselerini veyahut Galatasaray Lisesi Ticaret kısmını bitirmiş olmak ve 18 den aşağı, yirmi beşden yukarı yaşda bulunmamak lâzımdır.

Müsabaya gireceklerden ne gibi belgeler arandığı, ve nelerden imtihan yapılacağı, Ankara, İstanbul ve İzmir Ziraat Bankalarımızdan elde edilebilecek şartnamelerde yazılıdır. Musabaka 6. 8. 936, 7. 8. 936 perşembe ve cuma günleri sabahı saat 9 da Ankara ve İstanbul Ziraat Bankalarında yapılacaktır.

İstekliler aranılan belgeleri bir mektubla birlikte en son 28. 7. 936 salı günü akşamına kadar Ankarada Ziraat Bankası Memurin Müdürlüğüne göndermek veya vermek suretile müracaat etmiş bulunmalıdırlar. Bu mekteplerin son smıfında olup ikmale kalmış olanlar müsabaka imtihanı neticesinde muvaffakiyetleri halinde ikmal imtihanını verdikden sonra tayin muameleleri yapılmak üzere imtihana kabul edileceklerdir. (4145)

200

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesine mani olur. Kepekleri izale eder. Neşvünemasını kolaylaştırarak hayat kabiliyetini artırır. Lâtif rayıhalı bir saç eksiridir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Şirketi Hayriye idaresinden:

Cumartesi akşamları son postalarda ve Pazar sabahları ilk postalarda gidiş geliş bilet ücretlerinde tatbik edilen **yüzde elli tenzilli tarifeye** karşı sayın istanbul halkımızın gösterdiği fevkalâde rağbeti nazara alan Şirket idaresi:

Temmzun 24 üncü Cuma günü sabahından itibaren yaz tarifesinin devamı müddetince **hergün sabahları köprüden Anadolu ve Rumeli** cihetlerine hareket eden saat 6,20 ve 7,10 daki 2,8 ve 14 numaralı seferlerde ayni **yüzde elli tenzilâtlı** tarifeyi tatbike karar vermiştir. Bu postalara mahsus gidip gelme biletlerin dönüş parçalarının ayni günde istimal edilmesi meşruttur.

Cumartesi akşamları ile Pazar sabahları tatbik edilegelen ve dönüş hakkı **Pazartesi günleri saat on ikiye kadar** muteder olan yüzde elli tenzilâtlı tarifenin tatbik ve icrasına kemakân devam olunacaktır.

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

Müfettiş namzetliği ve şef namzetliği müsabaka imtihanı

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASINDAN :

1 — Bankamıza müsabaka ile ve müsabakada gösterilecek muvaffakiyet derecesine göre lüzumu kadar müfettiş namzedi ve şef namzedi alınacaktır.

2 — Bu müsabakaya girebilmek için Siyasal Bilgiler " Mülkiye " veya Yüksek Ticaret ve İktisat Okulasından veyahut Hukuk Fakültesinden veya bunların yabancı memleketlerdeki benzerlerinden dıplomalı olmak gerektir.

3 — Müsabaka 3, 4 ve 5 Ağustosta Ankara ve İstanbul Ziraat Bankalarında yazı ile yapılacak ve kazananlar yol paraları verilerek Ankara'ya getirilip sözlü bir imtihana tâbi tutulacaktır.

4 — Müfettiş namzetlerine (140) ve şef namzetlerine (130) lira aylık verilir.

Müfettiş namzetleri iki senelik bir stajdan sonra müfettişlik imtihanına girecek ve kazanırlarsa 175 lira aylıkla müfettişliğe geçirileceklerdir. Ankaradan Umum Müdürlük servislerinde çalıştırılacak olan şef namzetleri ise bir senelik stajdan sonra ehliyet imtihanına girecek ve kazanırlarsa terfi edileceklerdir.

5 — İmtihan Programile sair şartları gösteren matbualar Ankara, İstanbul İzmir Ziraat Bankalarından elde edilebilir.

6 — İstekliler, aranılan belgeleri bir mektubla en son 27-7-936 pazartesi günü akşamına kadar "Ankara Ziraat Bankası teftiş heyeti müdürlüğü" ne göndermek veya vermek suretile müracaat etmiş bulunmalıdırlar. (3967) 26

Silko

ROMATIZMA
LUMBAGO
SIYATIK
ağrıları TESKIN
ve izale eder.

HER ECZANEDE ARAYINIZ

Kmalıada'da Şahap Oteli bitişiğinde ve çok havadar bir yerde bin beş yüz metre murabbaı bir arsa çok ehven fiyatla ve acele satılıktır. Tan gazetesi Gürgân rumuzuna müracaat.

Dr. HAZIM PEKİN

Deri, saç, belsoğukluğu, frengi mütehassısı. Galatasarayla İngiliz Sefareti arasında No 26.

Sahibi: **Ahmet Emin YALMAN** —
Umumî Neşriyatı İdare Eden:
S. SALIM
Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi—Basıldığı yer TAN matbaası

KUPONLU · VADELİ · MEVDUAT

İŞLETİLEN PARA

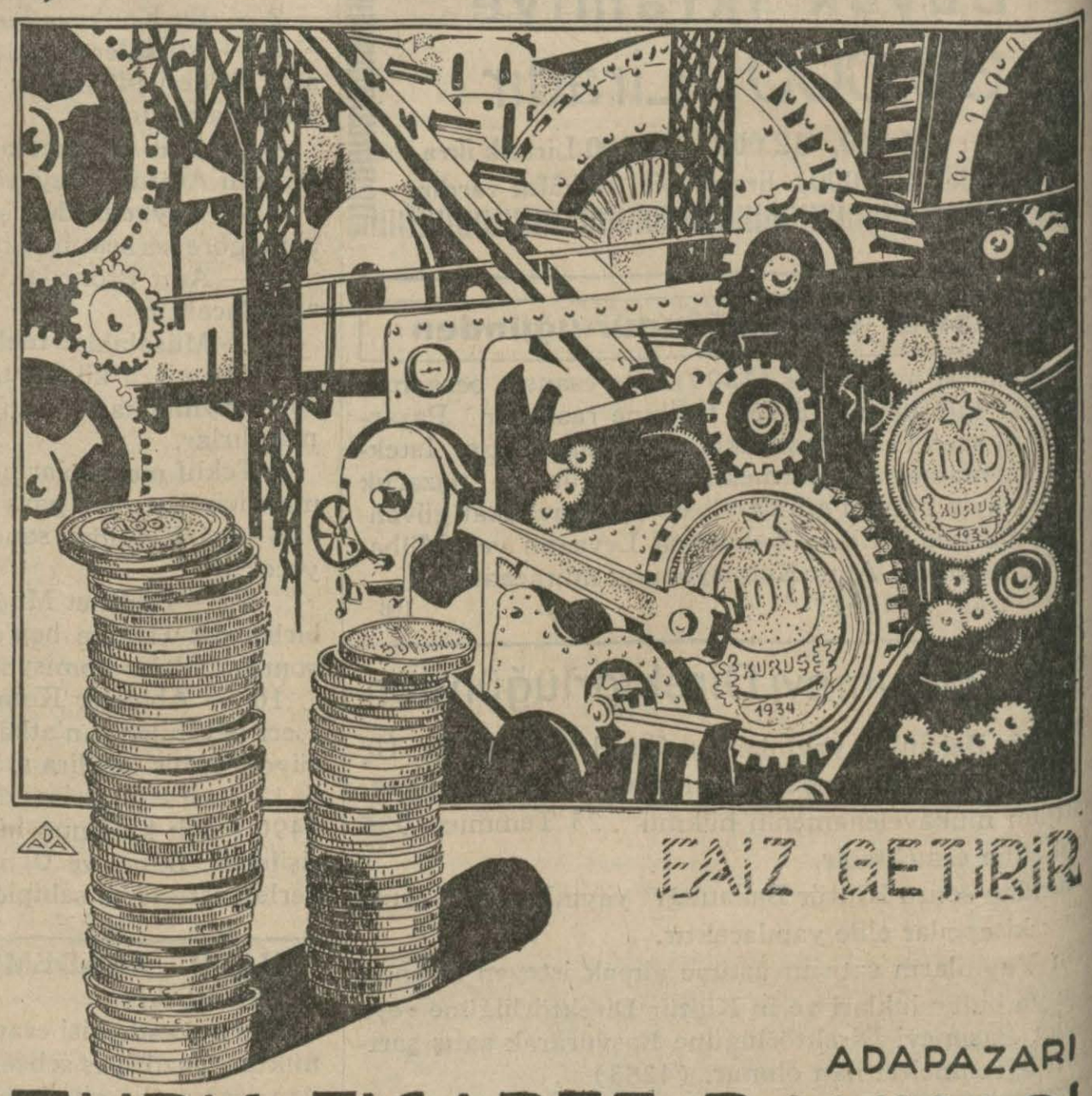

FAİZ GETİRİR

ADAPAZARI

TÜRK · TİCARET · BANKASI

Dr. İHSAN SAMİ

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur.

M. M. Vekâletinden;

936 senesi içinde alınacak Alamankâri erat binek eğer takımlarını almaya talip Firmanların teklifler birlikte şartname müzakkeresi için 15 Ağustos 936 gününe kadar M. M. V. fen ve sanat umum Md. ne müracaat etmeleri. (4208)